

1313A .

Lulle Raymond.

Raymvndi Lvlli Doct. & ceheber. Philosophi
Testamentum....

Item Eivsdem compendivm animae transmu-
tationis

Ioannem Brickmannum. Coloniae Agrippinae.

1566 .

Avertissement au lecteur.

Le format de ce document est une photocopie texte, c'est à dire est exactement conforme à l'original, au caractère près. Ainsi la pagination, le nombre de lignes par page et le nombre de caractères par ligne est respecté, permettant ainsi une recherche facile des références citées par d'autres auteurs.

Les éventuelles erreurs d'orthographe, de numéro de page, etc... du document sont en principe identiques à l'original. Cependant malgré le soin apporté à la mise en texte de cet ouvrage, il peut subsister des différences par rapport au texte original. En effet la procédure de création de ce fichier texte, à partir du livre original, nécessite un grand nombre d'opérations délicates, laissant place à d'éventuelles erreurs.

En cas de doute, prenez le soin de vérifier sur le texte original du livre papier.

(C) Copyright 2026 by Jean Pierre Donabin. Site : livres-d-hermes.fr

RAYMVN-
DI LVLLI DOCTIS-
SIMI ET CELEBERRI-
MI PHILOSOPHI TESTA-
mentum, duobus libris vniuersam
artem Chymicam complectens,
ante hac nunquam
excusum.

*Ag. S. 112
et p. 112*

I T E M

EIVSDEM COMPENDIVM
ANIMAE TRANSMTATIO-
nis artis metallorum, absolutum
iam & perfectum.

*Ex Catalogo off. & Discale P. Augustini
Comitum Parisiensium*

COLONIAE AGRIPPINAE

Apud Ioannem Byrckmannum

Anno M. D. LXVI. J

Cum gratia & privilegio Cas. Maiest.

R A Y M V N-
DI LVLLI DOCTIS-
SIMI ET CELEBERRI-
MI PHILOSOPHI TESTA-
*mentum, duobus libris vniuersam
artem Chymicam complectens,
antehac nunquam
excusum.*

I T E M
EIVSDEM COMPENDIVM
ANIMAE TRANSMVTATIO-
nis artis metallorum, absolutum
iam & perfectum.

COLONIAE AGRIPPINAE
Apud Ioannem Byrckmannum
Anno M. D. LXVI.

Cum gratia & priuilegio Caes. Maiest.

O M N I B V S

CHYMICAE ARTIS

indagatoribus Ludolphus Ver-
demannus S.

Vm viderem, o-
ptimi naturaliū
occultarum q'; ar-
tium amatores,
multos adulteri-
nos libros falsaq'ue Recepta, vt
vocant, passim inter Alchy-
mie' studiosos versari, quibus &
quàm plurimi decepti sunt, &
adhuc falluntur, nihil me vti-
lius facturu~ existimaui, quàm si
huiusmodi aliquem propone-
rem, ex quo & nature' veritas
appareret, & apud multos iam
inueterata falsitas innotesce-
A ij ret.

EPISTOLA.

ret. Excitaru~t ad hoc me amici non pauci, ijq'ue quorum nec auctoritate~ omnino aspernari, nec voluntate~ planè negligere debui. Ac verò cùm mihi Raymundus Lullus in manibus esset, Philosophus omni genere literaru~ instructus, facile me cùm huius artis amor, tum amicorum honesta petitio mouit, vt illius & Testamentu~ diligenter descriptu~, & Compendium anime' transmutationis multis partibus auctum typographis darem. Testamentum quidem nunqua~ impressum fuit, eaq'ue res multos fucatis libris delusos in errorem impulit. Diuisit ipse Raymundus illud in Theoricam & Practicam, dedicauit, q'ue Eduardo V. Angloru~ Regi,

EPISTOLA.

gi, ann. à Christo nato M.CCC. XXXII. Compendium verò animae transmutationis editu~ fuit Francofurti, sed mutilatu~, & vix dimidia parte absolutu~, multisq'ue mendis deformatum. A nobis autem iam perfectum & purgatu~ est, ita vt planè à priore aliud appareat. Hos itaque libros omnibus vobis harum artium studiosis offero, vt inde rerum veritate~, ipsamq'ue naturam perspiciatis & cognoscatis, in qua re sola totius artis perfectio co~sistit. Hic enim Lullus illa ipsa minera demonstrabit, vnde verus Mercurius & sulfur extrahuntur. Ne verò putetis ipsum vos statim intellecturos, sed paulatim multoq'ue studio & dilige~tia vos opti-

A iij mè

EPISTOLA.

mè tandem illius mente~ reconditamq'ue scientia~ cognituros esse certò vobis persuadeatis. Neque enim Philosophorum scripta ex verboru~ cortice, sed ex naturae viribus intelliguntur. Nam persaepe illi verboru~ inuolucris atque integume~tis res pulchras & difficiles occultaru~t, ne ad tantis mysterijs indignos praestantissime' ille' artes emanare~t. Secretu~ enim, quemadmodum ipse auctor testatur xxix. cap. non datur nisi filijs Philosophie', id est, inquisitoribus & indagatoribus veritatis. Neque verò fieri potest, vt ij rectè natura~ intelligant, qui non omni cogitatione motuq'; animi in illius occultis operationibus in quirendis versantur.

EPISTOLA.

tur. Nam, vt idem cap. xxxj. ait, si filius artis negligens fuerit in perlege~do & perscrutando, ce'cus ibit ad praxim. Diligentia *pfecto perpetua ad hanc rem opus est, atque ita fiet, vt cum fructu artis mysteria percipiat, nempe *MENSTRVVM AVT G. VEGETABILE*, quo vno perfecta corpora metallica in materiam primam, scilicet in sulfur & argentum viuum transmutantur: ex quibus deinde, creatur medicina vera, & non ante, vt videre est in cap. lxxj. Atque hac diligenti consideratione futurum est, vt & falsorum Alchymistarum recepta, in quibus ne scintilla quide~ veritatis elucet, co~temnatis, & ea~viam, qua~ natura in omnibus
ope-

EPISTOLA.

operationibus praescribit, sequamini. Id quod non solum vobis summae voluptati, verum etiam maximae utilitati futurum est. A vobis igitur maximè opere peto & quaeso, ut mea erga vos beneuolam voluntatem, atque amicae admonitione gratis animis accipiatis, & cum *OCCULTVM FECERITIS MANIFESTVM*, atque optatum finem consecuti fueritis Philosophico more omnia alienos ab hac arte celestis, & Deo ter Opt. Max. pro beneficio hoc gratias agatis. Valete. Coloniae, VIII. Kal.

Martij, Anno à Christo nato M. D.

LXVI.

I N N O M I -
 N E D O M I N I N O -
 S T R I I E S V C H R I S T I .
 I N C I P I T T E S T A M E N -
 T V M M A G I S T R I R A Y -
 m u n d i L u l l i , & p r i -
 m u m d e T h e o -
 r i c a .

EVS QVI GLORIOSE
*omnipotens existis, propter te
 amare, diligere & recolere in-
 cipimus artem praesentem, vt
 filijs veritatis patefiat, quod in
 parte occultatum fuit à nobis, et ut fiat illis co-
 plementum tam excellentissimae nobilisq'ue par-
 tis philosophiae, qua~ manifestabimus in hoc no-
 tro abbreviato volumine, quae est de de transm-
 tatione no~ solum perfecta, immo perfectissima,
 ad quam sophistae nu~quam pertingere possunt,
 & sine causa hanc inelytam scientia~ diffama~t:
 & ideo istum dictum librum relinquimus filijs
 nostrae doctrinae per modum testamenti, quem
 diuidimus in tres libros principales: scilicet the-
 oricam, practicam, et codicillum, quae tres par-
 tes distinguuntur in quatuor distinctionnes, quae*
 B sunt

P R A E F A C I O.

*sunt figurae circulares, definitiones, mixtiones, & applicationes differentiales, pro secundo libro practicali & pro primo theoreticali. Iste liber in quatuor distinctiones diuisus est, & sunt primò figurae circulares, definitiones, mixtiones, & applicationes differentes secundo libro practicali, et primo libro theoreticali. In nomine et reſ uerentiae, potentiae & sapientiae coelestis, tibi fili doctrinae clarificare intendimus donum nobis datum per processum necessarium, sine quo plenaria noticia illius rei, quae est vna, compositiuae de illis entibus, quae sunt materia naturae, quae per dissolutiones reperta sunt & reperiuntur, & in uijs ordinarijs non patiuntur videri. Et ob hoc, quia dissolutiua doctrina perquisite anhelat, suspirat, & desiderat finem, & ad finem consumationis venire, tu aeterna & suprema potestas illuminare velis Christianos & in te credentes, ad videndum et cognoscendum veritatem per antiquos fabricatam, sine qua haec scientia, q̃ melior est nobilioris partis philosophiae, integrari non possit, & ad nos introduce~
dum quia iam tempus est, vt definitiones illius ponere de-
beamus.*

DE

De definitionibus huius artis, & de placitu naturae, & quid sit theorica, & quid practica.

CAP. I.

ENtia realia stantia in suis primordialis & succedentibus principijs dant noticiam & causam cognoscendi naturarum corporum, & mediorum, ac extremitatum cognitarum, quae sunt causa verae permutationis ipsorum & transmutationis, secundum ipsorum radices, in forma sphaerica & specie permanente per dispositiones suas, in quantum sunt permutabiles & in toto transmutabiles in veram formam vtilem perfectorum, essentiam conseruando in quantum est possibile, ipsa ducere ad supremum & perfectum temperamentum. Sed in hoc libro cum in discontinuatione loquimur physica, mandatum habemus de magistra domina naturae. Quia ipsa nobis manifestè apparuit, & sua opera nobis aperuit, & aperta ostendit. Ideo flendo & gemendo contra nos clamando dixit. Heu quid ammodo faciam, quonia instrumenta mea mihi auferre & tollere conantur, et secreta mea, depredari, & discooperire me

B 2 volunt.

RAYMVNDI LVLLI

volunt. Et illa quae formaui per licentiam dei & magistri mei, ad mortem volunt me expedire. Ille est dolor, quem domina dixit natura cora~ suo presbytero, gemo atque lugeo: & verèta~, *pfundè flebat, quòd nullum erat cor illam videns, quin compassione moueretur, ac ipsius amore à fletu retardaretur. Na~ ta~tus eius corporis dolor erat, quod vsq; ad spasmus ducta fuit propter dolorem & displicentiam, quam habebat propter opera bona, quae in hoc mudo fecerat, adeo quòd ea dimittere volebat, nec ea amplius facere curabat, du~ tamen licentiam à deo magistro suo posset obtinere, cùm eum requisivisset super illo. Et ob hoc mandatum suscepimus. quòd sua instrumenta habemus secretare, & custodire à manibus inimicoru~ suorum. Et haec omnia in secu~do libro declarabimus, si intrare poteris. Et ideo iste liber primus diuisus est & partibus in quinque partes, & quinque diuisiones, per generalia capitula.

Cùm autem huius partis philosophiae no~ possit tradi practica sine theorica praecedente, dicimus quòd theorica est in parte illa, in qua dispositiones trnsmutabilium & mutabilium corporum ad temperamentum

mentum docentur, & demonstrantur in tanto, quantum est necessarium ad perfectionem nostri magisterij. Practica verò est illa pars, in qua forma & modus rectè operandi describitur, secundum exigentiam dispositionis præcognitæ per theoreticam. Et ideo, quia neque dispositioes corporum supra dictorum, neque suæ naturæ possunt esse cognitæ, nisi per considerationem rerum naturalium & innaturalium & contra naturam, pro meliori intellectu diuidimus theoreticam in tres partes, cum dispositiones totius corporis permutabilis in genere non sint nisi tres, scilicet temperamentum, intemperamentum & neutralitas. Primò sciendum est, quòd temperamentum sub rebus naturalibus comprehenditur, quia formaliter sua complexio est de partibus subtilibus & simul adunatis. In quarum compositionibus partium philosophi diffusè locuti sunt, largè accipientes, in quantum potuerunt comprehendere continuationem & aggregationem partium, quando continuitas illa compositionem suam accipit. Intemperamentum autem comprehenditur sub rebus quæ contra naturam sunt, & ideo corruptio alio nomine vocatur, vel veri elon-

RAYMVNDI LVLLI

gatio temperamenti, cum qua totum & sine ea nihil. Neutralitas vero continet medium partium praedictarum, alio nomine dicta ligamenta dictarum extremitatum, temperamenti videlicet & intemperamenti, aliàs dicitur dispositio media inter duas contrarietates.

De temperamento corporum, & intemperamento, & neutralitate, & de medicina, & de instrumentis naturalibus & innaturalibus & contra naturam.

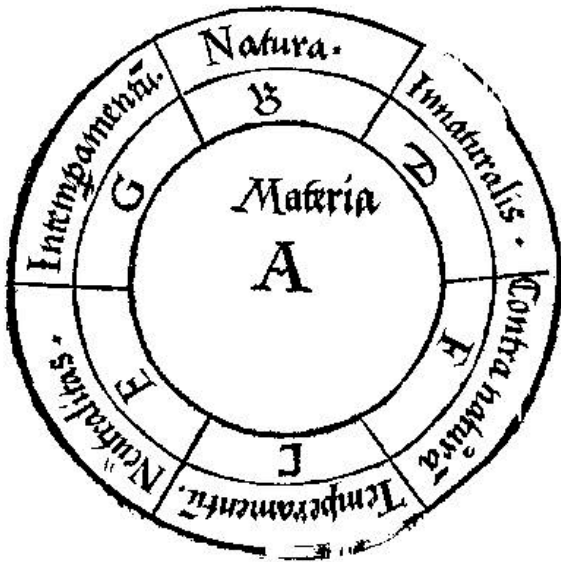
C A P. II.

ET ideo debes advertere, quòd verum temperamentum est dispositio naturalis corporum perfectorum, per quam actiones naturales perfectae sunt in perfectione medicinae, in qua sine alio medio perficiuntur, quae intrant per totum, & per hoc debet esse naturae dispositio qualitatis omnium corporum, & non actionis. Quia si corpus medicinale non est benè temperatum, cessaret omnino ad mutandum corpora imperfecta ad perfectionem, quae cum debita proiectione perficitur: verùm tunc hominatur potens temperamentum solummodo, quod sit aptum

aptum ad complendum actionem, que sibi datur per complexionem sui temperamenti, cum complemento, quod ei datur per viam & modum projectionis notae. Haec actio reddit & ordinat medicinam aptam & habilem per suum temperamentum. Ad cuius cognitionem debet principaliter intendi & dirigi intentio illius, qui opus nostrum laborat terminare nobili temperamento per instrumentum sapientiae prudentis. Quia considerationes, que circa temperamentum non sunt, nullo modo debent isti rei congruere. Nam extraneae & elongate sunt à voluntate & considerationibus artificis, & per hoc talis considerator exul efficitur à toto fine bono, sicut ille, qui est extraneus, & alienatus per suum opus superfluum & phantasiam sua~, qua~ perscutatus est. Veruntame~ temperame~tum acquiritur per ingenium naturae: aut magistri voluntatem in formen~to per intellectum ad vnamentum rerum pertinentium, & miscibilium scientiae & artis informatiue' in medicina vnum habitum constituentis vel diversos aut plures. Quia tamperamentum sicut est perfectiuum actionis, non clarius cognoscitur, vel rectius conseruatur aut reperitur, qua~

RAYMVNDI LVLLI

per dictam scientiam, quia siue sit vnus habitus, vel diuersi: omni tamen tempore vnus est solus terminus, & modus conseruandi rectos terminos producendi ad finem dictum temperamentum, quod volumus significari per C. Intemperamentum, siue non temperamentum, est vna innaturalis dispositio corruptibilis, quae fit per elementarium dissolutionem, per quam immediatè corrumpuntur actiones rerum indiuidualium & naturae, per

elonga-

elongationem aut labilitatem sui temperamenti, quod venerat per continuitatem & colligantiam suarum partium compositarum compositione. Et illud intemperamentum volumus significari per G. in conversione de D. & F. in G.

Neutralitas, neutraliter media, vel mediocritas, est dispositio in qua per modum se habituant actiones sui subiecti, ad conseruationem speciei, quantum ad initium experientiae sensus, & est significanda per E. que' est descendens de B. & F. reuertens in D. per quem formatus est C. sicut promissimus in practica, quae est huius libri secunda pars, dicere. Cùm diximus theoreticam nostram in tres partes diuidi, & ab illis partibus conuenit tibi fili deuallare, propterea debes considerare, quòd omnes partes theoreticae dupliciter accipiuntur, scilicet accipiendo terminos strictius, quàm capi poterunt secundum naturam suorum generum, secundum id, quod in se sunt. Et aliquoties secundum quod sunt signa recta & propinquiora secundum naturam ad aliquid significabilem respectum per cognitionem in corporibus temperabilibus. Sed fili doctrinae, consideratio prima est, debite procedere

RAYMVNDI LVLLI

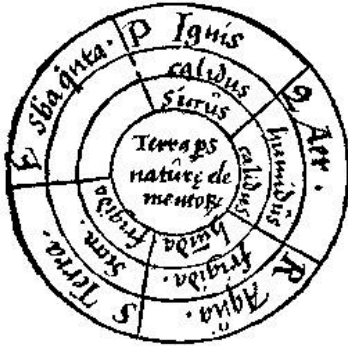
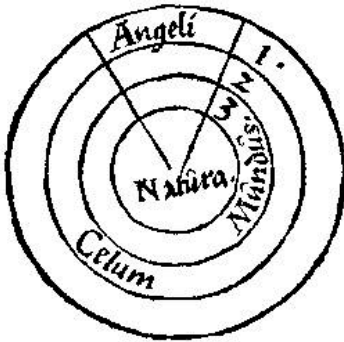
dere in ordine doctrinae intellectualis aut intellectiuae, sicut reperies declaratum in tractatu de quaestionibus, capitulo quaestionali artis abbreviatae, in decima quaestione. de quo secundus liber huius scientie' & artis completus est. quia nobilis memoria & nobilis instinctus & appetitus debet poni & fixari in corde artificis, cui secretum nostrum debet manifestari, in reuelatione quae mouetur à creatore totius intelligentiae. Quia consideratione huius secundae partis sine fore faciendo naturae nos ponemus secundum exigentiam magisterij nostri per processum nobis diuinitus reuelatum, & nostrum secretum, quod est instrumentum perfectium totius nostri magisterij, & totius naturae, & illud ostendemus & docebimus filium artis, quod si fit fidelis & bonus, non reuelabit, & specialiter filiorum artis ac scientiae inimicis, nec illis qui contra naturam operantur. Quia
verè nunquam ab ore humano exiit illud, quod reperiet in
secunda parte huius
libri post theoricam.

De

De principijs naturae in uniuersali, & qualiter sunt extracta omnia à massa confusa, ad comparisonem magni mundi, de quatuor elementis: & de quatuor primordialibus principalibus principijs; & de omnibus rebus, per magnam mundi formam eas reducendo ad magisterium nostrum, quod est forma minor sicut minor mundus per miraculum.

C A P. III.

P Rincipia naturalia primordialia & succedentia in opere naturae, sunt vniuersaliter omnes extremitates, quae esse possunt, & eorum media, sicut declarabimus naturam primordialium principioru~ sub posse naturae & dei regis supremi & imperatoris coelestis, qui solus in trinitate fine principio & fine creator est, & superior omnium praedictorum principiorum succedentium, quae extremitates & media in suis operibus naturae sunt nominata. hanc naturam supremus deus primò de nihilo creauit sua pura liberalitate & voluntate, in quadam pura substantia, quae vocatur esse~tia quinta, in qua tota natura comprehe~ditur, de meliori & puriori parte huius susbtantiae, in tres partes diuisae, crea-

creavit altis-
simus ange-
los, de secu-
da ce'los, pla-
netas & stel-
las. Et de ter-
tia minus pu-
ra fecit mun-
dum inferio-
rem. Et hoc
filius doctri-
nae debet in-
telligere, no-
sicut tradi-
mus, sed que-
admodu- to-
tum volu-
ta- te
superioris
dei creatum
est simul, si-
ne aliqua suc-

cessionis operatione, & sine aliqua ma-
teria praecedente, quae successionem ge-
neris aspiciat, quia aliter non esset crea-
tio, nec operatio diuina, quae respicit
creationem entitatis venientis scientifi-
cè per creationem de nihilo in vera enti-
tate substa-
tiali. Qua propter filii hoc, quod
dice-

dicemus & iam diximus, velis intelligere cum spiritu scientifico, & non agiographico, nec vulgarifico, quia sic loquimur ad respectum naturae operationum, cuius tu habes assimilari in nostro magisterio, & ideo dicimus cu~ sermone exe~pli, & quod nos benè intelligas, sicut iam dictum est, & non vt scribitur. Nam supremus creator hanc partem in quinque diuisit. Creauit namque de parte puriori essentia~ quintam elementorum, rei coelestis participalem, quam per O. significamus. Et de hac quatuor fecit partes, de quaru~ prima puriori fecit ignem, qui est primum elementum. De secunda post eam magis pura, fecit ae~rem, qui est secundum elementum. De tertia verò puriori post aerem, fecit aquam, que' est tertiu~ elementum. De quarta autem minus pura fecit terram, quae est vltimum elementum. Primum autem volumus significari per P. secundum per Q. tertium per R. & quartum per B. In quantum natura in eleme~talibus est magis perfecta, cum parua perfectione in toto perficitur. Nam vna ab alia perficitur, per co~cordantiam proprietatum suarum, & earum quinti instrumenti, rei coelestis participantis, & in illa, que' ab illis elementis postea

RAYMUNDI LVLLI

stea descendit, cum parua natura, perfectione scilicet generationis, & corruptionis, & è conuerso, quia suus instinctus siue appetitus immediatè veniens est à creatione naturae. Et ideo non perfectum est omnino, quod agit natura, respectu perfectionis, quae à creatore venit, non per naturam. Quia tunc illud est sine, destructione perfectum. Ille enim instinctus vel appetitus naturae, non potest rem perfectam facere, nisi perficiatur diuina scientia intellectuali, sicut in humana natura, quae est rectificata per intelligentiam diuinam, sicut per bonum artificem opus pulchrum & bonum perficitur. Per hoc potest artis filius intelligere primorum elementorum naturam, post diuisionem substantia tertiae primordialiter creatae, non tamen intelligat, quòd substantia eorum sit simplex elementum quintum, sed substantia quarta, aut tertia, aut secunda, aut prima elementata de quinta parte, quam vocamus elementum primordiale & substantiam simplicem, per quam dictae quatuor substantiae elementales sunt elementate', quae libet secundum suam naturam, prout suprà declarauimus. Ista quatuor elementa sic creata remanent pura &

ra & clara ratione clarae partis naturae, ab eorum creatio~e vsque ad tempus presbyteri, cuius peccato natura exiuit, qui vocabatur genus, & ab eo à tempore à natu. Sed postmodum mortui sunt homines, aues, bestiae, pisces, & aliqua nascentia terrae destructa & cremata, per destructionem generationis, quae versa est de corruptione in generationem, & postmodum de generatione in corruptionem. Et similiter de corporibus impuris est mundus resolutus, & elementa corrupta, per quam corruptionem omnia per naturam facta & viuientia sunt, & fuerunt parue' durationis. Quia natura in sua materia grossa & corrupta non potestam perfectum quid facere, sicut faciebat in suo principio, quod plus non habet ad continuandum suum opus primum. Imo natura vtitur imperfectione ad corruptionem tendente, quia dedie in diem naturam elementorum minus puram inuenit, quia illud, quod posuit in opere, perfectum opus emendare non potest, sed semper paulatiuè decrescit. Semper tamen natura secundum suum posse componit, & ponit simul partes fortiores ligamenti. Et per ha~c doctrinam filii artis intendere potest verbum

RAYMVNDI LVLLI

bum Saluatoris, quod in fine mundi omnia consumet, quando veniet ad iudicandum saeculum per ignem, videlicet omne illud, quod non erit de veritate dictorum elementorum, & omne illud, quod est de malo & impuro compositum & factum, confundetur, & proijcietur in abyssum: omne autem illud, quod ignis praedictus coelestis de virtutibus & pura veritate reperiet supra suam sphaera~, viuaciter requiescet in aeternum, & veniet supra saluatos felices: & malum & impurum supra, damnatos cadit. per hoc autem potest elucidari & declarari consideratio, quòd omnis res in fine ad proprium locum ibit suum, vnde primo mouebatur. Est etiam intelligendum, quòd terra haec, quam colimus, non est verum elementu~, sed à vero quinto elementata est eleme~to, pòst per quintam substantiam elementale~ corporis benè elementati, cuius terra formata est de quinta causa, & tunc reperies vacuu~ à virtute formatiua prout corpus sine anima, & sicut putredo congregata in vno in materia sine forma composita de pre'dicta infectione per reciprocam actionem eleme~torum vnus ad alterum. In centro autem est terra pura, & verum elementum, quam

gnis

ignis ardere non poterit in die terroris, & sic de alijs elementis. Tu cum elucidatione per elucidationem intelligas clarè, & addas principalem substantiam materialem, de qua sine diuisione omnia formata in vno fuerunt, quamuis per diuisionem rerum loquuti fuerimus, non tamen sit separata sua species; quæ est essentia quinta quia subtrahes totam principalitatem elementorum compositorum. Et clarè cognoscas omnium rerum tria esse principia, videlicet artificiale, exemplare, & materiale.

Primum radicale principium artificiale, Deus est, omnium creator. secundum principium exemplare ab ipso Deo mouetur, qui dictus est sapientia. tertium verò succedens principium, quod est materia, creata per Deum, id est, sapientiam. quæ mouetur ab ipso, est primordiale elementum, quod appellamus hyle, quod tibi, si benè intellexisti, declarauimus, quod quidem quaerere non est tibi praesumendum in sua simplici specie, ad incipiendum opus nostrum, quamuis sine ipso scire opus nostrum non possemus, neque ad finem deducere. Sed ipsum in composita specie quaerere debemus, ipsamque purgare, & per ignem euacuare, vt sit pura & clara, vt supra diximus,

C mus,

RAYMVNDI LVLLI

mus, quòd omnia elementa creata sunt à dicta substa~tia, & ab ipsa viuificata, ad creandum & corrumpendum. Quia necessarium est, vt naturaliter apparet, cùm omnis res sub lunae globo exite~s sit creata & formata à dicta materia, quae est hyle vocitata, quòd de illa fit maior influentia in omni re elementata, plus in vna, quàm in alia, sicut per naturam reperimus, & quòd ibidem quiescit. Per hoc autem, quòd fis certus, quòd nulla res mundi potest esse sine hac creata & non generata, quia ipse est collector & coligantia totius corporis elementati in opere naturae, & ideo ipsum $\upsilon\lambda\omega$ vocamus naturam, & totius elementati primordiale principium, hoc est, omnium rerum elementatarum, quia in sua substa~tia simplex. Elementa, quae sunt materia naturae, primitùs per diuinam separationem fuere creata, videlicet, terra, aqua, & aer & ignis, quae sunt elementata corpora ex primordiali principio, & simplici elemento, quod est in eis. Et ex isto intellectu *pcedit cronica Methanostrica, quae dicit, quòd species elementorum in suis solis terminis inuenta, & in dicto suo principio, quod est primordiale principiu~ rerum suarum. Quare si istam quaeris materiam,

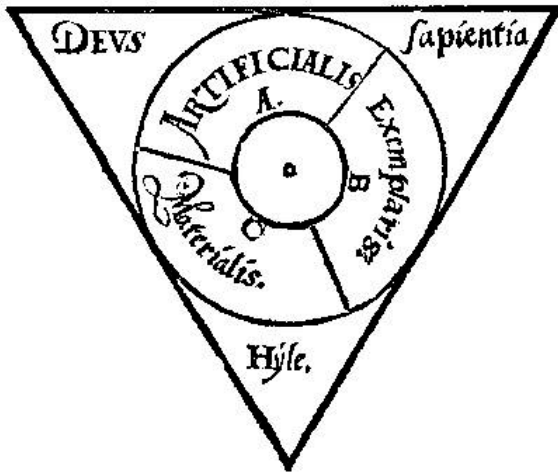
riam, ad hanc intende, & illam esse purum subiectum, quod est vnio & motio formarum, & in quo omnis forma in possibilitate retenta est, quia fluxibilitates & labilitates infinitas ipsa in motione continet, secundum illarum formarum diuersitatem tam extremas, quàm medias, quas accipit in semet ipsa. Et ideo per similitudinem ab aliquibus nominatur receptaculum formarum, quae ex materia nascuntur coelesti, quae fieret super naturam suam. Et per alios philosophos fuit forestum vocitata, comparando eam rei grossae & crudae, ratione suae possibilitatis. Et per alios philosophos fuit possibilitas appellata, quia nullam formam habet actualiter, sed omnem formam per possibilitatem ipsa continet, quasi inclusam velut silentium sine auditu, vel qui non vident, nec videri possunt propter tenebrositatem. Et sic debet intelligi ista materia, quasi de ipsa nihil intelligant. Et ideo scriptum est, quòd ipsa est forma mundi, in quo autem modo ordinata sunt elementa in mundo, de quibus omnia sunt generata, prout optimè patebit, & declarabimus in capitulo sequenti.

RAYMVNDI LVLLI

De forma minori, & de principijs naturae mineralis simplicis per extremitates & media.

C A P III.

C Vm de maiori forma determinatum fit, postea descendo de minori determinabitur. In qua sunt principia succedentia in opere naturae magis propinqua secundum extremitates medijs suarum operationum propinquiorum. Et cùm

dixe-

dixerimus suprà, quòd principia sunt vniuersaliter omnes extremitates, & omnia ipsarum media, hic dicimus, quòd primu~ & principale medium extremum vel extremitas, sunt quatuor elementa superius dicta, quae sunt extremitates elementate', & significantur per B. Secundum sunt vapores compositi ex ipsis elementis immediatè de prima compositione naturae, & sine medio dicti, significati per C, in quos vapores omnia corpora elementata resoluu~tur, ad intrandum nouam generationem. & velis hoc retinere & intelligere, quoniam generaliter tibi loquor, ad attingendum finem illius quod perquiritur. Tertium est aqua clara composita ex dictis vaporibus per condensationem suae naturae, quae venit in dictos vapores quatuor elementorum, & illa est res argento viuo magis propinqua, quod quidem reperitur supra terram currens & fluens. Et istud argentum viuum in omni corpore elementato succedente à materia aeris est propriè generatum. Et ideò ipsius humiditas est valdè ponderosa, per aeritatem homogeniam, discurrentem per motum venti, per venas perforatas subterraneas, & cadit in mineris sulfureis causatis ex vaporibus ca-

RAYMVNDI LVLLI

lidis & siccis, & est significatum per D. Quartum est quaedam substantia procedens ex minera sua, & infra ipsam, magis propinqua naturae metallorum, quae calcantis & azoth vitreus ab aliquibus nominatur, quae est terra & minera metallorum, & alio nomine vocatur vrisius, lucens & album, in occulto rubeum, nigrum & viride publicè, habet colorem lacertae venenosae, immediatè generatus ex argento viuo materia suprà dicta, impregnata ex dicto vapore calido & sicco sulfureo in sua resolutione congelata in lacertam, in quo est forma & species spiritus foetis in mixtione, cuius est calor mineralis multiplicatus, qui est vita metalli, & est significatum per L. Quintum extremum vel extremitas, siue medium sunt vapores immediatè generati per resolutionem & rarefactionem dicti vitrioli vitrificabilis. & haec est prima & proximior materia generationi omnium metallorum impregnata & apprehensa à naturali calore viuificativo, in forma & specie aquae viuae, de qua omnes huius artis inuestigatores intelligere habent, in opere naturae esse argentum viuum, sed notable, quale inuenitur super terram nec erit, quousque in sanguinem apostematum
 & vene-

& venenosum primitùs vertatur, & significatur per F. Sextum extremum sunt sulfura facta per successione~, immediatè generata per naturam à substantia viua dictae aquae, de quorum vaporibus omne aliud argen. viuum coagulatur, & est retinaculum rectum dictorum vaporu~ in illo metallo, cuius est vapor. Et hoc sit secundum depurationem, quam materia recipit per naturam, cum informatione tali, qualis sibi administratur ad forma~ & speciem dicti metalli. Et talia sulfura significata sunt per G. Septimum extremum sunt metalla generata ex dictis vaporibus sulfureis, & argento viuo per successiuam decoctione~, & sunt vera extrema siue extremitates, siue media imperfecta clausura, & in omni opere naturae significato per H. Sed p+ corruptionem, quando extra ipsoru~ mineras extracta sunt, intendit natura rubificare & rubiginare, ad redeundum per motus circulares, illa corrumpendo, & iteru~ generando, tantum quòd terminentur in noua~ generationem, per digestionem in suis mineris, in quibus sunt inclusi vapores resoluti ab illis corrupti, propter grauitate~ suorum elementorum instinctu naturali, & ibidem suo motu digeruntur, quousq; in
C 4 speciem

RAYMVNDI LVLLI

speciem meliorem terminentur, sicut generatio carnis fit in corpore animalis, per cibi & potus digestionem, prout breuiter declaratur in magica scie~tia & arte, quod sic incipit : manifestum de generatione & corruptione in metallis, &c. Et cùm ibide~describitur determinatione metaphorica & literali, quod cu~ alchymista nitatur dare aliquibus metallis formam, quae sit similis alteri metallo, similis est pictori, qui in materia ligni vel lapidis infigit & figurat formam hominis, aut bestiae artificialiter, quae forma discrepat & dissert à materia. Quare in illo casu dictum est, quod cu~ forma fit sua materiae extranea, breui tempore corrumpitur, taliaque opera non bonis nature' operibus assimilantur, & de hac assimilatione vide capitulum, quod incipit: Cum igitur, &c. Tales enim alchymistae & pictores in suis operibus & materia no~ assimilantur operi naturae, quia dare nesciu~t informatiuam virtutem materiae conuenienti, quae institutionem & instinctum habet recipiendi illam, quando ei administrata est per informatore~ naturalem, sed per scientiam & artem cognitam, ipsa quae est naturae substrata, que' exemplaris est dicta. Magister subtilis ingenij ac ingeniosus in

suo

suo opere assimilatur operi nature' in conseruatione speciei mineralis, & format re~tali virtute, quòd superat omnem cursum naturae. Et per hoc potes cognoscere, cp opus naturale potest regi scientia & arte operatoris, secundum proprij instrumenti doctrinam. Et scito fili, quare homines nesciunt vti eorum memoria, entia & entitates mutabiles & vertibiles inuestigando, neque eorum voluntatem eligendo, & recipiendo etiam bona, mala, quae sunt contra naturam, dimmitendo. Et quia istas potentias in artifijs ponere nesciunt, quae sunt illorum instrumenta, & de quibus te in secunda parte artificiali nostra informabimus, vt entia realia possis attingere in magisterio nostro, qui per actiuitatem illarum scientiam habituatam cum delectatione recipies, per quam intellectus cum vna specie attingit alia~, & in ordine vnus speciei attingit ordinem alterius speciei, & sic habebis ordinatam delectationem ad intelligendum proprium & commune. Et ob hoc scientiae, quae sunt positivae & non probativae, grossificant intellectum, & impediunt illum ad intelligendum necessitates entium verissimorum, sicut declaratu~ est in arbore philosophiae desiderata in

RAYMVNDI LVLLI

tertia distinctione, in capitulo, intellectus de passionibus F. Q. Per quod apparet q' multi in magisterio nostro per ignorantiam habent mordinatam passione~. Quare filii per capitulum succede~s, alia tibi dabimus principia, tal intentione, quòd ante dicta metalla significabuntur per H. Et sit nota illorum, qui non habent patientiam in magisterio.

De principijs huius magisterij, & de quibus factum est, & quos sunt in numero, & de conuersione ipsorum.

C A P. IIII.

P Rima radicalia principia in nostro magisterio sunt tria principaliter, videlicet, aqua viua, & foetens spiritus, de quibus creatur sulfur, quod est lapis noster. Sed cùm illa non sint in sua actione super terram, prout nobis opus esset, imò in actione sint terrestria, in forma metalli, in qua est eorum potentia, ideo suae naturae extremitates accepimus per artis nostrae media, recurre~do ad substantiam vnam infra suaminera~, scilicet D. E. & H. Et cùm illa sint remota, & contraria per suae extremitates naturae,

naturae, scientia districha nobis ostendit quòd capiamus F. quae est dispositio media extremitatum suae naturae, quae dispositio electa est de D. sicut apparet per figuram A. inferius declaratam in secunda parte capituli subsequenti, sic vt per F. D. conuertatur in E. vt omnia vertantur in B. & quod B. per circulationem reducatur in E. à quo extrahes F. in magisterio nostro, loco aquae viuae & foetentis spiritus, quia sic F. potestatem habet conuertendi D. & H. per suarum formarum conseruationem, cui actualiter erit totum illud, quod erat in potentia in opere naturae medijs melioribus extremitatum causa & ratione, quia in E. & D. sunt actualiter F. & G. & H. cocta & pura, ac fortiter digesta, naturae sapientis ingenio. Quare non conuenit nisi remouere & separare vnã partem de D. & vnã partem de E. & tunc habebis F. in opere artis assimilare naturae in omnibus melioribus modis per adiutorium C. & D. quae venerunt de H. & F. qui conuersus est in G. cursu naturae in nostro magisterio. Et illud G. est prima & p'ximior materia, de qua creamus & facimus nostram medicinam perfectam, quae est fermentum elixiris.

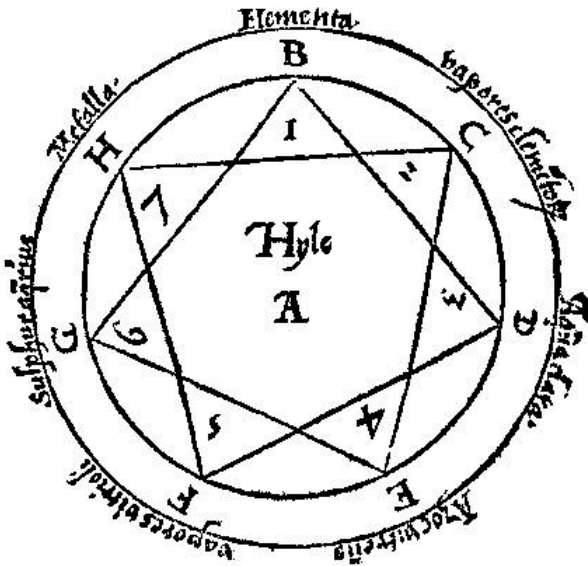
De

RAYMUNDI LVLLI

De approximatione temperamentis respectu naturae, de genere secundum regulam scientiae, de extremitatibus, & de medijs, & de ipsorum diuisione in principijs essentialibus.

CAP. V.

P Ropter quae potes considerare, quòd res naturales sunt illae, quae sunt necessariae habitudini temperamenti, secundum rationem generis sui, quae descensum habuerunt ab extremitatibus & medijs suis, & ideo dictae sunt res, sine quibus aliqua naturaliter corpora non possunt esse temperata. Quia quando res, cuius caput est rubeum, pedes albi, & oculi nigri, apparet, tunc est magisterium, cùm de ista re temperamentum consistat. quamuis enim corpus medicinale possit esse temperatum absque tali humore, scilicet innaturali, non tamen absolutè sine tali humore. Quare opus est, quod omne medium naturam sentiat extremitatum suarum, causa & ratione sui temperamentis, & per hoc inuicem * elementa sunt reciproca, vt primae ipsorum qualitates se mutua & aequali actione corrumpant, transitione per virtutem, quod am-
bobus

bobus parrticipat, secu~dum appetitum natura~e, nec ad hoc est medicina sine humidi tate, vel calore, aut genere: q'a sine tali vel tali humore non habet instantiam aut potentiam in operationibus, & ideo solas ope rationes debet capere & operari solum modo per actiones debitas proprietati, elixir per temperamenta magis generaliter. per siccum naturale, idque post suam transmutationem, & ideo cu~m metalla infirma & mollia co~uertantur in vnam temperata

RAYMVNDI LVLLI

perata actione sua~ ex se sufferant ignitionem cum fusibilitate, tunc dicitur operatio naturalis, licet sit cessatio, vt requies bestiae ex actione sensibili, quae veniebat in sua transmutatione per virtutem elixiris: & sic temperamentum corporum mutatorum transmutatorum non est sine operatione naturali. Rationem huius debes intelligere in medicina suprema, ipsaq'ue integraliter verti & mutari. Sed quia nimis diffusè, per nimiam imaginationem phantasticam, posses errare casualiter secundum intellectum trium praedictorum, pertinentium theoricæ, quae continet in se principia praetacta generaliter tradita, ideo specialiter nos instruemus terminos remotos trium principiorum necessariorum istius scientiae & artis diuinae. Quia cùm tibi dixerimus, quòd per intentam considerationem harum rerum naturalium, non naturalium, & contra naturam, debes habere noticiam materialem & essentialem temperamenti, per omnes suas partes substantiales, & etiam accidentales, vt scias te regere in dicto magisterio nostro, dictis principijs sic à te comprehensis. Habes tamen intendere non de pluribus aut multis, sed de tribus tantùm, per se,

se, singulariter, stantibus, vt intelligere potes ex capitulo praedicto de principijs ipsis in nostro magisterio, per quae nos comprehendimus hoc temperamentum. Et per hoc dicimus, quòd rerum naturalium tria sunt genera; videlicet animale; vegetabile & minerale. Genus animale in sua specie multiplicatur, & diuiditur in tres differentias, scilicet, in actiuo spermate, quod est naturale sperma, in passiuo spermate, & illud est innaturale, & in sanguine menstruali, & illud est contra naturam. Genus vegetabilium est in sementis seminibus ac radicibus, quae sunt naturalia, continentia non naturalia, & per hoc eorum complexio est Hermaphrodita, masculino & foeminino coniunctis, iuxta humorem & humiditatem terrae menstruo pluuiali per aerem aquam continentem, quae sunt contra naturam. Genus verò mineralium in tres diuiditur differentias, quauis omnia metalla sint, & exitum habeant à materia vna, & sic sunt co~plexionis Hermaphroditae. Prima differentia naturalia est, vt aurum & argentum, quoniam argentum viuum in se suum proprium sulfur continet, quod per se congelatum est, pro medio in aurum, & pro alia medietate
in ar-

RAYMVNDI LVLLI

in argentu~, post conuersionem eius sulfur, albo & in rubeo. Ob hoc sunt duo spermata naturalia, scilicet aurum & argentu~, sume~do largè, quando largè decimus, hoc fit ad differentiam illius, quod perficit elixir nostrum. Et sperma innaturale est sicut plumbum, & innaturalium & immundorum metallorum, sicut plumbum, stannum, cuprum, ferrum, sulfur & argentum viuum, & rerum quae co~tra naturam sunt, sicut atrame~ta, sales, alumina, tuthiae, marchasitae, & arsenicus, & omnia, quae deualtantur ab alijs generibus vegetabilium & animalium, de quibus potest fieri humidu~menstruale, secundum magis & minus tendendo ad perfectionem vel imperfectiorem. Et ideo minerale genus solummodò additum est per figuram similitudinis generaliter inter ista naturalia, innaturalia & contra naturam duorum generum, scilicet animalis & vegetabilis, quia de ipsorum natura propinquiorum alterationem accipiunt in claritate luminosa. Et per hoc intelligere potes veram compraehensionem respiciendo naturam magis propinquam suo generi, secundum quod te potes informare, per testificationem vulgaris experientiae in terra lunariae, natura cuius est

ius est nostri lapidis rectificatio, quia propter hoc liberaliter nobis data est.

*De qua re debet extrahi materia conueniens
& magis propinqua, ad faciendum magisterium, de conuersione vnius
elementi in alterum.*

C A P. VI.

C Vm igitur clarum sit atque manifestum, quòd proprietas temperamenti in corpore metallico sit de natura metalli magis propinqua sibi, sicut experientia, que non mentitur, affirmat atque demonstrat, effectum nobilis resistentiae in fusione bona, & fusione permanente in ignitione. & hoc sit propria forma & natura, vt dictum est, & magis propinqua sue materie' minerali, sicut de sua mineralitate descendebat in partes indiuiduales suarum propriarum specierum, de quibus trahes materiam suae formae conuenientem, quae est sibi debita secundum exigentiam spei indiuidualium sine accesu ad extremitatem vel contrarietatem, diuisionem, sed cum perfecto amoris vinculo sine aliqua re alia seiungunt, simul à reali vnione, nec disconuenirent vnquam indiuidualia tam

D diu

RAYMVNDI LVLLI

diu, quam diu firmari poterunt secu~dum
cursum naturae à suis nobilibus speciebus,
vnde exit vera forma, quae quidem in suae
proprietas magna potentia vadit contra
solem, que~ natura creavit. Et ideo tibi di-
xiuli, quòd accipias natura~ dicte' progeneri
ei, in quo luminaria duo & claritates eoru~
hospitate sunt & permanentes, quae super
terram radiare no~ cessant, & sunt sol & lu-
na, qui per suos radios ignem obscurant.
Nota igitur fili, & qui non recipit hanc ma-
teriam in opere suo, assimilatur pictori, qui
formam cognitam in materia remotam &
longinquam depingit, sicut supra diximus
in capitulo, in quo de forma minori tra-
ctauimus. Et inter corpora innaturalia re-
cipies volatile corpus, hoc est, argentu~ vi-
uum, quod continet natura~ sua~ infra con-
cauitatem ventris sui, que' taliter sibi adhe-
ret, quòd nullus habere potest, nisi quada~
amicabili concordia, quam natura in qua-
da~ amoris attractio~e nos fideliter docuit.
ex quo ei valdè multu~ tenemur, à quo liga-
me~to amoroso fortiter detinetur & arre-
statur. Et ideo inter innaturalia positu~ est,
non omnino tame~ tanqua~ non naturale.
Quia tunc in numero illoru~ esset, que' sunt
contra naturam, Et ideo dictum est me-
dium,

dium, participans cum naturalibus & contra naturam, quia ab intra retinet naturale corpus, & substantiam puram, quia est proprium ligamentum & retinaculum illius & proprietate ipsius, quod est exterius, educit id, quod est intus cum ipso, quod est contra naturam. Quando igitur videre voveris natura operari, projice intus, & coniunge ei naturale cum liga sui amoris, iracundus erit. Istud aut nomen innaturale, largè recipimus in hac arte, pro omnibus continentibus in centro sui corporis naturas passivas, ad respectu actiuorum. Et nos diximus superius, quòd in centro terrae terra est virgo, & verum elementum, & quod illud est creatu per natura: igitur natura est in centro cuiuslibet rei sicut apparet per dictu capit. & in capitulo precedenti, quod facit mentione de prima forma mundi, quomodo dominus deus noster instituebat mundum, & formabat natura, vt melius eorum naturae detinerentur per nostram theorica secundum genus suum, vt scias quas accipere debes in magisterio regali, & quas dimittere debes. Patet indubitanter quod per naturam dicuntur ad generationem sui generis, qua sunt secundum suas species, sicut patet de

Da sper-

spermate animalis, cum coniunctione caloris sui naturalis masculi. Et per hoc intelligere potest, quod in naturalium specierum virtutes remote' sunt, & propinque' medio, quod participat extremitatibus naturalium specierum, & co~tra naturam secundum plus & minus, secundum quod tota generis illius natura discrepat, & recedit, vel concordat speciei: quia per genus non debet discordare natura, nisi tantummodo per specie~, cum appropinquitate amorum, quae nascitur à sua proprietate, sicut aer ab igne, & ab aqua, in quo est eorum proprietas media, sicut est continens naturaliu~ & contra naturam. Quando nos dicim9 tota natura, dicimus hoc ad differentia~ naturaliu~, innaturaliu~ co~tra natura~, q' omnia sunt vnus generis. Et tamen~ si loquuti sumus, quòd natura generis in sua generatione discordare non debet, hoc debes intelligere immediatè ad recipiendum formam cuiuslibet rei viuentis. Quomodo natura bruta per alteratio~em reuertitur cum operatio~e humana totum hoc videre potest, sicut de vegetabilibus. Sed non recipiunt formam vnquam animalia hominum, donec vertatur eorum genus in humanalibus. Tunc dico, quod sper-

spermata veniunt ad hoc, quod dictum est cum multiplicatiua virtute, quae est spiritus, ex quo indiuidualia sunt generis iam dicti, vnde homines creatur per virtutem spiritus & hoc institutum est per creatorem, vt quodlibet per homine ei faciat honore~, vel minor natura vertitur ad maiorem, quare exaltatur de multum magno valore. Igitur si volueris naturae herbarum assimilare metalla nostra, vel bestiarum per entium realium naturam, facies genus eorum per mensuram, & tunc recipere poterunt speciem & veras formas, si tu facias in igne per fermentum fortiter & firmiter permanere. Et hoc tibi dicemus in secunda parte, dum tamen secretum teneas, quia totum fit arte & scientia. Et nulli dices, nisi velis maiestatem philosophorum & secreta eorum accusare. Et iuro tibi supra animam meam, quòd ea si reueles damnatus es. Nam à deo omne procedit bonum, & ei solum debetur. Quare serua bis, & secretum tenebis illud, quod ei debetur revela~dum, & affirmabis quam per rectam proprietatem subtrahes, quae eius honori debetur. Quia si reuelares breuibus verbis illud, quod longinquo tempore formauit, in die magni iudicij condem-

nareris, ta~quam qui perpetrator existeres contra maiestate~ dei laesam, nec tibi remitteretur casus laesae maiestatis. Talium enim reuelatio ad deum, & non ad alterum spectat. Et inter illa, que' sunt contra naturam capiendò vnum liquorem, qui est corruptio & separatio spoliij corporis dicti volatilis, hoc est, arge~ti viui, quod est causa continuitatis partium illius liquoris in dictis duobus luminaribus & claritatibus sine illarum perditione in suo genere, sed remotè & propinquè participat secum vim re menstruali infirma & corruptibili, sicut res menstrualis, de qua, quando fermentata est & albificata in humiditate suorum spermaturum, nutritur infans, sicut sub mammilla puer, quia virtute humiditatis duorum spermaturum sanguis menstrualis virtute suae naturae vertitur in humiditatem radicalem. Et quando dicimus remotè, hoc est ad differentiam rerum naturalium, & quando propinquè dicimus, hoc est ad differentiam rerum, quae sunt contra naturam. De his tribus rebus fili magnum draconem extrahes, qui est initium radicale & principale firmæ alterationis. Et in isto tua~ firmabis diurnam & continuam considerationem,

per

per instrumentu~ rationis naturalis. Et melius tibi haec declarabim9 in capitulis subsequentibus practicis.

Quomodo non sit nisi vnus lapis philosophicus, & de auisatione sua purgationis

C A P. VII.

D Icimus, quòd non est nisi vnus lapis philosophicus à rebus supra dictis nostro extractus magisterio. Et ideo quando de nouo venit in mundum, non debes ei addere alium puluerem, vel aquam aliam nec aliquam rem extraneam, nisi illud, quod in eo natum est, suae naturae proprie' radicalis, & mater eius, q' eu~ pascit, & portauit, & sulfur, cp formauit lapide~ suu~ in colore coelesti. Sed antequa~ eu~ ex toto extrahas, foras purga eu~, & munda ab omnibus suis infirmitatibus, quae sunt co~tra naturasua~, pnegmaticis terrestrib. & corruptibil, quia mors eius sunt, quibus circumdatur, que ipsius viuificatiuu~ spiritu~ mortificant, q' habet posse suscita~di eu~ de morte advita~perenne~ co~tra bellu~ ignis, donec mater in sublimi nature' mobili q'euert incorrupt9,

D 4 & ho-

RAYMVNDI LVLLI

& honorabilis naturae mobilis in magna puritate sine aliqua corruptione quiescat. Et ideo fili, nisi ille spiritus à sua separetur morte corruptibili, corpus suu~ tenebrosum radiare non poterit, neq; de ipso fieri matrimonium inter corpus & spiritum, scilicet et inter sulfur & argentum viuum.

Quomodo appellatur lapis, ratione suae proprietatis, & naturae ipsius.

C A P. VIII.

Istum spiritum appellamus in testamento nostro spiritum petrosu[m] ac lapideu[m], quia potestatem habet retinendi lapides contra ignem, & conseruandi ac viuificandi corpus mortuum, à quo exiuit, cuius virtus & proprietas in nullo alio spiritu reperiri potest. Et ideo quando corpus eius tra~siuit de morte ad vitam, purum est, mundum, album, & clarum, resple~dens in subtilitate magna, qua superare facere debes subtilitatem spiritus ferme~tabilis cum sua fortitudine ac ingenio. Quia grossitudo fermentabilis spiritus debet subtilitatem corporis circumdare, & asce~dere super, & hoc per proprietatem ingrediendi quam portat in se, quae est proprietas penetratiua.

netratiua. Et ideo nulla corporis grossities debet aut potest amouere proprietatem eius magnam & penetratiuam, impedimento à suo contrario prouenienti. Et hoc modo manet & manebit corpus indutum ab extra claritate pulchra, quia spiritus eius potatus est, & corpus intrauit spiritu, qui cum suscitauit, & terminauit in forma pulueris multum subtilis, fluentis & fundentis instrumento ignis fusione leui sine fumo, qui est sicut ignis ardens, quando flamma tangit eum, cum alteratione permanente, quae facta est amplexu amicabili naturae, retinente propriam naturam suam alleviatione perenni, & illud leuiter fit cum practica, quam à theorica reperimus, quae nos his verbis pulchrè & leue monuit.

De praeparatione lapidis.

C A P. IX.

Praeparatio lapidosi spiritus ac fermentabilis est, quòd recipias de succo lunariae, & sudorem eius extrahe cum igne paruo & leui, & habebis in tuo posse vnu de arg. viuis nostris in liquore & forma aquae albae, quae es ablutio & purgatio lapidis nostri, & totius eius naturae. Et istud

D 5 est

RAYMVNDI LVLLI

est vnu~ de principalioribus secretis, & est prima porta, prout intelligere potes rationibus antedictis. In isto liquore rectificatur magnus draco, & projicitur à magno deserto Arabiae, quia immediatè suffocaretur praesiti, & periret in mari mortuo, quia iam poteris scire quia frigiditas magna calorem paruum extinguit. verte igitur ipsum & mitte in regnum Aethiopiae, vnde naturaliter natiuus est. quia dicimus quòd nisi vertatur, et ponatur in terra sua, redecet, & aliam intrabit regionem. Quare de certo scias, quod omne aliud clima, vel alia regio nostro lapidi mortem affert, velato non scientibus ac ignorantibus, & per nos cognito.

De quare est lapis, et quid dicitur, et quomodo ipse est de quatuor elementis, & in quo loco reperitur, & de verbis contra me~daces derisores.

C A P. X.

I deo debes cognoscere clarè, quòd spiritus noster secum portat suae regionis proprietate~. Et hac ratione allegoricè oportet dicere, quòd magn9 draco de quatuor est elementis, & non intellectu literalis, prout scriptu~ est, quia fit terra, aer, aqua
vel

vel ignis, sed sola natura est & vna, que' continet in se naturam & proprietatem quatuor elementorum, & haec proprietas venit complexionaliter in dicta substantia naturae, per actionem qualitatum primarum elementatarum, & nunc transformatur in proprietatem & speciem metalli, tolerantem ignem in suis perfectionibus: & sic abscinduntur & disrumpuntur dictae primae qualitates, per mutationem sue' mixtionis, que' facta est per alterationem, vsque quo sint in hoc substantiali medio, in quo est species solis aut lunae, vel alterius, quae debet & potest per naturam constitui: quia predictum medium, in quo dicta species saluanda est, tanta habet latitudine & longitudine, quanta potest esse partium indiuidualium similitudo huius speciei. Et ideo cum sit de proprietate illius nature' sustinendi ignem, non potest, nec habet aliquid, nec facit proscium, quousque; totus motus illius mobilis non corruptus arrestetur. Sed eo non obstante, quando iam effectus fuerit de proprietate ignis excellentissimi, potest tolerare corruptionem asperitatis ignis. Et ideo potest tua intelligere speculatio modum, per quem natura nobis ostendit operationem suam, quod est ad exemplum huius scientie' dicendo, quod non

RAYMVNDI LVLLI

non est transitus de primo ad tertium, nisi per secu~dum, quod participat cum eis secu~dum nature' velle. Et per hoc desideriu~ nostru~ conquisiuimus, per media transe~undo, que' sunt conseruatoria & retinacula suae speciei contra bellum ignis. Et per haec praeambula potes intelligere rectum, & verum tempus limitatum respectu naturae, quod debes habere & co~seruare in certa latitudine, quousq; crees rectore~ & principale medium, in quibus vltimatae species se saluari habent, quia mediu~ est subiectu~ materiale vel reale gen9, in quo co~tine~s influit suam virtutem, & primordiale generationis initiu~, in qua determinatè elementa fixanda sunt coelesti virtute. Omnia enim antedicta coram oculis nostris manifestata sunt per experie~tiam, scientia clara nobis per natura~ ostensa, diuine pre'cepto predestinationis, Et vltro tibi securè dicimus, quòd de natura herbarum medium creauimus, conseruatiuum speciei mineralis, & suum transmutaui~mus ignem, in colorem metallicu~, in mutatione speciei mineralis, Charissime fili intellige, quòd lapis non est nisi vna natura, in quatuor partes diuisa, secundu~ proprietatem suorum elementoru~ resultans
per

per proprietate~ suarum co~cordantiarum, vt sit ligame~, & ligamentum in posse omnium quatuor eleme~torum, sicut largè tibi declarabitur. Na~ alio modo spiritu~ per suu~ corpus ligare no~ possumus, nisi à propria sua natura detineatur, & arrestetur, que' ligamenti coru~ proprietas est. Et ideo aduerte dilige~ter, quòd ne proprietas spiritus, qui à corpore exiuit à nimio calore, deuoretur, quia non posset corpus suu~ reducere ad medium, in quo spiritus secundus influit suam virtute~, videlicet specie~ solis aut lunae, & illud est argentu~ viuum nostrum, quod aptè & habiliter nostri sulfuris tinctura~ accipit, in quo lapis noster dissolutus est, & resolutus in tali aqua, vt supra diximus. Et in tali aqua nobis apparuit, non in aqua fontis aut pluuiæ. Quare si cum igne magno fueris operatus, proprietates dicti spiritus, quae inter vitam & mortem participat, separabit se, & anima recedet in regionem suae sphaerae. Iterum tibi dicimus & clarius, quòd per creatorem, qui nec saluauit generare lapides, transeat riuos, quia sic reperitur exaltatus in fluuijs, est ipse cum magno posse. Et nihil mundi appone extraneum, dando sibi illud, quod de ipso exit & nascitur, & pro vero
illud

RAYMVNDI LVLLI

illud à dracone exiuit, & à foetido ventre. Et in secunda parte tibi tota~ dicemus sententiam. Custodi igitur illum à gigantibus & tyrannis mundi, vt suprà diximus. Positi enim sunt in vnda aquae, à quibus multum timemus. Quia nihil sufficit eis, quin faciant populo pacis tale malum ac martyriu~, vnde gens confunditur, & ponunt totum mundum à co~fusionem. Quare istud secretum per superiorem nobis datum est, ta~quam surdo à domino reuelandu~, quousque filijs fit manifestum per prudentia~ diuinam, per eorum nobilem intellectum. Et ideo quandoque garrulatores Clerici, Legistae, Artistae, seu mundani medici, & alij plures, de quibus loqui non audemus, qui credunt aquam viam facere, & totu~ non valet vnum sicum, quia nostram credunt philosophia~ depraedari, & se depraedatos reperiunt, & ideo tales perdunt inde vitam. Custodite igitur filij ignem & regime~ spiritus, & videte, ne euanescat pre' nimio calore, sed retine cum amore, & custodi eum à magno calore. Quia si anima recesserit, spiritus non poterit viuificare corpus, cùm aliquid dare no~ possit, quod in eo non est.

De

De diuisione & resolutione lapidis ad conuertendum ipsum.

C A P. XI.

I N toto magisterio nostro necessarij sunt tres spiritus principales, qui sine consummatione suae resolutionis non possunt manifestari. Et nominantur alio modo tria viua argenta. In quibus lapis noster est dissolutus & versus, per suae naturae mutationem, per contrariam & diuersam digestionem, quae sit per elementariam circulationem, per reciprocationem, in sua primordialia generationis initia. Et quia resolutio est totius primae portae habitudo nostri magisterij, quam declarare volumus secundum exigentiam reductionis & conuersionis sui lapidis in tribus spiritibus, quorum quem libet habes conseruare secundum propriam naturae cuiuslibet ipsorum proprietatem, secundum quod requiritur in perfectione vltimata nostri magisterij, per dictam resolutionem diuisam in tres partes principales. Primae est corporalis, & vocatur in lingua Oritana, Reccage: secunda spiritualis est, & vocatur, Agaxoph: tertia autem spiritualis & corporalis,
& vo-

RAYMUNDI LVLLI

& vocatur Vbidrugal. Et in omnibus istis draco noster quiescit. Recsage est solutio humida in corpore, et sicca in spiritu. Agazoph in duas diuiditur partes, in Periminel, & in Adulphur, & Vbidrugal co~summatio est finalis nostrae trinae dissolutionis, qua sine sorore sua nec haberi, nec cognosci potest. Prima pars solutionis Recsage, non est aliud, quàm diminutio partiu~grossarum minutissimas partes & subtilissimas, vel reductio grossi in simplex, in mutatione formae specificae in formam contrariam & corruptam, stantem in suo corpore, & non in forma aquae de nubibus cadentis, neque in forma metalli in diuersis pecijs constituti, sed in forma terrae aquosae & aquae mineralis subtilis, sta~s in vase profundi inferni. In cuius ventre natura sua mundatur in suis primis luminaribus in tenebras obscuras, quae aqua & terra per excitationem suarum percussionum in diuersas partes multum subtiles foetentes, vt sulfur, fugiunt altius omnibus elementis in regionem ignis, quas tum oportet multum diligenter custodire, si per istud portellum vis intrare. Tibi enim opus est, vt benè scias regere te, & reducere, quae possit ingredi & exire, si ad secundam solutionem

lutionem Agazoph transire desideras. Idcirco attende hic, quòd menstruale spermatum condensatur de sua aeritate in aquasitatem grossam, per resolutione~ spermatis foeminini, quod est in me~struali cum amplexu vaporis crudorum, quod est in forma aquaae, quae est de vapore magis crudo. Et illud, quod est magis coctum cum magis continenti ex natura, altè descendit in forma corui nigri in aere, cuius caput rubeum, pedes albi, & oculi ex saphyro. Et hoc totum nihil est aliud, nisi aer & humiditas radicalis p.p. generatum ex calore & natura supremi metalli. Et alia natura cruda, quae est causa condensationis menstrualis, quae manet inferius, est causa, & materia coniunctina & congregamentum lapidis regalis, qui in naturam frigidam est versus, quia calidam suam perdidit naturam per resolutionem. Qua propter sic definies dictam dissolutione~. Definatur autem sic: Dissolutio est actio & passio contrariarum qualitatum, per quas virtutes elementorum inter se mouentur per minimum puluerem. Aut sic definitur: Est motus, qui facit comminutionem de partibus insensibilibus diuersis in specie, & similibus in genere, conionctis in for-

E ma con-

RAYMVNDI LVLLI

ma confusa liquorosa, & per corruptionem subiecti. Nam de qualitatibus contrarijs mediante excitatione eleuatis in ignem nigrum absque extranea diuisione affectantes tum diuisas operationes germinante in generatore . Alio modo dissolutio definitur. Dissolutio est instrumentum subtiliatium, factum cum exercitatione caloris coniuncti cum motu continuo, per quem qualitates contrariae insimul operationes tangunt se, & miscetur in corrumpendo partes indiuiduales, sub conseruatione suae speciei ad opus generationis. Fili haec prima dissolutio nihil aliud est, quàm disligatio simplex partium subtilium descendentium à prima natura in germe~, in quo calor naturalis debet calefieri, qui est instrumetum, cum quo habet operari virtus informatiua, quae est introducta in materia absq; separatio~ibus actualibus partium germinosaru~, vnus ab altera, quae separatio indiget, quòd cum applicatione amoris naturae in secunda camera fiat, prout declarabimus per beneficium secunde' resolutionis Agazoph, in secunda parte suaru~ quatuor figuraru~. Sed ante qua~ ad illam tra~seamus, opus est, quòd inter Recsage & Agazoph co~seruetur

tur

tur digestio pepa~sis sui te~poris spatio, prout declarabimus in practica nostra, quia calore pepantico putrefit germem nostru~ termino nature', & facit eu~ postea crescere & fructificare. Sed primu~ in sua~ natura~ prima~ verti~t sulfuris & ar. viui, quod fuit germe~ ar. viui, quod mutabitur in lapide~ albio re~niue. Et ideo dissoluatur prima corporu~ forma in Mercuriale germen per solemne~ operationem, & statim per inhumationem pepanticam in suo ventre intrat alia forma per corruptionem formae germinis, & elementis mixtis corruptis insimul in forma corporis nigri. Quia elementa co~uersa virtute caloris naturalis, qui est in materia excitata & festinata calore temperato coeli in minimis partibus miscent se, alterant & corrumpunt sub conseruatione speciei gubernatae per calorem non cremantem: quae corruptio est nostri arg. viui generatio, prout in secunda parte, & rota circuli declarabimus. Quia ibi de suis principalibus coloribus determinabimus ac de saporibus; odoribus, grossitie, simplicitate, subtilitate, & ponderositate. Et haec est praeparatio sollemnis, quae est caput & fundamentum creationis nostri cari infantis: Et modus huiusmodi crea-

RAYMVNDI LVLLI

tionis est iste. Abijce humorem, vbi submersus est draco vsque sit corpus minutum ex coelestiali spiritu. Et hunc nominamus ignem, quem Deus sanctis & sapientibus philosophis concessit per reuelationem, antequam nasceremur, & poste à nobis, vt ei absq; indigentia seruiamus. Quia monstrando nobis exempla per cursum naturae qualiter ei teneamur, & ideo debemus eum precari, honorare, seruire, laudare, benedicere, adorare, glorificare, & amare absque aliqua sorditie, vitio aut peccato. Ob hoc, quia ipse monstrat nobis cognoscere suam veraciter potestatem, & nos amauit, postquam nos haec videre fecit. Fili noster lapis iam factus est, postquam creatus est congelans argent. viuum, & in elixir conuersum. Et hanc operationem reiterabis, quam diu lapidem multiplicare volueris, sub conseruatione caloris naturalis, qui multiplicat speciem suam cum substantia argen. viui.

*De dissolutione lapidis in forma speciali,
& de mutatione nominis sui.*

C A P. XII.

Sic

Sic philosophando potes habere noticiam, quòd prima & principalis intentio in nostro magisterio est, lapide~ dissoluere per mutationem suae naturae in ar. viuum, & illud est primum elementum in sua natura minerali propinquando, & per hoc radix est, & primum elementum compositum de omnibus corporibus liquabilibus, & pater duorum luminarium. Ideo in hoc solo conuertuntur per solemnem resolutionem, & poste à in sulfur conuertuntur. Quia argen. viuum natura continet suum sulfur proprium per vaporem, cuius seipsum congelat in lapidem philosophicum, qui postmodum potestate~ habet congelandi omne aliud ar. viuum per magisterium nostrum. & hic lapis dictus est sulfur, & materia appropinquata perfectae naturae metalli, per quam natura inter sapientes nobilis & dignissima reputatur, de qua philosophi faciunt medicinam fortem, & solemnem multum, & hanc appellant elixir vitae, quia in humano corpore superlatiua & vltima consolatio est. Et hac intentione suae compositionis dabitur noticiam in huius libri parte secunda, per quam cursum omnem dictae medicinae concludemus in conseruando locu-

RAYMVNDI LVLLI

tionem per modum medium, vt melius in telligamur, per modum & mediam vitam naturae. Et ideo apparet, quòd intellectus instrumentaliter dirigitur, & ratione ducitur, per formam mediam in hac pre'senti arte & scientia. Et ideo non conuenit, nec est necessarium, vt ducatur multum subtiliter, nec esse multum subtilis in discernendo entia realia, eo quòd conuertetur in rebus phantasticis, de quibus ars aut natura non habet curam. Si verò lapis, quem tibi diximus, fuerit rubeus, clarus, & in ipso sit vis simplicis ignis non vrentis, sic facies multa, de quo poteris ad aurum elixir componere, quae est medicina, omnes actiuitates conseruans in natura humana, & restaurans vires diminutas ex naturae defectu. Et breuiter si hanc medicinam habeas in hoc mundo, perennem habes thesaurum.

De ratione transitus lapidis, ad conuertendum ipsum in medicinam, & quomodo operator debet considerare naturas mediorum, per quas transit, quia per ipsasmet facit mutationes secundum symbolum naturae.

C A P.

CAP. XIII.

Potes intelligere fili, quòd de vna extremitate ad aliam non potest fieri transitus nisi per medium, & elucidauimus ratione naturae, quòd extremitates lapidis nostri in primo gradu sunt ar. viuum, & secundus est elixir perfectum. Sed media harum duarum extremitatum sunt vnguenta & olea, quoru~ aliqua sunt magis cocta, magis pura, & magis digesta, qua~ alia, & ista vocamus medicina~ perficie~dam ac elixiris fermentu~. Illorum oleorum & vnguentorum confectionem scies in secunda parte huius operis, per hoc debet bonus operator & filius doctrinae de ar. viuo nigro facere sulfur album ad arge~tum, & postea sulfur rubeum at aurum. Quia nullum sulfur potest rubificari, nisi primo fit album. Quia natura non confert, quòd transitus fieri posset de primo in tertium, nisi fiat transitus per secundum, sicut apparet per definitionem elementorum, quae distinguit, quòd terra fit nigra primitus, quàm aqua, & quod aer fit clariùs intensus, & quod ignis fit rubeus. Quapropter apparet, quòd terra non poterit conuerti in aerem, nisi prius vertatur & mutetur in

E 4 aquam

RAYMVNDI LVLLI

aquam, nec aqua potest conuerti in igne~, nisi prius alterum eorum conuertatur in aerem. Id circo tu fili habes multum notare in temetipso cum consideratione philosophali natura~ mediorum coloratiuorum in mutatione naturae mineralis. Quoniam in eis est multa scientia illorum, qui se fortificant transmutare metalla de specie in speciem. Et iam tibi diximus, si nos intellexisti, quòd tibi conuenit primò transmutare corpora cum naturali reductione in illud medium per alterationem artificialem, imitando naturalem, in quo species auri aut argenti poterit saluari absque distemperantia indiuidualium, quae sunt vnus generis. Et haec est propinqua materia, magis adiuuans ligamentum naturae ratione primae coniunctionis, qua lapis est resolutus per alterationem suae naturae coctae & crudae, & multum infirma, quae est corporis conuersio in ar. viuum, & per reductionem illius poste à co~uersa est in sulfur album, deinde in rebeum sulfur. Et sic de gradu in gradu~ materia lapsa gradualiter appropinquat materiae & nature' magis propinque metallo per alteratiuam resolutionem, per quam promptius & melius recipere potest speciem auri vel argenti per

ti per scientiam & artem multiplicatam, vt infrà dicemus in secunda parte, in capitulo. Nos dicimus per theorica~ loquentem.

*De gradualibus transmutationis lapidis,
ut fiat materia apta ad crean-
dum elixir.*

C A P. XIII.

P Ost hoc dicimus fili, quòd lapis noster variatur & mutatur tribus mutationibus gradualibus, antequa~ fit materia ad concreandum elixir. Et istae mutationes fiunt per tertiam digestionem. Vna in liquorem, per modum olei, homogenei. Et sicut ista fit concauitate cordis, sic fit prima digestio in suo proprio, vase actione caloris, qui stat vnitus ad materiam. Alia est in quatuor humoribus, hoc est, quando corpora luminatiua iam fluxerunt in corruptionem . Quia necessarium est naturae ipsorum, quòd eorum alteratio mala conuertatur in bonam, & mala facta est bona, & vt per consequens possint obuiare corruptioni omnium corporum infirmorum. Benedictus fit ille dulcis & iustus Iesus Christus filius Dei, qui pro

E 5 pecca-

RAYMVNDI LVLLI

peccatoribus in terram venit, & quia ei placuit mortem sustinere & fu~dere suum sanguinem alte in cruce, & in illa pro nobis exaltari & alijs peccatoribus, & à morte inferni, & à tormentis redimere. Per hanc figuram ammoneo te, quòd necessaria fuit quatuor humoru~ istoru~ duoru~ luminarium praesentia, de quibus facta sunt, & constituta est regalis medicina. Et sicut he'c digestio fit per animalia in concauitate fabricae epatis epapanticae: Sic secunda fit in capite Alembici desce~dendo in receptorum, scilicet in modum aquae cu~ aeris liquore, cu~ omnibus elementorum mineralium virtutibus. Tertia digestio fit per mutatio~em dictorum humorum in sulfur purum, sicut in animalibus calor & humiditas ptisanaria, quae conuertitur in sanguinem, postea in essentiam & substantiam membrorum, secundum ordinatio~em naturae. Ideo debes intelligere fili quòd prima digestio fit, quando coniunctio & coitus fit amore naturae, quae est luxuria libidinosa & desiderata, tunc fit prima mixtio per coniunctionem & assimilatio~nem inter corpus & spiritum, vt totum simul perueniat ad vnitatem, & amorosam ac vnitam concordiam cum ligamento
sua-

suarum qualitatatum iam miscibilium & co~positarum, ac suarum elementatarum virtutum, vnius ad altera~, virtute conceptionis duorum in vno. Et si hanc conionctionem & coitum nunquam facias, nusquam conceptionem facies. Et nisi conceptione~feceris, nunquam pregnationem habebis, & si nullam pregnationem, non habebis fructus. Quando igitur materia tua conceperit, expectare debes partus, & quando peperit, habere debes patientiam in puero moriendo, quousque possit ignem pati, & tunc de ipso liberam poteris facere projectionem, quia prima digestio facta est: & id circo in secunda digestione fit exuberatio ex sanguine, scilicet spiritus, qui virtutem portat in se cum approximatione vicina natura~ ad finem, vt ei fit magis placibilis per decoctionem vnius gradus, quando sua substantia subtiliatur secundum intentionem intellectus naturalis. Cum ista substantia impregnes lapidem, qui nondum est factus, sicut tibi dicemus in secunda parte. Et ideo in tertia digestione nutritur cum perfectione, & augmentatur in crescendo, & lapis confortatur ad faciendum suas actiones in restaurando rem perditam, in terra alba foliata extensibili
mul-

RAYMVNDI LVLLI

multum nobiliter augmentatum. Fili pacis & veritatis, in lapide nostro, fili, manet & mouetur spiritus, prout in suo corpore proprio operante, tum virtute attractiua nostri lapidis, quam dictus spiritus cum substantia tota nostri lapidis in sua supra dicta mixtione prima per modum exuberationis vniuersaliter acquisiuit, adiuunante cum toto hoc potentia magis propinqua, scilicet calore naturali lapidis, qui respicit naturam in maiori proximitate generis, & naturae metallicae, & similiter adiuuando virtutem lapidis nostri imperfecti, perforati & porosi, quae per corporis sui resolutionem continuam insensibilis & sine tactu per certam operationem causata est in eo. De qua in secunda parte practicali specialius dicemus.

*De vltimo termino transmutationis lapidis
per reincrudationem cocti, & decoctionem
crudi, & vnde extrahitur argen-
tum viuun, philosophorum.*

C A P. XV.

AD huc intellige fili, quòd vltimus terminus nostae reincrudationis & transmuta-

mutationis cocti in crudo~, scilicet cui naturaliter intendit Artista, est substantia sulfuris non vrentis, quae cùm conuersa est, est proximior nostri lapidis materia, naturalis & puri metalli prima & proximior natura, alterata tamen per calorem sui corporis, videlicet in alteratione prima, per quam melius & propinquius possit formam & speciem eorum recipere, voluntate & concordia suae naturae mineralis. Fili humiditas istius materia vna vice no~ fuit, nisi argen. viuum proiectum à corporibus liquefactis & fuis intus & extrà. Et hoc est ar. viuu~, in quo qualitates sulfuris per primam & secundam digestionem ad mixtae sunt. Et ideo prout natura requirit, alteratur per calorem sui ipsius, rationis suae exuberantiae, per conuersionem naturae suae & congelatur, & conuertitur in sulfur puru~. Quia scire potes per naturam, quòd nulla humiditas alia potest promptius & proprius conuerti in substantia~ sulfuris, quàm illa, in qua fuimet sulfuris qualitates sunt sufficienter introductae per ingenium naturale artificiosè factum, quae humiditas est ar. viuum in forma aquae clarae, sicut lac in mamillis. Et sulfur est sicut sperma in genitalibus. Hoc ar. viuum non habet aliquam

RAYMVNDI LVLLI

quam contrarietatem, ex eius pura complexione prouenientem, quia necessarium est, quòd tale argnt. viuum fit temperatum multum respectu complexionis sui corporis, & per hoc notificamus, quòd materia istius non est arg. viuum commune per totam eius substanciam grossam & terrestrem, lutulentam & phlegmaticam, sed tantum modo in eius media substantia, quam opus est bene custodire, & ab igne proprietatem eius super omnia defendere, nec etiam ar. viuum est in tota eius natura, quia ad terminum digestionis venit, per quem de natura in naturam mutatum est. Sed istud est ar. viuum de ar. viuo noster verus spiritus erectus à suis extremis contrarijs cum depuratione et conuersione illius in lac virginis mutatum.

De inuentione artis, per quam fit multiplicatio, & de diuersis digestionibus lapidis.

C A P. XVI.

I Deo fili charissime potes esse certificatus, quòd absq; digestionibus siue decoctionibus noster lapis in sua propria natu-

natura non potest eme~dari. Et in certo artem reperimus, qua naturam sequimur, id quod natura in suis digestionibus multiplicare potuit informando materia~, prout digestio naturae te docebit. prima~ digestionem~ appellamus pepanticam, quam significare volumus per H. Secunda est Iecoralis: quam nos vocamus Eptesis, quia caliditate humidi corporis facta est, & haec significatur per I. Et haec in digestiones duas diuiditur. harum prima ligata est in Eptesi, & in ista trahimus dissolutionem~ Perimel de potentia in actum, & haec significata est per K. Alia~ clamamus Optesis, quae est inter Scaoptesis & Scatesis. Et per hanc calor spiritum melius desiccat, in resoluendo, & hanc resolutionem vocamus Adulphuch, & est significata per L. Tertia verò, quae est vltima consummationis nostrae terrae vel ternae dissolutionis, est digestio facta, quando ar. viuum conuertitur in essentiam puri sulfuris, quam appellamus Scoaptesis, quia est inter Optesis & Escatesis, & est significata M. Et cum illa de N. facimus decoctionem~ nostre' dictae medicinae, quam nominamus Escatesim. Per prima~ digestionem~ extrahimus elementa, & ad concordiam~ ponimus. Et per
secun-

RAYMVNDI LVLLI

secundam nos dissoluimus spiritu~, infor-
mando vas suum, de vbi se conuerti habet
cum calore de optesi post digestionem o-
ptesis. Et in tertia nos creamus & forma-
mus lapidem nostrum de ipsa materia sta-
tim, sicut à vase recessit spiritus cum ani-
ma corporis, quae est lapidis perfectio. Et
in quarto nos nostrum elixir regale & ve-
rum creamus.

H Digestio pepantica, vel stomachalis.

I Iecoralis vel Ephesi, id est, balneum.

K Solutio Periminel, id est, cineres.

L Opsesi vel Adulphuc, id est, cineres, are-

M Optesi, id est, flamma. (na.

N Escathesi, id est, furnus secretus.

*De diuisione lapidis in tres causas principales,
& de mutatione sua, & de principalibus
coloribus, & de qua materia
specialiter extra-
ctus est.*

C A P. XVII.

P Er iam declaratam doctrinam notan-
dum est, quòd tria principalia nobis
sunt necessaria in hac parte, videlicet cor-
pus nobis significatum per N. & spiritus,
quem

quem significamus per O. & anima, quam significari volumus per P. Semper fili in mutatione lapidis intelliges tres colores principales. Primus ergo color est niger, & ille apparere incipit in fine digestionis I. & durat vsque in finem M. quando arg. nostrum viuum congelatum est in sulfur, tunc in eo apparet color albus, subtilis, albior niue, & hic est secundus color, tertius autem apparebit in calore multum rubeo, vt sanguis cum continuatione super albo lapide. Fili quando nigredo tibi apparebit, signum erit multum fortis & nobilis corruptionis, quia nulla res animata est per naturam sine putrefactio ne facta. Fac transire ergo eam per K. & L. quousq; fit O. bene album, quod dealbescat N. per M. Post haec rubificabis eum cum igne lapidis in digestionem successiuam de N. Debent tamen omnes artifices in hac dealbatione patienter operari vsquequo nigrum dealbetur optimè, prout ostendemus per proprietatem elementorum in hoc primo lib. cap. 22. & 23. Quia de nigro non potest fieri citrinum, quousque sit bene album. Quia citrinitas causatur de re albissima, & modico rubeo claro essentialiter. Nec similiter fieri potest transitus citrini

F ad al-

RAYMVNDI LVLLI

ad album, nisi per nigrum. Nec aurum potest fieri argentu~ medicinale, nisi destruat~ur primò, & fiat nigrum & corruptum. Neque melius potest fieri peius, nisi per sui ipsius corruptione~. Quia generatio vnus est corruptio alterius, & eco~uerso. Experti ergo artifices, qui sciunt aurum co~uerti in argentum, sciunt argentum in aurum similiter transmutare. Quia illud albu~ sulfur, quod ad argentum per digestionem N. potest citò fieri sulfur rubeum ad auru~, & hoc intelligatur cum solo igne lapidis excitato per M. Quia in substantia istius est calor naturalis bonitatis, & magnitudinis, & aliarum partium suae nobilis substantiae. Et quia in isto est maioritas substantialis, quae est suae propriae essentiae, ideo habet ignem naturalem & proprietatem multiplicandi suam speciem cum suo calore digerente se in alia elementa, quae sunt calefactibilia, vt ignis suo calore valeat vti, & eum in illis multiplicare per viam compositionis & generationis cum continuatione de M. quia calor M. est fortior, quàm digestio L. Et ideo fili scies, quòd haec rubificatio nihil aliud est, quàm digestio co~mpleta. Quando enim de mane furgo & video vrinam meam albam & indigestam,
signum

signum est paucae dormitionis. Et ideo requiesco, & dormio, & reperio vrinam; quasi citrinam, & percipio, quòd somnus est perfectus. Sed quando rvina matutina citrina est, tunc calor ignis niturae diffusus est per omnes partes vrinales, per que~ natura manifestè docet & ostendit, quòd citrinatio per co~pletam digestionem completa est. Et ideo intelligere potest, quòd sulfur album & rubeum venit de vna materia metallorum solum modo, scilicet argenti fini cum igne auri fini. Sed primò necessarium est, quòd dicta materia sit fortiter depurata & cocta per modum differentialem, sicut in capitulo sequente declaratur de suis mixtionibus. Fili tale sulfur supra terram reperiri non potest, nisi illud, quod est in istis duobus corporibus. Nec etiam omne sulfur est album, aut rubeum, vel perfectum ad magisterium, nisi istud, quod est in dictis corporibus. Et ideo corpora ista debent nobiliter praeparari, vt sulfur & argentum viuum habeatur tale super terram, de quibus aurum & argentum creata sunt infra terram. Cum istis corporibus per modum subtilem miscetur argentum viuum. Et ideo si tu scis miscere argent. cum cor-

F 2 poribus,

RAYMVNDI LVLLI

poribus, venies ad magnu~ secretum, quod nos vocamus sulfur albu~, vel lapide~ benedictu~, qui postmodum efficitur rubeus, & dicitur corona regia, & est lapis co~pletus. De istis duobus corporibus solu~ extrahitur, tu~c extracta sunt sulfura ad albu~ & rubeu~ cùm in ijs duobus, corporibus reperta sunt meliora, & purior substa~tia sulfuris in supremo gradu depurati per ingenu~ naturae. Et haec res est melior, & altior & subtilior, in quam ars no~ potest consequi naturam, & quia in omnibus casibus ei non assimilatur. Quia si in prima natura vel materia vellet ars incipere ad similitudinem naturae, multum longa & inquieta esset, & effet sine fine, nec esset aliquid magis vile, & caderent multae ac infinitae miseriae & expensae. Et per hoc etiam ars primam materiam depurando esset vilior & debilior, quàm natura, & sic namquum in sequi eam posset omnibus suis viribus pro pluribus alijs causis in arbore quaestionaria huius scientiae contentis. Et ideo hec scie~tia elegit aurum pro patre, & argentu~ pro matre. Quia de istis duobus corporibus in eorum sulfure & arsenico praeparatis nostra medicina elicita est, & elucidata de auro ta~quam omnium preciosissimo metallo-

tallorum. Ergo tinctura est rubedinis, & refertibilis, & resplendens, tingens & transformans omne corpus ad perfectam claritatem. Argentum verò est albedinis tinctura, imperfecta claritate omne corpus tingens. Cum istis corporibus misce Mercurium, non tamen talem, sicut est communis, vt dicemus in secunda huius libri parte. Quapropter scire debes, quòd ar. viuum in sua natura non est miscibile cum corporibus.

Quomodo Artista debet esse virtuosus ad inquirendum noticiam primam lapidis, & ex qua materia fit, & fortiter constans ad habendum intentionem secundam per experiantiam artis cognitae in materia naturae.

C A P. XVIII.

Fili huius indagator scientiae oportet te firmum esse, & non quaetere post hoc vel hoc: quoniam in multis rebus ars ista nunquam perficitur. Et ideo tibi dicimus, quòd non est nisi vnus solus lapis, scilicet sulfur, & vna sola medicina, scilicet compositio sulfuris, cui nihil addere debes nisi

F 3 super-

RAYMVNDI LVLLI

superflua demere terrestria & fleumatica quoniam ista sunt & debent esse separabilia, & separata à nostro ar. viuo, quod est hominibus magis commune, quàm ar. viuum commune, & est maioris precij, meriti, & fortioris vnionis nature', à quo & suis primis formis omne illud, quod non est de sequela armoniaca metalloru~ per gradus separationis scitos & cognitos opus est separare, quousque appropinquet, & fit vicinum primae rei, scilicet sui generis propinquioris, inquantum erit possibile cum concordia reali, debet incorporari cum igne & terra. Et tunc repertu~ est multis nobilibus virtutibus multiplicatum, & multum ponderosum. Nullus à natura debet petere, quod non habet, nec habebit vnquam. Quia omne sulfur inquantum combustibile, nostro ar. viuo est extraneu~ quia sibi ipsi incombustibile est, & corruptibile, & à nostro ar. viuo alienu~. Et ideo cùm tale sulfur super terram non inuenitur, conuenit, quòd per artificium componatur, eò quòd in semetipso sulfur vulgi est combustibile. Et ergo à contrario sensu. Res non est ar. viuo nostro extranea, in quam per magisterium habet co~verti, scilicet in aurum & argentum. Nota, quòd
 nulla,

nulla res conuenit lapidi, nisi quae est de materia propinqua naturae suae, quia de homine non generatur nisi vnus homo, & alia animalia nisi sibi similia. Et sic omnis res, que' concipit generare potest sibi simile. Et id circo nobili materia habes operari. Et scias vbi reperies. Ego dico tibi, cp in desertis & depopulatis terris inuenitur. Et dum per te reperies, & inceperis operari, noli in ea ponere aquam, nec puluere~, nec aliquam aliam rem, nisi illud, quod de sua propria natura exierit. Nam si contrarium facias, statim deteriorabitur & corrumpetur, ne que venies ad intentum. Et quia in habentibus symbolum facilior est transitus, ideo in omnibus rebus corporalibus, & magis conuenientibus ac similibus naturae metallinae, opus est tibi corporum diminutorum medicinam accipere. Cùm sit opus habere in sua natura maiorem eis conuenientiam, vt melius & profundius possit eam amplecti, inhaerentia & societate perpetua permanente, vt omne corpus in sua natura diminutum possit etiam perfectius in sua natura perfici & compleri in collecta exuberantia, & vltra ad finem, quòd Mercurius per minimas partes possit naturaliter in eisde~ misceri metallis,

RAYMVNDI LVLLI

antequam capiat fugam, & ideo subtilior substantia & leuioris fusionis in liquabilitate est tibi necessaria ad nostram componendam medicinam, quàm sint corpora metallorum, & fortioris retentionis fixatiuae, quàm ar. viuum naturale vel compositum fit in sua natura.

De prima cognitione lapidis, & de qua materia sit, & de virtute patientiae, quam Artista habere debet in practica.

C A P. XIX.

C Harissime fili videre potes manifestè, quòd nullum corpus stans in natura sua potest congelare Mercuriu~, neque ei firmiter ad haerere, neque similiter dictus Mercurius in sua natura specifica potest dare medicinam, per quam corpora infirma medicinare possit, atque diminuta à perfectione perficere, neque potest alterari à sua natura in specificatione alterius formae, quin contingat ipsum ab eis separari. Propter hoc eligimus duo luminaria corpora, quae fixant omne illud, quod non est fixum. Et ideo necessarium est,

est, quòd illa corpora luminaria per retrogradationem elementarium sint ad suam primam naturam reducta, scilicet in sulfur & ar. viuum per contrarias operationes, quae sunt solutio, subtiliatio, & sublimatio, & congelatio, non tamen vulgares, sed philosophicas. Tibi enim dicimus, quòd nihil est in hac scientia secretum, nisi modus operis & operandi, quem tibi clarè in practica in secunda parte huius libri monstrabimus, dum tamen velis nostram intelligere theoreticam, quae monette, vt aliqualiter vexari velis in dictis operationibus. Quia corpora sunt fortis compositionis, & ideo longa indigent separatione, & contraria operatione, videlicet, quòd primò philosophicè calcinantur, & poste à etiam philosophicè soluantur, prout natura requirit sub conuersatione, quae ad generationem aspicit. Quia quando calcinantur, leuius dissoluuntur: quia calor ignis corpus penetrat, & penetrando partes eius facit aquam post eum ingredi. Et sic corpus est magis dissolutionis susceptiuum. Et quando benè dissolutum est, spiritus congelatur: & quando spiritus est congelatus, corpus est dissolutum. Quia sine congelatione spiritus, non fit corporis dissolutio, nec

RAYMVNDI LVLLI

dissolutio corporis fine congelatione spiritus. In hoc facto fili sis longus, le~tus, dulcis, & lenis, nec in aliquo festineris. Permite omnia lento igne perfici. Quia primus error in hac arte est, multum coquere, quia ignis comburit totum, & portat in regionem perditionis. Et intellige, quòd omnis mora in hac arte nec non tarditas electe sunt operando patienter, nec sine patientia iter arripias. Cùm tibi contigerit studio cognoscere multa, patientiam retine, semper operando directè, & sic philosophiam habebis habituatam, praestaque virtutem, operi patientia datur. Patientia, etenim morum semper est maxima, & maioritas in nostro magno & secreto opere, quod quide~ penetrare facit, & magnum scire secretum, tamen per experientia~ cum instrumento erectiuo, quod monstrauit natura dirigens, ac rectè ducens intellectu~ ad philosophia~. Et ideo auisa te, quòd non facias ignem nimium in principio mixtionis, quia statim in tinctura veniret corruptio. Ideo in eorum prima calcinatione, in qua se habet conseruari tinctura, tu ibis ad digestionem de L. ab illa extrahes securè F. de E. in modum, quem tibi dicemus in practica. Et poste à pones D. iunctum cum

cum H. in F. in digestionem I. & ibidem statim calcinabuntur cum forma conseruata in illis, & ibidem permittas per terminum suae propriae naturae, & non plus, ne patiatur spiritus, quem terminum praefixum reperies in secunda parte, post dictum terminum reperies corpus totum nigrum in colore intenso. Inde deferes ipsum in digestionem de K. quia ista dabit N. O. & P. cum quibus nihil aliud misceas crudum neq; coctum. Post hoc fac transire septies O. per digestionem de I. deinde P. fac transire per K. qui trahi debet de N. cum L. vsque ad septimam exuberationem. Et sic conuenientem materiam habebis multum pulchram ad creando lapidem nostrum, in quo naturalis calor continetur. Et haec est causa, quare natura separata partes suas iungit in vno, vt virtus vnita fortior sit dispersa.

*De creatione lapidis, quae fit per virtutem
certae digestionis, & de eius
proprietatibus.*

C A P. XX.

C Reatio lapidis nostri tantummodo facta est de N. & O. per digestionem de M. quo-

RAYMVNDI LVLLI

M. quousque corpus nigrum vertatur in album. Quia tunc N. quantum potest suae primae naturae appropinquat, quae est magis propinqua de H. quàm erat D. neque E. neq; F. Et ideo nec esse est, cp N. reuertatur in G. quia propinquior est natura de H. & E. in O, quia propinquior est naturae de N. à quo exhibit P. quod est completum totius nostri magisterij dicti. Tamen teneas secretum.

*Quomodo species metallorum transmutant se.
Et de igne naturae elementalibus causatae, quia
nullo modo conuertuntur. Et ideo quando
de ipsis apparet species, quae est in
esse veritatis, bonitatis &
magnitudinis.*

C A P. XXI.

P Ost haec fit quaestio, vtrum metalla vel species eorum possunt transmutari? Solutio. Illud quod effectualiter videtur probatione non indiget alia. In veritate est vnum speciale metallificatium, metallificabile & metallificatum in natura minerali. Et ab istis speciebus concretis concretatis est species veritatis, quae est species colorifi-

lorificatiua & colorifica~s. Et illae duae species sunt in esse, & in essentia. Et ideo species in esse, & species in essentia, in quantum sunt, non conuertuntur: sed eoru~ indiuidualia, in quibus per ingenium naturae colligata sunt sua simplicia eleme~ta mineralia, per quam colligantiam haec species est in actu optimè conuertuntur. Et per hoc media principalia vocata sunt in nostro magisterio, quia possunt mutari, mundari, purificari sub conseruatione sue' speciei, tali modo, cp species prima, quae erat in actu manifesto, est co~creta, in essentia concretoru~, quae sunt in entibus creatis, quae non conuertuntur. Et cùm ex illis constat species, quae est in esse veritatis, & bonitatis, & magnitudinibus, quae sunt in entibus creatis, no~ conuertuntur, quoniam si conuerterentur, entia realia essent confusa, & ars & sciencia non possent via~, quam sciunt, insequi, nec natura posset aliquam rem multiplicare ad similitudine~ praecedentis generis. Et ideo in potestate naturae fuit per creatorem positum, quod indiuidua tantummodo, in quibus sunt entia realia, tracta ex speciebus eorum sine corruptione vel separatione eorum in genere cuiuslibet speciei sub earum conseruatione

RAYMVNDI LVLLI

uatione transmutantur ad multiplicationem facie~dam. Et de ista noster ignis creatus est, & faltat, & ab illo exit lume~, & claritas. Et lumen est calor noster, qui multiplicatur per ignem innaturalem & contra naturam. Et hoc in partibus indiuidualibus naturae mineralis prout experientia erit tibi manifestata, si per artem in hac practica possis esse imbutus. Quia calor figuratiuus nostri rubei lapidis, qui habet igne~simplicis ignitionis, est pars ignis creati, & ab illo separatus, & cum ipso tingimus argent. viuum, quousque fiat ignis maioris compositionis. Et ideo ipsum vocamus ignem compositum, quoniam isti subtiliter infixus est calor ignis simplicis, que' est ignificatiua, ignificabilis, & ignificata. Et sic ignis in suis indiuidualibus passiu9 mouet potentiam ad multiplicandum suum effectum, actionem, complementum & finem, non tamen per potentiam, in quantum passiuia est, moueat potentiam actiuia~, sid sunt cognite' similitudines entibus reabilibus ad finem, vt sint penetratae, coctae, & permutatae in meliorem naturam, hoc de natura aeris in naturam ignis: sic mouet potentiam, & sua obiecta ad complendu~ & finiendum, sicut ignis, qui mouet oleum
ad lu-

ad lumen da~dum, & clarificandu~ locum, in quo est. Tene tamen fili pro regula generali naturae, quod semper in omni tempore obiectum, in quantum est appetibile, mouet potentiam ad attrahendum ad se suum appetibile, sicut res, quae perfici desiderat de suo, & non alio, vt possit secundum suum complementum habere quietem. Et quia natura, que' semper operatur, non est infinita, cum sit co~posita ex partib9 vniuersalibus eleme~talib. ideo in suo opere non est infinita, nec opus suu~ infinitum, nec ipsum natura infinit. Intelligere igitur potes, quod omnia elementa alia suam ostendunt potentia~ in lapide nostro secundum magis & minus suae dominationis. Quia si ager in generatione lapidis dominatur super ignem, ipsum terminantem, lapis noster ~t~ supra aquam congelatam apperebit. Et si aqua dominatur, elementum albedinem ostendet, si terra, nigredinem manifestabit.

Quomodo totum factum lapidis est in cognitione elementorum, & in conuersione ipsorum.

C A P. XXII.

Si

SI intelligas haec elementa, & scias ea conuertere per certas operationes, habebis lapidis facturam, & intellectum, quia secundum eorum proportionem habemus formas eorum apparentes in diuersis speciebus, & per diuersas proportiones mixti, datur diuersa forma generato mixtibilium. Et diuersa proportio mixtionis, est in metallis, vt ex eorum formis apparet. Et ex hoc mouetur pars secreti, quod nisi cognoscas lapides, & eorum virtutes in omnibus suis naturis consulimus, quòd no appropinques nostro lapidi. Fili forma & species tibi manifestant bonitatem materiae, sive immunditiam, & utilitatem eorum, & grossitiem, & simplicitatem. Quoniam certa forma ac species secundum proprietatem suam data est suae propriae materiae, & secundum fluxum materiae formae influxae sunt, prout aurum & plumbum tibi manifestant. Et in quantum materia nobilior est, intantum forma cuiuslibet mixti nobilior existit. Et in quantum forma elementi puri est nobilior, in tantum forma corporis est nobilior, quòd ab omni corruptione fuerit depuratum.

Quomodo

*Quomodo elementa exiuerunt ab vna sola
materia quae in se continet spe-
ciem mineralem.*

C A P. XXXIII.

Elementa nostra fili ab vna sola natura exiuerunt, in qua species mineralis influxa est potentialiter, que' postea per opus nature' actu manifesto se ostendit in sine eorum elementarie' circulationis. Et hoc opus non est in actu, sed in ratione potestatis, per quam artista cum sua intelligentia ponit eum in actu proprio. Et id circo nostrum opus assimilatur naturae, & est in ratione tantu~, quia sine illa cursus operationis naturalis nu~quam inueniret finem, nisi per intellectiuam rationem transeat. Et ideo pauci sunt, q' opus nostru~ sciant in actionem ponere, nec est nisi vna semita. Quia ferè nullus vadie per semita~ recta~ naturae respectu, per quam mutari se habent elementa sub conseruatione, & multiplicatione speciei in ipsis infusae de potentia ad actum. Et sic apparet, quòd scie~tia nostra non est in esse, nec in actio~e, sed in potentia, qua~ per intellectiuam~ ratione~ traximus, & posuimus de potentia in actione~.

G Quo-

RAYMVNDI LVLLI

Quomodo artista debet cognoscere naturam, ut possit ei assimilari in aliquibus casibus. Et de errore plurimorum operatorum, & de eorum auisamento. et quomodo instrumēta naturae aequiparantur instrumētis artis, in quibus gubernentur in sua formatione.

C A P. XXIII.

Q Vando ergo volueris lapidem nostrum facere, scias primò, quomodo & qualiter natura operatur, & conducit seipsam. Et sequere hanc viam, & quadraturam, & habebis de dictis elementis quantum volueris, quia natura habet operari, & non tu ad formandum, mundandum, & purificandum. Et ideo tibi necessarium est, quod scias eam ducere per rectam carreriam, per semitam rectam, & materiam informare in qua natura est introducta, quia si benè scias eam custodire, qui tibi remaneat, dabit vltra quàm scies petere. Postea scias specificè quot modis fatui Alchymistae sensualiter errant, non instructi, nec experti in tribus principalibus rebus & experimētis, de quibus

bus duae ad vna~ reuertuntur, scilicet, quia nesciunt ignem disponere, qui est totus magister operis, quia est ille, qui congelat & dissoluit simul, & ideo haec intelligendi non habe~t potestatem, quia omnes imbuti sunt sua fatua ignora~tia. Tertia causa est, quia disponere nesciunt materiam tali modo, per quem datur ei informatiua virtus, per quam instrumentum, quod est in materia, directum est ad formandu~ per suum motu~ illud, quod petimus. Et est natura venerabilis abscondita in profundo, quam fili si scias benè regere, apparebit tibi cara, & clara, vt nobis ipsis in claro apparuit lumine, in forma terrae albae, subtilis, foliatae, & fusibilis, & erat prope naturam argenti fini, clari & pretiosi, quare in magisterio nostro noli habere artem incerta~loco informatiuae virtutis. Nec velis in ardenti igne operari loco instrumenti. Virtus informatiua est gubernata per modu~ certum operandi, qui in certa ratione datus est scientifica, & hunc ante oculos habere debes in introitu magisterij nostri. Et antequam aliquid facias, vide quid vis facere, & sapienter operare. De grosso fac simplum, & de ponderoso leue, asperum mollifica, & durum fac molle, & G 2 amarum

RAYMVNDI LVLLI

amarum dulce. Et tunc habebis complementum in noticia instrumenti, quod directum est informatiua virtute, mouente materiam ad formam, de qua est actiuus formator per potentiam, quae infunditur in illo ex parte superiori. Et est locus & locatum, quia per infusionem generatus est in suo loco. Quia genus habet aliud locatum per proprietates coeli, quae in materia sua influxe' sunt per radios solis & stellaru~. Illud tame~, quod elementales ac coelestes virtutes agunt in suis naturalibus vasis, illud met faciunt in suis vasis artificialibus, si sint formata ad modum vasorum naturaliu~. Et illud quod facit natura solis & stellarum calore, hoc idem facit per calorem ignis, dum taliter temperetur, quòd non super et virtutem motiuam, & informatiuam, quae est in materia influxa desuper. Quia in omnibus rebus, quae sunt, & fuerunt corruptae, & putridae, vidimus influere virtutes stellarum, determinationem in re illa accipiendo, in quam materia conuenie~tiam habet. Quia coelestis virtus fortis est & communissima, & capit determinationem, & finem per virtutes sui subiecti in rebus mixtis. Et ideo quando in materia infusa est minerali, statim recipit determina-

terminationem naturae & virtutis mineralis. Et sic est de vegetabilibus rebus, & animalibus, secundu~ eorum materiale genus. Et id circo fili debes lapidis nostri eleme~ta cognoscere, quae sunt de materia naturae mineralis, quoniam in ipsis influitur virtus mineralis multiplicatiua, quae respicit ad perfectionem actu mineralis per determinationem, quam accepit à materia minerali, non vegetabili nec animali. Nihil ominus qua~do voles habere mineralia elementa, non accipias de primis, & vltimis cp nostro lapide creando, quia prima sunt multum, imo nimis dimplicia, vltima verò sunt nimis grossa. Quando fames tibi aduenit, accipe pane~, & dimitte farina~. Quando voles facere panem, farina~ accipe, bladium dimitte. Et hoc verbum philosophicale datu~ est tibi de elementis figuratiuè, in quibus elementis sunt entia realia mineralia, de quibus mouetur virtus coelestis instrumentalis. Et nota, quòd virtus informatiua mouet instrumentum, & instrume~tum mouet materiam occultam, & materia mouetur de potentia occulta in actum manifestum. Et virtus informatiua in materia est per scientiam introducta per artificem in sua naturali operatione.

RAYMVNDI LVLLI

*De virtute informatiua, per quam lapis noster
recipit creationem, & multiplicationem in
suis instrumentis. Et de sulfuritate
elementorum. Et de loco
generationis.*

C A P. XXV.

P Ost haec fili per praecedentia potes
intelligere & discernere, quae sit vir-
tus, per quam lapis noster potest, & habet
se multiplicare, & vnde exit. Et dicimus
quòd est virtus mineralis, quae descendit
à coelo naturam mineralem, per quam
secundum naturae suae specificationem ip-
sa fortitudinem & virtutem, accepit mine-
ralem, quae respectum habet ad totius ma-
teriae suae perfectionem, in quanto se ex-
tendere potest, secundum indiuiduorum
naturam, quae quidem indiuidua in vni-
uersitate naturae mineralis inclusa sunt, &
in quibus virtute influentiae descendit, &
infunditur virtus formatiua lapidis no-
stri, sicut in semine bruti generati à super-
fluitate nutrimenti putrida, à vasis testi-
cularibus virtus formatiua animalis de-
scendit, quae virtus postmodum per dili-
gentiam naturae specificae informat indi-
uidua

uidua in spreciem animalis praecedentis. Et est sicut magister carpentator, qui informat suum artificiantem per suam artem operando. Sic enim est in materia lapidis nostri virtus informatiua, quae respicit perfectionem eius & alterius. Et ideo dicimus, quòd est vna virtus mineralis, quae format lapides ac metalla, ac omnia quae inter ea sunt medica. Et vltro dicimus, quòd ipsa est communis virtus naturae mineralis, per eam sunt formati per determinationem, quam accipit à loco terrestri sue' generatio~is, & c~ppter hoc in illo est fixa. Videas ergo si est res nimis co~munis cu~ ipsa sit in lapidibus, quos tu quotidie calcas. Et nota, quòd ex hoc patet doctrina, in qua terra, anima debeat terminari & co~iungi Mercurius. Et super hoc passu videatur epistola Alexa~dri, que' loquitur de illis, qui dicu~t lapides, qui inueniu~tur inutilis & nullius valoris. Vnde mira~tur rustici qua~do eis dicitur, quòd nostru~ argentum viu~u~, auru~ fit de natura lapidum. Ad huc fili potes melius cognoscere formatiua~ virtute~ per ha~c similitudine~. In liquoribus enim gu~mosis, ab arborib9 exeuntib9, sicut thus, mastix, Terebe~tina pix & similes, cognoscere potes, cp sunt humiditates mixte'

RAYMVNDI LVLLI

in minimis partibus cum subtilibus partibus siccis, existentibus in arboribus suis virtute & mixtione caloris naturalis, quae fecit humidum per siccum pati, & siccum per humidum. Quia quando tales liquores ab arboribus exeunt, statim humidum naturam suam siccam manifestat. Quia calor naturalis per totum humidum dispersus, constringitur à sicco temperato cum humido, aut à frigido aereo ipsum circumdante, & sic amplius nequit se mouere in humido, ad formandum illud in figura & forma fructus, cum fit extra locum sui vasis suae generationis. Videas igitur ne vas aperias, donec totum humidum terminetur & finiatur, secundum quod suas rotationes, & sufflationes excluderet. Hoc intelligitur de terra, quae non est separata à vase de terra terrae. Et de hoc habes exemplum de grano frumenti, & de rebus terminatis, quando per frigus aereum constrictiui se congelant. Istaes gummae sic congelantur, cum sunt extra locum generationis earum, in quo est virtus formatiua, quae format dictos liquores cum suis duobus instrumentis in flores, folia & fructus secundum suam naturam tantum, quantum stant intus dictas suas arbores, vbi est dicta

dicta virtus, quae est calor naturae. Et per hoc intelligere potes, quòd sicut materia sicci terrestris, quae passa est per humidum viscosum, cum materia humidi, quae passa est per ignem, & siccum terreum, parata est ad lapidem, & in ipsum generata per infusionem virtutum stellarum & loci, vt suprà diximus de virtute formatiua lapidis. Sic generatur per infusionem similis virtus in semine genitalium, scilicet, quando semen descensum est per totam spongiositatem corporis, & attractum in vasis seminarijs, tali modo, quòd dicta virtus accipit determinationem loci, vbi infusa est, & per hoc accipit potentiam formandi figuras diuersas propter differentiam qualitatis loci generationis. Quia quando virtus informatiua infusa est in materia minerali, recipit materiam multum in complexione siccam, tendentem ad mineralitatem. Igitur ei necesse est, vt fit fortis influenza, vt scilicet calor sit ad dirigendum sufficiens materiam metalli, pro prima digestionem, aut quòd illa materia fit satis rara, vt calor simplex valeat se mouere per totum, donec generetur fortior calor in materia fortiori composita, vt possit dirigere materiam fortiorem. Et ideo opus est,

G 5 vt se-

RAYMVNDI LVLLI

vt sequatur minerale~ materiam informando secundum loci qualitatem, in quo adiungitur natura secundum suam fortitudinem. Consimiliter est in natura animalium, quae est complexionata complexione calida & humida, quia locus suus proprius co~plexionatus est ipsamet co~plexione, sicut animaliu~ testiculi sunt calidi calore, & humidi atque madidi secundu~ plus & minus fortiter spo~giosi. Et si virtus format naturae qualitatem custodie~do & specificando secundum intelligentiam nature' ad speciem generis, vnde exiuit. Et ideo dicimus, quòd in qualibet materia secundum suam speciem est propria virtus infusa. Et hoc est, quòd dicit litera chronicae Platonis. Secundu~ materiarum merita virtutes coelestes infusae sunt, quae opera~tur, & formant res naturae in vegetabilibus, & mineralibus. Et nota, quòd influenza caloris naturalis descendit à stellis in aestate, & tunc calefit aer, omnia continens, & calefactus calefacit corpora, & dissolvit ea. Denique venit influenza frigoris, calidum aeris comprimens, in centro corporis, & tunc vegetabilia incipiunt crescere & germinare, & sic faciunt mineralis. Propter ea dicitur in rebus, quòd dimittas stellis materiam

teria~ ad constringendum calidum in profundum. Et ex isto constat, calore~ naturalem debere esse cum calore loci. Et ista~ vocamus virtutem coeleste~, multiplicatiuam, vegetatiuam, mutatiuam. Quapropter declaratur, quòd noster lapis formatur per virtutem coelestem, & crescit per virtutem multiplicatiuam, & pullulatur & gignitur per virtutem vegetatiuam, & mutatur per virtutem mutatiuam, & corrumpitur per virtutem corruptinam, & generatur per virtutem generatiuam de corruptione in generationem. Et ideo virtus coelestis dicitur multiplicatiua, eò quòd multiplicat: vegetatiua, quia crescit & fructificat; mutatiua, quia mutat; corruptiua, quia corrumpit; generatiua, quia generat. Et he' sunt sex virtutes, que' determinatione~ recipiunt à prima, quae desiderat formari. Et formatio non potest esse sine mutatione & alteratione materiae. Quare conuenit & est necessitas, quòd ista prima sola virtus induat se virtutibus omnium aliarum virtutum secundu~ proprietatem materiae alteratiuae, & passibilis. Quapropter apparet, quod non potest formari absq; mutatione materiae, nec mutari sine corruptione, nec generari, multiplicari, vegetari
sine

RAYMVNDI LVLLI

sine alteratione materiae illius. Per quod apparet, quòd virtus coelestis propter formatione~ scilicet, vt valeat perficere & formare materiam, omnia praedicta facit, & sic declaratur, qualiter natura transit per sua media ad extrema. Declaratur etiam per hoc, quòd nulla materia potest perfici, nisi patiatu~ diu. Et ideo necessariu~ est, quòd in tua materia haec virtus fit infusa, quae anima est lapidis, quia anima lapidis nostri de lapidibus est, sicut anima vegetabilis de plantis, & anima vitalis de bestijs: non tamen, quòd intelligas, quòd sit illo modo vegetabilis sicut plantae, sed duntaxat ordinem in sequendo, secundum sua~ potentiam, & secundum quod materia sua sustinere potest potentiam suae nobilissimae coelestis virtutis, & in tantu~, quantum est sua materia subtilior, de ipsa plus & minus ad nutum suum operatur. Non quòd sit sicut anima vitalis, quae est actio organicorum, & philosophicalium membrorum, habe~s in se vitae potestatem, quia materia naturae suae terrestris, & durae ac siccae non patitur, sed sicut ars, cum qua Artista operatur in suo artificio. Et ideo tibi necessarium est scire, quòd omnis talis virtus, quae format materiam secundum

dum genus naturae, indiget duobus proprijs instrumentis, per quae suum formet opus secundum suae diuersitatem materiae, de quibus instrumentis loquemur in secunda parte capituli secundi. Quia hic te ad huc informare volumus de dictis virtutibus, & per exempla declarare, per vegetabilia saepè dicta.

De morte lapidis, & de aliquibus causis, & de rebus impediens generationem, & multiplicationem: & quomodo remouentur per exempli demonstrationem ad respectum naturae communis.

C A P. XXVI.

IN lapide nostro fili dicta virtus mortua est, quae non habet multiplicandi potentiam, ratione suae durae, & nimis compactae materiae, quoniam per eam ligatus est calor, qui mouere se non potest, per quem dicta virtus se regere deberet in informando lapidem nostrum. Et ex hoc tibi damus exemplum de grano frumenti ac omnibus alijs seminibus, quia frumenti granum per se solum existens in materia compacta & sicca,

RAYMUNDI LVLLI

sicca, non habet potentiam crescendi, secundum cursum naturae, neque multiplicandi se, nisi resolutione quada~, & attenuatione per simplicitatem suae durae substantiae, in qua substantia dura congelatus est calor infra existens inclusus, haec substantia terminata est, & mortificata ratione siccitatis & duritiei, in qua terminata est materia, in qua retentus est calor naturae. Quia siccitas & frigiditas excellentes causant mortificatiuam qualitatem. Et per hoc potest rusticus cognoscere, quòd talis siccitas causans duritiem & mortificationem, aerea indiget humectatione, vt calor naturalis resuscitari possit & extendi in simplici materia aeris, qui est ei materialis cibus; sed haec grossarum partiu~ densitatem siue duritiem ponere in simplicitatem, non est datum nature', nisi per subtiliationem suarum partium siccarum, facta~ à resolutione, quae est facta per reincrudationem madidi & humidi materialis graui, quod erat terminatum in cocto in digestionem perfecta, per modum substantiae albae subtilis, de qua fit panis, quem comedis. Et reincrudatio dicti humidi seminalis terminati in sicco, causatur ab humido subtili frigido & crudo, quam accipit in sua dissolutione.

tione. Quare necessarium est, quòd illud siccum terminetur, aut conuertatur in humidum aereum, quod est amicus & cibus ignis, qui sua virtute format nascentia. Sed cùm siccum & humidum sint oppositae qualitates per suae contrarietatis differentiam, ideo est opus, quòd per differentiam concordantiae, elementa de qualitate in qualitatem transmutentur, & vna qualitas in aliam, scilicet, siccum in frigidum, & frigus in humidum, & humidum in calidum, vt materia approprietur, & iungatur per ignem, per huius concordantiae differentiam. Hoc est dicere, quòd materia sicca grani conuertatur in humidum materiale, in quo est naturalis calor, per differentiam concordantiae, quae potestatem habet recipere virtutem informatiuam coeli ab illo. Quapropter apparet, cp natura non transit de vno contrario ad aliud sine medio, per quod causata est differentia concordantiae, per quam materia transmutatur de natura in naturam, & haec est specialis differentia, quam habet custodire. Nam aqua est aeris amica per humiditatem, & vicina terrae per frigiditatem. De qua per rarefactionem, alleuiationem, & subtiliationem venit reincrudatio in rebus, quae sunt & suerunt

RAYMVNDI LVLLI

suerunt coctae, condensatae, & terminatae per naturam & artem. Et terra est vicina igni, propter eius siccitatem, & ignis vicinus aerì propter eius calorem, à qua terra per rarefactionem, & alleuiationem~ vel subtiliationem fit reincrudatio in rebus, quae sunt & fuerunt coctae, & condensae, & terminatae per artem & naturam. Fili condesatio & rarefactio est via originalis in elementorum tra~smutatione, in gradibus rerum. Et haec est communis doctrina, per quam natura sagax conuertit sua elementa. Et ideo granum frumenti quando solutum, dissolutu~, & reincrudatum est, tra~smutatum est de sua natura in aliud opus, ibidem operatur frigiditas, & humiditas, quae est aqua cruda. Et ideo calor, in quo est vegetabilis virtus potentialiter, sed sentit ad huc formatiuam virtutem secu~di instrumenti, quae mouetur à coelo, ad informandum per aliam informationem naturalem calorem, & per hoc non potest habere modum penetrandi actualiter, nec ibi se mouere in partibus humidi sui materialis. Quoniam quasi hebetatus est in suo materiali principio, ratione frigidi & humidi, quod intrauit in suo materiali per resolutionem dicti sicci, cum superfluitate multi,

multi, magni, frigidi, humidi. Sed postea à secundo instrumento descendit coelestis virtus per calorem solis, resoluendo, & diminuendo à dicto humore frigido quantum opus est ad intentionem nature' & non plus, sed in ta~to & vsq; ad terminum excitationis & acceleratio~is naturalis caloris, quia perdit materia ista~ superfluitate~ frigiditatis, que' ea~ tenebat mortificata~. Et qua~do iste' nature' calor, qui est excitatus & acceleratus à calore solis, per continuatione~ instrumentationis illius caloris se mouere incipit in suo madido & humido materiali, per quod ligatus fuit, tunc in ipso se mouendo penetrat, & penetrando dilatatur, & dilatando format, & conuertit suum humidum materiale in suam propriam speciem, & in suum proprium esse, & ens, & sic dictus calor non cessat operari infra suam materiam, vegetando, pullulando, crescendo, & augmentando, elongando, & extendendo, & etiam multiplicando tantum, & à quousque veniat ad terminum, qui non habet amplius materiam humidam, & tunc humor incipit terminari & inspissari per informatiuam virtutem ab alijs differentem per co~cordiam, & calor per siccitatem mortifi-

H catur,

RAYMVNDI LVLLI

catur, quam granum frumenti accipit in sua terminatio~e per compactibilitatem & duritiem, tantum & quousque altera vice in resolutio~em reuertitur & putrefactionem. Quapropter rota elementorum per naturam tota & in circuitu rotunda gyra-
tur, & erit quousque venerit ad suum propriu~ terminatum punctum, & sic per euidentem experientiam natura tibi ostendit quòd virtus, quae est in potentia in semine bladi, in nullo tempore posita est in effectum & actionem productiuam & vegetatiuam, nisi post corruptionem & putrefactionem suae materiae propriae, quae causa est alleuiationis & subtiliationis, & rarefactionis, quousque veniat ad punctum generationis, quam vocamus multiplicationem, de vno grano in centum, & de centum, in 10000. appellamus, & ideo vis est rusticis credere, quòd si granum frumenti non projiciatur in terram, nullo tempore virtus eius multiplicabitur, quia natura sua sicca non vult illud pati propter causam suae terminationis, factae per conuersionem subtilis in spissum, & si projiciatur in terram, alleuiabit se per resolutionem, & crescet humiditas sua per putrefactionem, per quam eius animae vis procedit,

dit, non tantum quòd faciat eu~ multiplicare in calore coelesti superius ascendendo, ac si melius foret, quàm hic inferius, sed sicut erat. vide igitur quomodo separatur per subtiliationem mundum ac purum à vili & immundo & coenoso, viscoso per elementationem, quam accepit à putrido per rarefactionem, per quam exaltatum est, & fermentum appellatum. Dicimus ergo fermentum res exaltatas in altu~, quae per omnes mundi gentes sunt desideratae ac sic nominatae. Quare dicimus, quòd per opera rusticorum virtutes coelestes adiuuantur, scilicet per aratione~, culturatio~em, seminatione~, & impinguatione~ terrae. Et tali modo rustici iuua~t natura~, vt citius fructus expediantur, & emenda~tur. Simili modo tibi dixim9 in magisterio nostro, quia primitus nobis est opus, quòd substantia, quae est pura nostri lapidis natura, resoluatur per subtiliatione~ suae substantiae grossiae, postea putrefiat, & humidum quod est frigidu~, & innaturale benè separetur per calorem solare~, qui contra igne~ vadit: postea sibi adminestretur suus competens cibus, que~ virtus ia~ dicta habet in se cp mutari. Et per hu~c modu~ materia mineralis adiuuabitur cp industria~ Alchymistae.

RAYMVNDI LVLLI

Tali forma, quòd cora~ omni viro ipsa claro lumine manifestabit effectus suos, & potentias non indige~tes probatione logicali. Quia benè conclusum est ad intellectum tuum huius operis naturalis, in qua forma artifex huius operis naturalis debet inclinari, & dirigi per co~siderationem instrumentalem aut rationalem, & non sophisticam, cum sentetijs philosophie' naturalis. Quonia~ ad huc non obstante, qua~uis ingenium profundum habeat logicus argumentabile, aut naturale de rebus extrinsecis, nunquam cum hoc toto per aliquam rationem, que' veniat ad sensum, poterit directè cognoscere nec iudicare, cu~quali natura aut virtute per fortitudinem intrinsecus habeat sua multiplicatio crescere super terra~, nisi pro similitudine, quasi simpliciter credendo nostrum magistrum esse, aut non esse, nec quomodo fieri potest, quòd nostrum semen in terra sua pullulat, crescit, & colligit fructus suos & suas messes, hoc nunquam scies nisi cum doctrina experientiae prius intraueris in philosophia naturali, & no~ sophistica, que' nascitur per diuersas pre'sumptiones fa~tasticas infusas illorum capitibus, qui cu~praenosticationibus eleuatis contra vim & volun-

voluntatem rationis & naturae faciunt multos pertinaciter errare in sophisticatione mentis. Quapropter concludo per rationes suprà dictas, quòd si per industriam naturalem, cum claris & eudentibus experimentis tu non habueris rectam rei cognitionem iam inquisitae, nunquam ad tam preciosum epulum eris inuitatus per naturam. Qui ergo lapidum virtute ignorat ac proprietatem eorum, qui de potentia deferunt corpora in effectum, & in actum, prout experimentaliter cognitum est, nostro de cibo precioso non gustabit. Est igitur tibi necessarium, vt lapidum nostrorum experientia naturam agnoscas per practicae viam, mediante theorica, & doctrina ostensibili; aut per reuelationem secreti, quia pauca format theorica, nisi per practicam habeas experientiam, & per experientiam practica formatur, ac etiam clara veritas, quae humanum intellectum illuminat. Fili ergo bene cognoscere debes processum, qui tibi naturam ostendit et lapidum ac virtutem, quae per vim suam conuertit illud, quod nulla res alia facere potest, nisi ipsa per similitudinem suam, & illa est res ignorantibus secreta. Est tamen omnibus sapientibus commu-

RAYMVNDI LVLLI

nis, vt lux mundi, noticiam cuius per experientorum viam habebis, & non sine illis, aut eorum aliquo. Quia de ipsa experientia exiuit veritas rei, per quam multiplicatur tinctura adiutorio, informatio~is nostri magisterij naturalis.

De corruptione & putrefactione omnium rerum. Et quomodo omnis res nascitur, et recipit vitam, & animam naturalem à putrefactione, sicut de ventre putredo matris suae, per mutationem eleme~torum.

C A P. XXII.

H Ic cognoscere potes, cp nulla res potest esse animata, nata, aut creata, nisi post sui corruptionem & putrefactionem, ac mortificationem. Quia tunc natura materiae mutatur de natura in naturam, sicut res fragilis, & materia quae non habuit sue' perfectio~is co~pleme~tum. Trahe igitur formam à sua materia per corruptionem illius, vt ipsa materia separata à sua corruptione possit perfici in sua sublimatione. Fili in omni materia est quaedam potentia actiua, sicut dictum est, si intellexisti nos, quae forma nominatur non completa, &

ta, & ratione suae imperfectionis communis est duobus contrarijs, que' quasi nominantur informatiua ipsius, secundum suum instinctum, & institutio~em. Nam quando haec potentia per virtutem informatiuam ducitur de pote~tia in actum alicuius formae, statim habet appetitum standi sub forma contraria, sicut haec potentia, quae co~muniter se habet in frigido & humido, nam existente sub vno eoru~, statim appetit esse sub forma contraria.i. qualitate contraria. Quia nulla forma corporis corruptibilis aut generabilis potest vnquam sufficienter complere potentiam suae materiae actiuam, quoniam compleri sub forma alia desideret, nec forma haec (cùm sit desperata) potest eam introducere in materiam, nisi post primae formae corruptionem. Et ideo secundum quod virtus agens formae introducendae, corrumpit praesentem, sic excitatur, & acceleratur forma actiua ad formam contrariam, & dat paulatiuè, quòd sit magis & melius co~pleta ad maius compleme~tum, quousque sit facta sub actione completa illius forme' & sine suis proprietatibus non potest esse; nec est tota materia. Quando igitur fili corumpere lapide~ nostrum volueris, hoc fac

RAYMVNDI LVLLI

per siccum ignem, vt siccum illud in frigidum conuertatur. Et quando voles generationi appropinquare, fac quòd humidum in calorem conuertatur per frigiditatem. Et quando eris in puncto generationis, pone frigidum humidum cum calido sicco suae naturae. Et quando voles aquam cum calore refrigerare, calefac eam magis. Et quando voles ignem accendere, cum aqua frigida balneetur intus. Et si niuem per frigiditatem. F. dissoluere volueris, congelles melius, & sic versae sunt, & inuenies mutationes naturae graduales, secundum gradus scalae naturae, quae est rotunda, & elementa rotundat, vt dictum est. Si ergo conuertas siccum in frigidum, frigidum in humidum, & humidum in calidum, habebis magisterium. Quia tali modo natura exit de natura mala, & conuertitur in bonam, bonaque in meliorem. Et ideo hac in arte naturam modo duplici capimus. Primò, recipimus pro retento, vt est ignis naturae. Secundo, accipimus pro continente ipseus, vt est aer, in quo ignis se habet mouere ad formare res nature'. Et quia aer esse non potest, nisi habeat naturam ignis, nec vllus potest aliquam formare specie materialem ad suam similitudinem, nisi in
natu-

natura propinqua, patet, quòd lapis noster est de materia aeris compositus, quia nisi esset materialis tinctura, igne~ non posset manifestare in effectu vel actione, nec ignis ardere posset sine cibo aeris, (noli intelligere, quòd totum sit plus, quàm vna natura, ex qua fit totu~ nostrum ingenu~,) nec claritate~ daret per se absq; aere. Quia in quolibet composito est ignis naturae: & ille certa informatione mouetur, & mouendo se mouet materiam, omni tempore ipsam & semper terminando. Et est necessarium, quòd ducat mouendo ad aliquam speciem, secundum quòd formator sciet ipsam benè informare, scilicet ad illam, ad quam materia hâbebit conuenientiam secundum cursum nature'. Propter quod extitit declaratum, quòd non opereris, nisi de nobiliori materia, quam habere poteris, quia res non fit, nisi secundum naturam in ea emendatur.

De humiditate nostri lapidis, & quomodo ipsa est aqua permanens, & de diuersis actionibus ignis, & de subtilatione elementorum grossorum, & de nigredine.

CAP. XXVIII.

H Umiditas nostra fili, est aqua permans, quia suum humidum radicale non amittit, neque per ignem combustum est, nec ignis maris nostri potest ipsum consumere, quin de vno calore in alium mutari videatur, imo augmentari, meliorari, & crescere in proprietate videatur. Nam ignis est eius rectum nutrimentum, & causa eius nobilis incrementi. Ideo quando volueris praeparationem nostri magisterij incipere, recipe aquam proportionatam in qualitate secundum naturam corporis, quod dissolvere volueris, tali modo, quòd virtus ignis contra naturam, non superet calorem naturalem. Quia corpora non sunt eiusdem qualitatis in mensura, quamuis semel fuerunt omnia vnus virtutis, in mensura in Domino Deo nostro, modò habent participatioem in differentia concordantiae. Nam aliqua ipsorum non adeo fortis compositionis sunt, neque ipsorum sulfur tam subtile nec temperatum. Et ideo fragiliori virtute se diligare possunt. Charissime fili, ignis, qui calefacit hominem, leonem frigescit, & ignis calefaciens leonem, ardet & cremat
homi-

hominem. Per hoc autem scire habes, quarum fortitudinum sunt virtutes nostrorum lapidum, ad finem, quòd argentum viuum respectu potentiae sulfuris naturae possit temperari per noticiam certam graduationis in sua prima resolutione, quia in eo iacet totum periculum. Et ideo tibi notifico, quòd habeas sulfura per calorem destructa simplorum argendorum viuorum in forma tali, quòd eorum proprietas actiua non exterminetur extraneo calore, & quod separari non possit à suo subiecto humido, quòd ex toto apparet nigrum plenum de nobili spiritu. Ista nigredo demonstrat signum primae portae, ad intra~dum nostrum magisterium. Et sine ipsa non potest aliquid fieri, quia est ignis nature', qui habet lapide~ creare q' sine sui corporis corruptione manifestari non potest. Et nisi manifestetur, nunquam in actione erit, per quam possit crescere aut generare. Cùm autem sit reuelatum, quòd initium operationis nostrae est in forma capitis corui, & operationes praecedentes absque nostrae initio operationis sunt erroneae omnes, quousque compositum totum nigrum se manifestet: ideo fili intelligere noli, quòd nigredo nostra subito veniat,

RAYMVNDI LVLLI

veniat, neque citò, sed suauiter & paulatiuè, quia necessarium est, quòd calores per sua media transeant sicut elementa. Quia ignis naturae cùm sit inclusus in profundiori sui corporis, non potest se ostendere statim, quousque sit apertum. Na~ in grossis elementis ignis est inclusus & absconditus. Et ideo necesse est elementa subtiliare, scilicet, terram, & aquam, per debile~ digestionem, vnde causatur viriditas, quae est primus color, cuius signu~ dat cognoscere, quòd actio caloris resoluti friuola est & lenta, & per consequens insufficiens dissoluere & rarificare partes terrestres. Ideo in cute & superficie, & vbique color viridis manifestatur indigestus & terrestris in ventre, cuius calor naturae multiplicatur, qui propter causam humidi excellentis, tenentis eum hebetatum, no~ potest manifestari, sed vt praedictum est, calor naturalis paulatiuè vigoratur calore ignis adiutorio, administrati ab Artista & operatore, qui benè scit intellectu suo disponere, informare, & coquere materiam sua~ quousq; appareat desuper induta nigra. Quia tunc ignis naturalis pugnat contra humorem, à quo creatur nigredo. Quando igitur apparere incipit, cresce eam, & multiplica

plica per naturalem informationem, per quam se habet regere naturalis ignis, qui incipit materia~ digerere, vt apparet ex nigredine. Et ex hoc extitit declaratu~, quòd in puncto nigredinis noster ignis incipit operari, & non alias. Et ideo nostri magisterij principium dictus est, quia tunc excitatus & acceleratus est nostrae materiae calor, qui habet potentiam putrefiendi omnia elementa sua, vsque ad huiusmodi digestionis finem, quae est prima caloris in nostro artificio, donec sit completa materia, quia humor po~ticus & terrestris per suum contrarium alteratus, & adiutus à suo simili habiliter & aptè se digerit. Et tu~c in materia completa per gradum dictae digestionis color niger multiplicatur; non tantum in superficie, vel in cute, sed per omnes partes subtiles, & separatas in tota materia per multiplicationem, quae est generata à calore naturali in humiditate radicali. Vnde nostra fit alba tinctura sicut nix, & tunc dicimus, quòd corpus fusum est, & liquefactum intus & extrà, & no~ potentia vel actione ignis communis, sed potentia ignis, qui est calor naturalis. Quia iste ignis apprehendit, impregnat fortiori calore lapidem nostrum, quàm sit elementalis

RAYMVNDI LVLLI

talis ignis. Et sic videmus potentias & virtutes rerum, & causare, & per earum effectus cognoscimus. Hanc rem tene secretam fili, quòd calor naturalis praedominans post diminutionem humidi extollentis omnis grossitiem & substantiae terrestreitatem, quam prius non potuit bènè dissolvere. Postea per suam fortiorem actionem resoluit & digerit tantum, quòd venit ad ultimum suae actionis punctum in digestionem prima. Et quando materia sic digesta & putrefacta, & optimè cocta est per dictam digestionem, natura separat subtile à spisso, & grossum proiectum est ad partes & remotas per actionem secundae digestionis. Et tantum, quantum oportet, conuertit ex subtili in substantiam sulfuris, ab ar.viuo creati, secundum hoc conuersio facta est per informationem datam calori naturae in tertia digestionem.

De modo philosophandi. Et quomodo ista scientia & ars non est data, nisi philosophis. Et quod congelatio argenti viui est principale secretum & finale. Et de patientia operatoris, vsque ad albedinem transeundo.

C A P. XXIX.

Huius

H Vius scie~tia libri loquuntur per voces tacitas fortiter notandas, ad finem, vt principalis res in ipsis contenta. Et quòd illud secretum non manifestetur nisi philosophis, & filijs philosophiae nostrae, qui sunt indagatores & inquisitores veritatis, & amatores eius, & nosophistis plenis mendacijs, nec auaris, nec amatoribus mundanis, sicut sunt vsurarij, mercatores, & renouatores monetae, cambiatores, & congregatores thesaurorum, condemnatis & per diabolum incantatis, qui nolunt laborare, nec inquirere, nisi in rebus palpabilibus, quia imbibiti sunt & potionati in rebus mundanis, nec possunt aperire intellectum ipsorum, ad intellige~du~ bonas doctrinas nostras, per quas possent habere thesaurum perdurable~ & saluationem. Ideoq'ue tibi dicimus fili, quòd sapienter consideres doctrinas, quas tibi dabimus in libris nostris, & nota illas, & glosa fortiter per multas considerationes, & reiterationis speculationes, si desideras nos intelligere. Et quando nos intelligas, capias cum ambabus manibus coopertum cu~ tua camisia vestime~to philosophie', & sic alijs relinquant doctrinas, sicut patres nostri nobis reliqueru~t, & non aliter. Et si co~trarium

RAYMVNDI LVLLI

trarium feceris, tu eris maledictus, sicut ille, qui est participans de confusione mundi. Et noli ipsam reuelare per vocem viua~, quia nemo sine labore debet artem possidere, nec sine consideratione alicui manifestare actualiter, nisi per coopertura~ philosophiae, & illis, qui per intellectum illuminati & leuati sunt, & qui habent instrumenta rectificata ad penetrandum causas & res naturae secretas. Et tu qui desideras esse filius noster, et nutrit9 in philosophia, debes perscrutari per reuelatione~ tui nobilis intellectus, id quod dicemus esse veru~ in nostro magisterio. Videlicet, quòd fumus auri nostri fermentati, post fixationem suae reductionis in terra sua apparebit visibiliter in igne philosophiae. Et ideo fili necessariae sunt considerationes multae antequam procedas ad formationem lapidis nostri, & quòd fis scrutator per reuelationem nobilis intellectus illorum, quae dicimus esse vera in nostro magisterio, videlicet, qualiter fumus auri nostri fermentati post fixatione~ & reductionem in terram sua~ visibiliter apparet in philosophico igne. Scito ergo, quòd terra, in qua nostru~ auru~ debet seminari ac plantari, primitus est alba antequam visum ignis nostri manifestare

festare possit, habebis tamem fili in dealbatione patientiam, quoniam ibi magna tarditas est. Fac igitur dealbari terram tuam, & nutriri eam, si vis, quòd filius patris subueniat tibi in necessitatibus. Haec terra est magnesia nostra, in qua iacet secretum nostrum. Et nostrum finale secretum est, nostri ar. viui congelatio, sine qua iamq; fieri non potest certitudo scientiae nostrae, quae in principio magisterij nostri est nostri ar. viui congelatio in magnesia nostra per ingenium, certumq;ue regimen. Spiritus essentiae quintae in magnesia nostra est. Nostra magnesia est ar. viuum, quale tibi diximus. Et ex isto exiit fumus auri nostri & argenti, per quem venit omnis color. Et si scias cum extra corpora projicere, medietatem habebis secreti. Et si facias eueruerti, habebis coloratam suam magnesia, vt niuem. Nam sicut à corporibus projicitur, ita in ea reuertitur, scilicet, tam à medijs mineralibus, quàm à metalis cum ar. viuo. Nam cum ar. vinum fit medium coniungendi tincturas in puro subiecto: ita erit medium separandi eas ab impuro, quod est res contra naturam. Et pro isto Mercurio intellige aquam, in qua deportatur tinctura. Quia ignis quando ab vno subiecto se-

I para-

RAYMVNDI LVLLI

paratur, immediatè introducitur in aliud, nisi per ignem impediatur extraneum cùm sit incorruptibilis. Et ideo est necesse, cùm non possit haberi sub forma essentialiter, quòd habeatur sub forma substantialiter, scilicet in materia Mercurij, quae est aqua nostra. Et scias fili, quòd noster ignis trahitur à corpore parum & parum, & postea vertitur in corpus per suum nobilem calorem. Fili hoc est necessarium semen, cum quo fixatur nostra tinctura in corpore, quando trahitur ab illo cum aqua ignis. Fili impregna igitur corpus ab igne, & multiplica suam combustionem, & fortem habebis tincturam. Et intellige secretum. Nam initium est atque complementum totius, prout in secunda parte dicemus practicae.

Vnde propria tinctura philosophorum extrahitur, quae tingit argentum viuum congelatum in album, in medicinam rubeam per fermentationem.

C A P. XXX.

Tinctura

Tinctura, quam dicimus fili, extracta est ab auro nostro, & illam in auro vulgari fermentamus, quòd portat illam de potentia ad actum, nec in isto eramus ex toto certi, nec possemus credere, quousque vidissemus nostrae magnesie' potestatem, quae magno calore suo spiritum congelat per suae exuberantis nature' mutationem, multiplicatae in calore permanente, & haec fermentatio facta est adiutorio sulfuris rubei fixi, & postea non est nisi ignis, aqua & terra, pleni quinta essentia, & per aquam terra abluitur, per ignem terra tingitur & coloratur, & tunc omni homini manifestatur. Hec enim est tinctura, quae à vili terra se spoliat, & de alia multo nobili reinduit se. Et scias, quare nostrum primum venenum non facit de auratum fumum, quando de ipso Mercurius sublimatur. Ideo; quia in suo ventre Mercurius totam accepit tincturam fumi, & est impregnatus à dicto fumo, qui est noster ignis dictus, & per successivam decoctionem, quae in natura sua est correspondens naturae dicti ignis, qui absconditus est in ventre dicti argenti viui congelati per extensione partium subtiliù suae ignibilitatis essentialis in dirigendo partes dicti Mercurij co-

I 2 lorat,

RAYMVNDI LVLLI

lorat, & tra~smutat eum in suam propriam naturam ignis, qui est pura tinctura, infixa essentiae materiali indiuiduorum metallorum, quem clamamus spiritum Mercurialem, cùm in eo manifestè fit resolutus, & ad huc sit resolutius in eodem, & erit, quamdiu poterit, quia sic voluitur natura per circulationem.

De modo procedendi in practica, & quanta res requiritur in magisterio.

C A P. XXXI.

AD informandum super hac re filium artis opus est magna scientia, scilicet reuelatione, vel oste~sibili doctrina, vt possit nostri migisterij practicam intrare, & indiget forti ac magna theorica, quae vires reuelet per velle naturae. Et si es negligens per legere, & perscrutati conte~tum in nostris libris, caecus ibis ad practicam sicut ignorans. Et ideo fili debes praemeditari, cui rei debes manum apponere ad opera~dum. Et debes scire, quot, & quae requiru~tur principaliter in nostro magisterio vel propinquitate suae operationis. Et id circo fili tibi dico, quòd tria requiruntur, scilicet, Ingenium subtile, naturale, non so-
phisti-

phisticum; manuum operatio, & liberum arbitrium, & hoc requirit sapientiam, diuitias, & libros. Sapientiam ad sciendum facere. Diuitias, ad habendum potestatem faciendi. Libros, ad intellectum aperientem diuersum, qui est in multis gentibus. Quoniam hoc, quod vnus comprehendit per doctrinam vnus, nunquam poterit comprehendi, nisi per doctrinam alterius. Et sic doctrina vnus aperiet doctrinam alterius, fortassis datam per figuram, & secundum traditionem plus vel minus valentem. Sed hîc tibi nos manifestabimus in clara voce principale celatum, ad intrandum secreta secretorum naturae. Vnde tu videbis multa pulchra mirabilia, quae in secretis naturae sunt reposita, & quasi miracula reputabuntur per secretum dominae naturae. In quo est necessarium, quòd incipias ad intrandum per istum modum. Fili necessarium est tibi, quòd primò habeas in cognoscentia virtutem formatiuam, ex supradictis rememorata, quae dependet à nostro magisterio ex certa scientia cognita. Quia ars, id est, scientia quando veraciter est cognita, sine aliqua ignorantia, per sensum intelligentiae, qui venit de nobili operatore, informat mate-

RAYMVNDI LVLLI

riam ad illud esse, ad quod calor naturalis instrumentalis, in quo à virtute informatiua influitur virtus actiua, & dirigitur ex sua materia ad operandu~ & formandu~ directè: tunc apparet, quòd dictus calor instrumentalis sit directus per virtutem formatiuam, & virtus formatiua dependet de scientia operatoris, in custodie~do cursum naturae in magisterio, per quod ista est influxa in materia, quia calor excitatus & auctus ipsemet mouet illam. Sicut in natura~ omnis alterius rei influitur virtus formatiua de coelo & de stellis. Quia ce'lu~ est principium mouens totius naturae, sicut sapiens operator est in magisterio nostro, per doctrinam suae nobilis intellige~tiae. Reuelatum ergo tibi sit, ea duo sunt in magisterio nostro necessaria, scilicet, virtus informatiua, & instrumentum eleuatum, per quod nostrum debet formari magisterium. Informatiua virtus est gubernata per quatuor virtutes principales, conuertibiles & conuertentes, scilicet, calor, frigus, humidum & siccum, ad finem, quòd materia tractetur cum instrumento directo & conducta & deducta ad illum actum, per quam pati debet suam operationem secundum intentionem conuertentis & conuer-

conuertibilis, & in actione debet informati materia, vt per ipsam informationem ipsius instrumentum gubernetur ad complementum suae operationis, voluntati operatori correspondens in materia informata per artem secundum exigentiam naturae venerabilis, quae sagax est, & intenta peruenire & perficere suum perfectionis opus.

De quatuor naturalibus virtutibus mutatiuis, et quomodo appellatur, et quomodo operatur.

C A P. XXXI.,

Intellige fili, cum dicta formatiua virtus se habeat regere per quatuor anteceditas qualitates elementales, à quibus sine medio, & succesiuè quatuor virtutes naturalie mutatiuae causatae sunt. Et ideo habes diuidere gradualiter informationem, quam omnis bonus operator debet influere in materia conuenienti, & succesiuè in quatuor partes, videlicet, In attractiuam naturam, vel appetitiuam in naturam retentiuam & coagulatiuam, & in naturam expulsiuam, & contentiuam, & digestiuam. Natura attractiua operatur per

RAYMVNDI LVLLI

calorem & temperatam siccitatem; natura retentiva per siccitatem, & temperatam frigiditatem; expulsiua per humiditate~ & temperatum calorem; & natura digestiua per calorem & temperatam humiditatem. Et in illa actione, in qua materia melius operatur in complexio~e ipsius, habes tu ea~ adiuuare, quia secundum plus & minus fortitudinis suae complexionis materia tibi ostendet suam velocitatem aut tarditatem, vel temperamentum suae differentiae transmutationis, vnde sui causantur effectus secundarij, qui tracti sunt de potentia in actum, sicut sunt ponderositas, leuitas, grauitas, durities, mollities, dulce, amarum, album, & nigrum &c. Scias ergo fili, ad quam virtutem, ad quam formam debes tuam tractare materiam, vel ad virtutem appetitiuam, vel ad virtutem digestiuam, vel ad virtutem retentiuam~, aut ad virtutem expulsiuam~. Quia tibi opus est, quòd materia accipiat talem informatione~ per artem cognitam, & scita~, tali forma, quòd suum instrumentum ibi fit motum, & benè directum, vsque ad suae operationis finem, qui finis certum signum monstrat suo magisterio. Qua propter si ipse habuerit in memoria sua signa, habebit scie~tiam certam

certam, & habitudinem corrigendi & emendandi confortatio~em, & debilitationem, quae sunt extremitates operationum naturalium. Et ideo intellige, quòd ignis est instrumentum naturae, sicut instrumentum, quo faber operatur, est martellus, qui mouet materiam ferri ad talem dispositionem, quae sit de intentione fabri, qui informat malleum per formalem motu~. Sic autem facit calor ignis in magisterio nostro, quia secundum artem dirigitur ad intentionem Artistae. Nam vel dirigitur ad destruendum & corrumpendum, vel ad generandum, vel ad ligandum, aut alias. Et ideo tibi necessariu~ est, quòd per hanc scie~tiam cognitam habeas directione~ eligendi & cognoscendi talem ignem, secundum quem per artem formatum debet materia de natura in naturam mutari; quousque motus naturae supremae, que' est in igne, per terminationem & expulsiõe~ extraneorum motuum in sua propria materia sine corruptione aliqua possit perpetuò quiescere. Et iste est calor omnium generatorum, sicut est solis calor, qui est effectus principalis omnis generationis. Ideo tibi fit certum, quòd si ars operatoris fit incerta ad disponendum materiam, in

RAYMVNDI LVLLI

illa lapis noster formari no~ poterit, in potentia cuius formaliter & naturaliter totus cursus virtutum, quae sunt in ce~tro medicinae nostrae est inclusus. Benedictus fit Deus gloriosus omnipotens, qui humano generi dedit intellectum ad coniungendum & integrandum particularitates confusas totius medicinae cu~ vniuersitati reali, per quam remanebunt rectificata omnino. Et ideo fili monemus te, si desideras esse perfectus medicus, no~ ponas te complacentiae particularitatu~ medicinae, quia confusae sunt, nec sunt hodie integrae. Natura enim eas pati non potest propter co~fusionem nimiam, sed complacere in vnica medicina, quia non est nisi vna fanatiua totius maliciae, prauitatis & infirmitatis, & confortatiua spiritualium virtutum. Habe ergo & tene opinione~ secure~ emorroitorum. Quia tota scie~tia medicinae est, & esse potest reducta stabiliter opinioni illorum qui tantum modo contemplantur in vniuersalitate, in qua est operatiuarum virtutum congregatio, intellige cursu naturae. Quia qui multas & plures particularitates sciet ad vniuersalitate~ reducere, inter alios erit melior. Quia in particularitatibus sunt virtutes co~fusae, & in in vniuersalitatibus sunt

rea-

reales virtutes in vnum congregate, & excitatae, sicut totius naturae cursus manifestat, & est medicinarum medicina. Et qui talem habet medicinam, donu~ Dei habet, quia thesaurus est incomparabilis. Recupera igitur scientiam, per quam tuam possis naturam informare, à qua tale iocale, & tale bonum creatur & formatur per artificium, superans totum nature' cursum, quia si ars incerta operetur in materia, non poterit benè disponi secundum exigentiam intentionis naturae, nec natura poterit creare illud, quod sibi manet, neq; illud, quod petit operator, q'a materia defecit, in informativa virtute. Et quia instrumentu~, quod erat ad formandum motum, non erat benè rectum, & hoc fecit ignorantia in intellectu tota, quando Artista non habet scientiam cognoscendi certam informativam, de qua dicta materia debet recepire suum motum, per influentiam scientiae cognitae ab operatore naturali. Et ideo, quando influit ignorantia & incertitudo scientiae, natura deuiat ab intellectu talis artificis. Et etiam benè debes considerare, quòd virtus, quae est in medicina non ei vniatur plus per calorem extraneum, quàm possit dirigere. Quia calor ardens & combustivus,
qui

RAYMVNDI LVLLI

qui venit ab igne elementalī, sibi datus est per instrumentum, quae res nunquam fuit de intentione naturae, & ideo formare defecit illud, quod petebat Artista.

De informatione caloris naturalis per excitationem factam per ignem communem, vel de informatione naturalis caloris cum calore, qui est contra naturam.

C A P. XXXIII.

F Ili intelligere potes, quòd solus ignis naturalis, aut ignis naturae confortatus cum igne non naturali, cum operatione confortationis, vel creationis, vel transmutationis, vniformiter operatur in materia, excitata solum modo per ignem contra naturam, tali modo, quòd ignis naturalis, in quo est virtus actiua, no~ sit superatus per elementale~ ignem. Et in operatione prima suae corruptionis obseruare debes, quòd ignis contra natura~ superet calorem naturalem innatum in mobili subiectiuo vno gradu tantum, & non vltra illum~ numeru~. Quia spiritus indiuiduus, qui est speciei conseruatiuus, desiderans similem generationem recto instinctu suae naturae
corrum-

corrumperetur, per suae destructione~ essentiae, & tunc amplius non haberet appetitum similem generatione~ faciendi. Quia natura exiret per corruptionem & destructionem, quae contra naturam sunt, & terminum acciperet, & finem consummationis, quia no~ haberet locum, in quo requiesceret, nec aerem, in quo respiraret. Et debet intrare vacuitas, de qua locus erat plenus extranea natura. Et debes habere magnum alembicum, vt materia liberius possit ascendere, & cum paruo igne excitari, vt veniat in aerem. Et non est necessarium, quòd per ignem exitatum aer multu~ co~densetur in aquam, eò quòd virtus actiua submergeretur, & suffocaretur nimis in aqua, & tincturae naturales comburere~tur, quando actio caloris ignis eleme~talis occuparet partes ignis naturalis, aut locum vbi deportatur. Sicut videtur, quòd magna flamma paruam destruit, & istam in se conuertit. Non enim volumus, quòd ignis contra naturam conuertat naturalem in tota sui substa~tia essentiali & accide~tali: sed quòd naturalis conuertat sua prima pote~tia in parte iam alterata ignem contra naturam. Et ideo tibi existat reuelatu~, quod duae operationes certae sunt tibi necessariae,

RAYMVNDI LVLLI

riae, scilicet, corruptio, que facta sit sub sue formae conseruatione, & per ignem contra naturam fit, cùm ignis elementalıs excitatione adiutorio naturalitatis nois naturalis. Alia operatio est generatio, que fit cum igne naturali multiplicato ab igne non naturali & contra naturam. Quia duo ignes isti conuersi in igne proprio naturali, scilicet ignis non naturalis de per se, & per accidens, & ignis contra naturam per accidens amore attractionis ignis non naturalis. Et in isto naturali igne sunt reperi ti & conuersi. Quare igitur sunt inter ambo instrumenta naturae calida, & multùm temperata, ex multùm forti virtute, quae est alta, & pote~tissima ad faciendu~ nouam regenerationem aut colligationem multarum virtutum coniunctaru~ in vno proprio subiecto, quod est secretum naturae per artem magisterij coniunctum ad naturam humidi radicalis.

Quomodo materia nostri argenti viui reperitur. Et potest inueniri in omni corpore elementalı.

C A P. XXIII.

S I vis filii nostri magisterij effectum habere, ar. Viui nostri naturam ignorare
non

non debes, quod in omni elementalī corpore reperitur. Et omne corpus elementale in quacunq; forma natura formauerit illud, compositu est de quatuor elementis principalibus, vt per reuolutione~ circuli naturae manifestè patet, qui ostendit, quòd nulla res creata vel generata per natura~, iam non erit adeo diuersae formae seu figurae, quin per principia naturalia reperiamus eam esse compositam ex vno genere materiali, scilicet, ar. vi. quod quidem volumus nominari genus naturae propinquius generale, tanquam proprium eius siubiectum naturale, in quo domina natura pingit & p' trahit suas figuras diuersas. Et nota, quando dicimus, propinquius nos ad differentiam generis vniuersalis dicimus, à quo istud descendit. Et quando dicimus illud generale, dicimus, ad differentia~ maioris propinquitatis alterius generis, quahabet ad naturam. Et ideo cùm de isto fit genus, in eum conuertitur, quando per artem vel naturam appropinquat, est primae formae generis vniuersalis, à quo alia genera omnia descendunt, quae sunt argenti uia nostra. Et ideo, cùm omnia genera ueniant successione naturali graduali à primo ar. uiuo, quod est generalissimu~, remotu~ à
princi-

RAYMVNDI LVLLI

principali & propinquiore, medio nature: quare dictum est materia prima omni generi succedenti, nec sic discordat vel discrepant in natura primi generis, quod est vniuersale vel generalissimum clamatum in philosophia nostra, vnde decepti sunt logici & logiste', quia tantum modo habet in specie vel figura, prout manifestè vides die qualibet, quòd genus nutrimenti conuertitur in genus nutritae rei, quod natura facere non posset, nisi genus conuertentis generi & naturae conuersi concordantiam haberent. Haec concordantia fili descendit à primo genere rei in tria genera diuiso, scilicet animale, vegetabile & minerale. A primo genere venit vapor, generatus ab elementis immediatè & sine medio. Et iste vapor est compositionis primae, & de secunda sunt corpora mineralia, & de tertia compositioe vegetabilia. A quarta bestiae, bruta, & à quinta sunt homines. Sed omnia haec descendunt à genere principali principalissimo, à quo natura recipit ar. viui naturam, ad creandum omne aliud compositum. Et omne compositum ratione dictae materiae tanquam in prima re Mercuriali transmutatur in aliud, sicut dictum est, in naturam & materiam alterius compositi,

positi, videlicet quòd genus Mercuriale vegetabile transmutatur in genus animale & minerale, et genus animale in minerale; & hoc qua~do appropinquat ad retro gradatione~ ad secunde' gradum compositionis, ex qua sunt corpora mineralia, sic natura facit transmutationem talem subtili separatio~e puri ab impuro, scilicet homogeneae rei, & heterogeneae. Quia naturae intentio talis est, quòd qua~do vult disponere ad destructio~em suum compositum, imediatè cogitat separare naturam, que' participat cum re quinta, & in illa saluat & conservat primam speciem, quia consiliu~ aliud recipere nequit. Et si sic est quod causa magnae excitationi, hoc non possit facere, moratur in materia magis grossa, qua transmutat dicta~ materia~ in genus alterius compositi, vegetabilis vel animalis aut mineralis. Nam secundum quòd corruptio in potentia se extendit, & secu~dum corporis materiam, secundum hoc transmutatur in illam, vel aliam, aut similem, vt si materia simplex quintae compositionis corrumpatur; absque conseruatione formae, statim appetit quartae compositionis materiam, per naturam imediatè grossam. Sed illa diuisio fieri no~ potest per ar-

RAYMVNDI LVLLI

tem, neq; per naturam ad perfectionem materiae, nisi conuertens actiuum reddat materiam totam homogeneous, & quòd pars illi9 similis sit totalitati, vel simplex sit forma, vt est forma elementorum, aut forma mixta, sicut est forma lapidis aut metallorum. Et haec homogeneous facta est, vt materia separetur ab omnibus formis, quae non sunt de sequela harmoniace' commixtionis corporum, ad quae natura, vel ars intendunt dictam constituere materiam. Aut fortè dictu~ conuertens est naturale, aut contra naturam. Si est naturale, tunc creabuntur lapides fusibiles per calidu~ & siccum. Et si co~tra naturam, tunc creabu~tur lapides non fusibiles, in quibus no~ remansit humiditas, quae erat informanda per naturam conuertentem, nisi sit secundum continuitatem materiae. Quapropter lapides non possunt fu~di, nec funduntur. Et quando dicta materia per gradus separationis est disgregata, tunc est vicina primae causae. Et quantò illi proximior, tantò multiplicabilior nobilissimis virtutib9, videlicet, quando corpus, ex quo est perfectio, quod vocamus vnguentum fixum, in figit in illum suas figuras, quae sunt multiplicatae tincturae aureitatis aut argenteitatis

tatis

tatis, per quas figuras virtus nobilissimae materiae perficit effectus & officia, & suas transmutationis proprias actiones, sicut in sua vidimus projectione, tam in corporibus mineralibus, quàm animalibus.

De genere supremo, à quo omnis natura exiuit.

C A P. XXXV.

I Deo fili fatis elucidatus esse debes, & videre, quòd nisi esset vniuersale & supremu~ genus, p' quod natura gubernatur: nulla res, quaer per naturam creanda, vel genera~da esset, posset esse, neq; res animata viuere, nisi sustentatione generis supremi, quod gen⁹ est materia naturae, sed perderet natura suum esse. Quapropter cùm in tali genere in esse materiali licet confusè sit potentialiter, in materia & substantia cuiuscunque generis: necessitas est tibi, quòd per transmutatione~ suae formae per certos gradus separationis co~uertat dictas materias de pote~tia ad actione~. f. in prima~materiam, no~ tamen remota~ à genere metallino, sed propinqua~ & vicinam ad linea~, aut ad genus, in qua era~t in eorum initio.

RAYMVNDI LVLLI

De qua materia vel genere natura incipit operari, antequam alia forma esset materiae primae introducta, seu generata propinquiori aut viciniori generi.

*De materia, quae desiderat habere vnitatem
formae, vt de sua perfectione in vnitatem
spiritus quintae essentiae
integretur.*

C A P. XXXVI.

I Sta prima materia Fili, est terra subtilis sulfurea, quae multum optat integrationem de vnitatem spiritus quintae essentiae, sicut prima materia desiderat aliquam propriam formam, causa & ratione sui complementi: & ideo praeparetur materia argent. viui humidi per septem distillationes, vt materia sit pura, cum qua per resolutionem pura forma habeatur: & ideo hoc intelligatur in materia sicca & humida: & ideo quato materia nobilior & melior est, tanto desiderat formam nobiliorum, & quanto nobilior est forma, tanto magis materiam nobilitat suam, tamen quod materia sit habilis ad resumendum illam, sicut est quando approximata fuerit, aut per artem, aut per naturam ad actum primae cau-

mae causae tunc multum habilis est ad recipiendu~ formam mineralem aureicam, que' clarificat, illustrat, & eam penitùs nobilitat. Ideo haec mobilis terra, dictum est subiectum Mercuriale, cùm in prima~ substantiam ar. viui conuersa fit, & nullam recipit terminationem. Et in hac terra fili debes fixare elementa, in quibus opus est, quòd quiescat fumus auri nostri, tanqua~ ad primum elementum, quod est omnium aliorum subiectum & fundamentum, que' debent fixari super. Ideo, quia est magis materiale aliorum omnium, quamuis subtile sit multum, ac spirituale in forma terrae albae, multae, & magnae virtutis. Si haec fili tibi sit abscondita, habes omnem artem nostram, atque scientia~ ignorare, quia est totius magisterij nostri principale fundamentum. Et si vis eius habere noticiam per doctrinam nostram, tibi est & erit reuelata. In omni loco eam reperies, & ab hoc trahes, sicut in secunda parte dicemus, quia est sulfur & argenti viui, vt ex eius apparet proprietate, quando recipit in se rubea~ & sanguineam tincturam supremi metalli, & accipit ingressum & fixationem perpetuam, non tamen sine magisterio nostro tibi fili reuelato in secunda parte. Et quia proprie-

RAYMVNDI LVLLI

tas argenti viui est dissoluendi & dealbandi suum sulfur. Et proprietas sulfuris est congelandi & rubificandi suum Mercurium, talem reperiēs eam suis virtutibus munitam à primo genere receptis. Et adhuc multas alias proprietates habes perfectionis, vt audies postea. Scias tamen, quòd non est ar. viuum vulgare in tota sua substantia, nec in sua natura, sed est ar. viuum philosophicum, auri, scilicet, & argenti, appropinquatum generi creato ab entibus realibus, certis mensuris naturae, per artem iam notam.

Quomodo omnes res mundi sunt de sulfure, & de argen. viuo, sicut de vniuersali materia, & de suis succedentibus, & quòd in omni loco reperitur per suas proprietates.

C A P. XXXVII.

AD huc fili tibi manifestamus, quòd omnis res mundi composita ex substantia quatuor elementorum substantialiter, non est nisi sulfur & arg. viuum pura, mu~da & inco~bustibilia in primo suae creationis puncto, & hoc scire & videre poteris per artem, quae hoc facit per operatione~ magisterij nostri, scilicet, quando humidum

midum, terreu~, siccu~ congelatur, sicut per vinu~ apparet, de quo Mercurialis substa~tia in natura~ humana~ conuertitur, hoc est primu~ gen9, vel prima materia, & media substa~tia, in qua natura infigit, & fixat oe~s colores suos, diuersas substa~tias figura~do. Isti colores & proprietates adueniunt à proprietate naturae co~iuncta sulfuris, & ar. vi. per instintu~ suae naturae. Ad huc multas alias proprietates habet he'c prima materia, per quas scim9 de natura sulfuris ha~c esse & ar. viui. Nam in igne corrumpi non potest, nec in aere, aqua, vel terra. Et habet proprietas dissoluendi, congelandi, trahendi in appetitum, attrahendi, retinendi, expellendi, pellendi, & dirigendi, quod est perfectio & complementum rei animatae cum co~trarijs passionibus, per quas proprietates constat certissimè, quòd est de natura sulfuris & argen. viui, cùm in illis fiant contrariae operationes, quas facere non posset, nisi esse de natura amborum ac proprietate ipsorum. Et cùm proprietates dictae nequeant esse sine substantia, sicut nullum accide~s sine materia, nos dicimus, quòd haec substantia non esse nisi sulfur & argentu~ viuum, collecta secundu~ suam compositionem. Per quae patet,

K 4 quòd

RAYMVNDI LVLLI

quòd lapis noster in omni loco reperitur causa & ratione proprietatum suarum, & ex illa experientia cognoscimus, quòd est prima materia oîm reru~ vniuersalium, quae per generatione~ & corruptione~ formatae sunt secundum compositionem earum. Quare nobis declaratum est, quòd est de natura sulfuris & arge~ti viui, & propter hoc non est argentum viuum in tota sui substantia, nec in tota sui natura, respectu argenti viui communis, sed in parte de ipso est, & ideo amicabiliter ad haer et suae naturae, & ipsius est perfectiua, ratione potentis digestionis suae, per quam crudum conuertitur in coctum, tunc enim natura laetatur natura, & est ipsius mater & eius naturae mansio per concordantiam eius, quae mouetur à prima causa, & vnum co~gelat alterum reliquum, & perpetuò se fixant, & iungunt sine vlla disiunctio~e, quae res fieri non posset, nisi natura vnus esset affinitate participa~s naturae alterius, & hoc propinquitate & vicinitate primi generis, à quo omnia processeru~t. Et ideo dicimus esse cognitum manifestè, quòd haec materia prima est de natura argenti viui, & est ei propinqua, cùm in sua proiectione descendat argentum viuum vulgare contra ignem

nem ab adustione absque fuga, & eu~ congelet, & mirabiliter retineat post ipsi9 perfectam fixationem. Vnde notandum, quòd natura medicina non est, nisi argentum viuuum benè digestu~, & coctum per naturam sui sulfuris depurati. Et cùm materia argenti viui fit de natura metalli, ideo penetrat illud & mixtionatur secum, quoniam ipsum est de substa~tia & natura illius. Quare debes intelligere, quòd argentum viuuum fixari debet, primò in quadam decoctione descendente ab vna proprietate, quae est digestio a perfectio ipsius per fermentum solis & lune', antequam proiectionem facias super arge~tum viuuum vulgare, quia tota aerea est, & propter hoc ad totum volaret ab igne vel totaliter maneret, quia tota eius sustantia est incombustibilis & aerea, quae res est operatiua & similitudo totius perfectionis.

*Quomodo in omni loco lapis noster reperitur.
Et de ingenio quomodo potest
reperiri.*

C A P. XXVIII.

C Vm ergo fili tibi dixerimus, quòd à alibus materijs omnes mu~di res suam accipiant formam substantialem, acci-
K 5 dentalem

RAYMVNDI LVLLI

dentalem, & spiritualem, propter hoc dicimus, quòd in omni loco nostrum lapide~ reperia, cùm de illa omnes res mu~di fuerunt procreate', hoc cognito, vide qua materia cupis esse philosophus, quia ab omni re, vel aliquibus eorum tu extrahes primam materiam, etiam de potentia in actu~, de facto & actualiter, vt ia~ tibi reuelauim9. quòd de illius ta~tum modo materia, quod ex ipsa solummodo sunt in veritate, magnitudine & potentia erunt procreatae, verbi gratia, quando saber vult clauum facere, opus est, quòd materiam conuenientem accipiat, scilicet, ferrum, quia sine materia ferri non potest clauum fabricare: deinde per sua instrumenta habet figurare, per informationem ab intellectu suo venientem, quousque ad optatum finem veniat: sic est de natura, quia quando vult aliquam rem incipere figurare in forma substantiali, materiam primam accipit simplicem, quae est sine forma completa, & in illa fixare incipit elementa, quae sunt de natura diuersa, secundum quod sunt depurata & magis simplicia facta in naturali praeparatione per actionem caloris temperati, figurando formas diuersas, colores, odores, sapes, & in complexionibus

bus diuersis, secundum diuersitatem mixtionum elementorum in hac prima materia, siue sit in animalibus, seu vegetabilibus aut mineralibus rebus, quoniam ad omnia habet respectum conuertibile dicta materia ratione suae incommixtionis. Idcirco in omnia se habet conuerti, veluti generale semen omnium rerum, secundum operationem influentiarum rerum, & causarum coniunctarum & secundum attractionem loci, in quo est materia. Et propter ea genus simile primo, in quo est materia per indiuidualitatem primi generis, quod dicitur genus generalissimum, quod per corruptionem naturalem cum artificio trahitur ab illa materia iam completè formata per naturam & per generationem, conuertimus & congelamus in propriam naturam similem formae sui primi generis, quod dicitur argentum viuum, quod est subiectum receptiuum omnium colorum & formatum, cum coniunctione suorum elementorum, talium, quales sibi appropriantur, naturae proprietates est appetere formas infinitas. Idcirco huic nobili materiae est nobili adiungenda forma. habeat ergo nobilissima elementa, quae contineant formas aut species, quam petis, quia recipiet talia, qualia

RAYMVNDI LVLLI

qualia sibi ministrabis, & ex illis tingetur, & de toto co~uertetur. Quia fermenti proprietas est lapide~ vertere in natura~ fermenti, scilicet, in natura~ liquabilem & fundentem ratione oleaginitatis subtilis, & olei incombustibilis & fermentabilis, quod leniter intra omnes partes dictae materiae, quae in liquore permanente submergitur, quae postmodum vocatur fermentum potens. Nam in sua natura omne metallu~ co~uertit, secundum potentiam eidem limitatam, & secundum quod sua elementa pura sunt & temperata. Sic similiter erit temperata. Et quoniam haec materia conuertitur, & in omnem formam, & in omnem complexionem temperatam, ad quam appropriatur, vocamus eum Mercurium nostrum, ad instar Mercurij coelestis planetae, qui est frigidus, calidus, humidus & siccus secundum reuolutionem circuli reperitur, vel est temperatus, vel intemperatus secundum diuersitatem pluris aut minoris suarum oppositionum, coniunctionum, aut respectuum. & eo modo hic lapis, quando est in aqua, tunc est valdè frigidus, & quando est in igne, tunc est multum calidus, & quando est in aere, tunc est valdè humidus, & sic de alijs elementis. Et istud temperamen-

ramentu~ debet eligi, sicut dicit Arnoldus de Villa noua in suo Rosario in c. 14. quod incipit: Omnia sub termino definito, &c. & in fine. &c. Consimiliter fili, est haec materia conuertens se ad naturam, cum qua coniungitur, tam coniunctum, quàm diuisim secundum modum & virtutem conjunctionis aut diuisionis terrae ferme~ti. Idcirco fili, si velis, cp vertatur ad natura~ metalli, co~iunge cum natura metalli, cu~ quo approximatur vsq; ad passu~ suae virtuosae ferme~tationis, videlicet, quòd adiungatur siccu~, quod est materia, videlicet sulfuris metalli cum materia humidi metalli, videlicet aeris, vt possit fluere & fundere, eo~ cp de homine exiuit homo, de tauro taura~, & de metallo metallum. Et in hoc cuitabis errores illorum, qui tempore suo feceru~t lapidem rubieum sine aliqua fusione effectiua, cp in illo venit per proprietatem metalli, que' est liquafacere semper. Et notare debes, nullum est fermentum metallicum, nisi in auro & argento, quia sunt tincturae, per quas nostrum argentum viuum coloratur. Et qui sine tali argento viuo metalla tingere credit, caecus ad practicam tendit, & ad transmutationu~ suarum effectum, na~ aurum tingit metalla in colore aureico rubeo,

RAYMVNDI LVLLI

beo; sicut sanguis, & argentum tingit metallata in colore albedinis benè penetrantis ac intrantis omne metallicum corpus. Si ergo cum auro & argento scis tingere in arg. viuo, tum venies ad magnum secretu~, quod est ignis noster, & ista sunt media materialia depurata per ingenium nature', in quibus sunt entia realia inte~sa & virtuosissima cum omnibus suis accidentibus, per quae debes semper co~temperare lapidem in mixtione, nutritione fermentatione.

Ad tenendum secretè lapidis inventionem.

C A P. XXXIX.

T Ene secretum, quòd in omnibus rebus creatis & formatis per naturam in eorum vltima depuratione reperta este materia prima omnium rerum & cuiuslibet ipsarum in forma Mercurij. Et hoc nobili videmus experientia, si facere velis, quae materia dicta est genus generalissimum, non tame quòd accipias sicut capiunt laici, qui capiunt per terminum co~sideratum, vel per ens phantasticum, sed sicut est ens reale, qui est terminus materialis

lis naturae; à qua recipit sua principia materialia in actione generatio~is, quia est ens primum; qui est terminus materialis in natura, & philosophia nostra sub vmbra logicali clamat eum generalissimum genus, quia est primae naturae subiectum, quod in tribus est diuisu~, per quod est genus generis mineralis: item est genus generis vegetabilis: & iterum est genus generis animalis. & ideo philosophiam nostram volumus comprehendere à tribus principalibus generibus in arte experientiae, scilicet, de minerali, vegetabili, & animali. Scito filii, quòd plures libros nostros legent & eos intelligere non poterunt, quia in eis erunt ignoti & absconditi, atque cooperti termini principales nostri veri intellectus, & aliorum similiter, qui per eorum ignorantiam & defectum laborabunt de die in diem nos reprobare, quia dicimus veritatem, & in fine cognoscentur omnia cum illorum reprobatio~e. Ideo si posses attingere ad libros nostros à talium manibus absconditos tene, & maximè ab illis, qui hanc tranctant arte~. In quibus libris aperte reuelamus totum secretum. Et super omnia custodi pre'sente~ librum ab inimicis mundi, quia magna mirabilia ibi sunt & eru~t

RAYMVNDI LVLLI

erunt inuenta per certas experie~tias, sicut dicemus in secunda parte huius libri.

Quomodo lapis post inuentionem suam recipit adiutorium ab alijs rebus ad efficiendum elixir completum.

C A P. XL.

C Vm vlterius tibi dixerimus, quòd dictum genus custodiatur ab omni nigra combustio~e, hoc est tibi necessarium, quia per illud genus omne tuu~ opus perficies adiutorio tincturarum solis & lunae, sed opus est, vt scias illud per artem & scientiam nostri magisterij extrahere, prout dicemus tibi in secunda parte, & expoliare ipsum ab omnibus suis extrinsecis figuris, quas natura in ipso posuit, sicut sunt diuersarum planetarum figurae, ac diuersorum mineralium & diuersorum liquoru~. Et de om~ibus istis tamen plus in quibusda~q~ in alijs propinquius reperta est, & maioris abu~dantiae & ad haesionis maioris substantijs & naturis metallorum; secundum quod plus continent de spiritu quintae essentie', sicut inter vegetabilia vitis dicta materia masculina, & magna lunaria, quae est
succus

succus vitalis, & radi** frume~ti siue straminis & portis & portulaca, malua & Mercurialis & chelidonia, & aliae arbores, & herbae, que' sunt calidae & humide' nature', que' porta~t flores, & gummas, vnde potest fieri oleum, quorum getius multum adiungitur materie' & nature metallorum & mineraliu~, & alia omnia quae natura sunt calida & humida. Et inter bestias est species basilisci, & apum quae faciunt mel, & niel. Et inter liquores sunt sanguis humanus & capilli iuuenum hominum ac vrina, lac animalium & aliae humiditates viscosae. Et inter mineralia sunt sol & luna, quia lapidum sunt fermenta. Et de ipsis propinquus exiuit dictum genus, quod melius adhaeret proprijs substa~tjjs & naturis metallorum, scilicet, auro & arge~to. De quibus debes fermentationem facere lapidis per conionctionem naturalem, & postmodu~ habebit in omne aliud metallum in gressionem mediante fermento, quòd attrahit ipsum in naturam propinquam verae medicine', que' participat esse~tie' perfectorum corporum & essentiali corruptioni perfectorum. Et per hoc tibi extitit reuelatum, quòd quantò magis appropinquat naturae gradualiter, tantò melius naturae

L parti-

RAYMVNDI LVLLI

participat, & quantò magis participat, citius amore naturae eidem se adiungit, & in eam conuertitur. Quia natura sapiens citius gaudet & laetatur cu~ sua natura, quàm cu~ extranea. Et sic apparet, quòd per media naturae habes transire suauiter ad extremitates, & lapidem nostrum trahere de potentia ad actum.

De terminatione ac fine lapidis in diuersis figuris. Et quomodo est inter lapides, & inter sales, & inter vitra, quae omnes exiuerunt de sua natura. Et quomodo debet nasci.

C A P. XLI.

IN hac nobili natura terminatur, & finitur genus (tibi suprà dictum) quod à lapidibus traximus, de herbis & animalibus in forma aquae clarae impregnatae à spiritu quintae essentiae, quam postea congelamus cum vapore sui sulfuris, & tunc apparet lapis, qui antea nobis erat absconditus cum sua homogeneitate liquorosa. Fili nostru~ sulfur inter lapides creatum est, & crescit inter sales, & inter vitra de prima substantia, de prima re, quae est dicta substantia ar. viui. Fili de hac substantia ar. viui facimus
omne

omne opus nostrum, quia incorruptibile est, sed non de sale, quod terminatur in rupe~, nec de vitro, neque de alterius lapidis substantia, sed inter illa creamus, quia ipsa credimus esse vasa naturae, quae dictu~ genus elegit. Et ideo, quando lapis noster creabitur, fac eum nasci de ventre matris suae, nec amodo aliud ponas, quia secum desert virtutem ventris matris suae, scilicet illam naturam sulfuream, que' omne arge~tum viuum congelat. Illa est terra, in qua nostrum aurum seminamus, quia posse habet eum retinendi. Et talem intentionem habere debes in extractione lapidis à principijs naturalibus tam lapidu~, quàm herbarum: cùm Deus gloriosus posuit virtutes plures in lapidibus & herbis, per quas si benè cognoscere~tur, multa ex eis mirabilia fierent supra terram, quae simplices absque dubio miracula reputarent.

De magna coniunctione. Et de modo masculi & feminae. Et de solis & lunae eclipsi. Et de secunda nascentia nostri argen. viui, ad faciendum elixir completum.

L 2 CAP.

CAP. XLII.

M Odò tibi reuelatus est locus, vnde potest exire nostrum arg. vi. quod facit conionctionem femellae & masculi. Non credas, quòd sit in loco femellae nec masculi in magno magisterio, imo est quasi mediator solis & lunae, quoniam sine argen. vi. isto benè non coniungerentur in perfectio~e lapidis maioris, propter hoc cum dissolueris solem subtilia cu~ nostro ar. vi. videbis sanguine~ hominis, qui requirit retinaculu~ opportunu~, hoc est femella~ conueniente~, quae portat eum infra suum ventrem. Et hoc erit luna, quae impregnabitur ab igne nostri solis, donec sit nigra sicut carbo. Hoc facit noster Mercurius, qui resoluit tincturam solis, quae est rubicundior sanguine draconis, & ipse remanet totus tinctus. Postea venit femella, que' concipit totu~ hoc, & exinde fermentatur donec ad partum. Igitur fili tibi clarissimè reueletur, quòd generatio nostri lapidis virtuosì & magni precij no~ potest fieri nisi cum masculo iungatur femella conuenie~s. Quonia~ licet absq; femella dictu~ co~positum solis possit dissolui, attame~, actio & passio no~ potest esse sine proportionato

in

in actu generationis & corruptio~is. Et per hoc te facimus scire, quòd secundu~ terminatione~ graduu~ nature' co~ponimus & discomponimus, sic, quòd Mercurius in primo gradu suae coniunctionis tenet actum corruptionis illius, cu~ quo commiscetur, quousq; ambo decolle~tur, scilicet, & Mercurius & sol, & Mercurius & luna. Sed luna respicit ad actum generationis ad faciendum magnum lapidem, videlicet, qua~do Mercurius cum Mercurio co~iungitur, tunc non est nisi vnum compositum, veru~nigrum sicut carbo. Quapropter tu~c apparet, quòd noster Mercurius no~ est femella conueniens, cùm corpus sit de tam magna puritate, quòd per sua~ magnam claritatem corpus compositum corru~pit, & habet potentiam diuide~di suam naturam ab natura extranea, quae venit ab elementis in eorum coniunctione. Ob hoc indiget alia nobili femella, quae habeat potestate~ per vicinitate~ recipiendi & portandi, & nutriendi nostrum charum infante~ absque deperditio~e suae nobilis materie', propter ea vertitur nigra, quia ipsum totu~ vult retinere. Tunc poteris dicere quando videris hoc, quòd luna patitur eclipsim supra totam terra~, quam portat in suo ve~tre,

L 3 & sol

RAYMVNDI LVLLI

& sol similiter, quoniam nihil inde videtur, quoniam ambo eclipsim patiuntur. Et sic vidim⁹. Vnde sunt multi Astrologi, qui credere nolunt, dicentes, quòd hoc est contra naturam, & de hoc dicunt verum. Sed non habent intellectum naturae, quia contra naturam est corrumpere compositum, quòd ipsamet creauit per suam diligentiam magnam. Igitur necesse est fili, quòd dicta femella fit substantiosa in natura, & propinqua generi minerali ad oīa accidentia totius substantie' vniuersalis respectu masculi in complexione. Quoniam de carne exit caro, & ab aqua vetus, & de vento pluuia. Et ideo necessarium est, quòd habemus duas substantias materiales & principales, quae concordant ad vnā naturam, & sunt magis approximantes ad illam, vt natura passiuā de sua plenaria voluntate, & de sua propria natura habeat appetitū recipiendi formam virtutis masculinae. Velut femina appetit virum per instinctū naturae magis, quàm vlla res alia. Veruntamen fieri non poterit per simplicem femellam, cū ipsa venerit, & deualletur à genere generalissimo, ex quo omnes aliae res sunt generatae cum linea graduāli: sed cum multis operationibus & cum longa digestionē, in

ne, in qua multae, & quasi infinitae expensae indigerent, cùm adhuc opus nostrum non sit inceptum: & quando lapis per artificiu~ subtile natura metalloru~ cum dicto argento viuo exuberato fuerit creatus. Quonia~ necessariu~ est, quòd noster Mercurius misceatur cum natura duoru~ corporum, & poste à ab illis expellatur, antequam de illis poterit fieri elixir completu~. Et ideo sunt de lusi Artistae moderni, qui credunt esse ad finem, quando deberent incipere, & faciunt prioiectionem cu~ magna abusione, quoniam non integraueru~t totum cursum naturae, qui durat per spacium duorum annorum, completae, vnde Iapis est vnus anni, & elixir alterius omnino Artistae, qui nunquam fecerit. Sed omni bono Artistae experto, qui est subtilis, habetur vnus annus, & tres me~ses, quia secu~dum quod corrumpitur, similiter generatur. Id circo si est expertus in sua corruptione, ta~tum magis erit expertus in sua creatione, quoniam id, quod corrumpit, hoc idem creat, & totum hoc per operationem fit, quae per nos clamatur solutio & congelatio, quas tibi dabimus per practicam scitam, & per nos cognitam in secunda parte huius testamenti.

RAYMVNDI LVLLI

De naturis radicalibus ad consequendum, & citius attingendum perfectionem, & naturam specialiozem matrimonij. Et de virtute, quae exit ab hoc matrimonio.

C A P. XLIII.

P Er hoc fili, cùm noster sol masculus indigeat magis appropriata femella in natura, id circo eligimus materiam magis coctam, per quam decoctionem sua natura vertitur in naturam metalli medij, mediante, quo nostrum magisterium melius completur cum magna perfectione, Ideo fili, tu debes eligere & cognoscere meliores radices minerales naturae, quae sunt magis approximatae & approximandae in natura liquabili cum toto eorum ingenio. Cu~ quibus precor te, quòd nostru~ magisterium teneas secretum, quonia~ generans actiuè, & generatum passiuè, esse debent in vna specie & forma consimili, scilicet, forma metallina, quia sic requirit natura, sicut loquemur plenius in fine nostrae theoricæ pro melius intellige~do perfectionem nostri magisterij, quod comparatur

ratur generatio~i humanae, ratione distinctionis sui sexus aut generis. Sed licet dicta femella mineralis sit de calidiori natura, quàm prima, que' non habet aliquid de calore nec frigore complexionali, nisi in termino excellenter simplici, dicta tamen femella mineralis est frigida in natura complexionaliter sui masculi respectu, qui est calidior actu, quàm ipsa sit secundum gradus naturales in complexione generationis. Et sic secundum diuersas actiones per naturam introductas, diuersae formae productae sunt in complexionibus diuersis de potentia in actum. Et ideo si femella esset adiuncta, & additae primae femellae simplici, quae descendit à genere generalissimo intentione, quòd generatio de ipis duobus fieret, femella mineralis in hoc casu, esset dictus masculus ratione sui magni caloris, & teneret locum masculi, sed non est talis, sicut masculus perfectus agens, qui est dator formae per actionem generationis, & in quo est generatio perfecta forma, quae portat materiam in esse completo. Et quia licet in luna est forma actiua & materialis, est tamen remota vsque ad certam gradualitatem, & illi conuenit dare actiuum tale materiale, quod habeat posse-

RAYMVNDI LVLLI

dare ei certam formam spiritualem, quonia~ aliter esset nimis tarda in generatione sibi similis. Et ad euitandu~ tale~ errore~, natura nobis ostendit experientia~ certa~, qua virtutes eius debent augme~tari. Vnde tibi dicimus, quòd hoc fit sui masculi calore, ta~ in prima co~iunctione solutionis ipsoru~, quàm in secu~da de sui germinis reductione, tunc copiose & in abundantia magna co~cepit femella nostra in suo ve~tre humido sui masculi calore, quem postea reddit libenter cu~ magno impinguato & amplexatione crassa in sua reductio~e, & hoc per attractionem & appetitum, quos natura cepit de calore sui masculi in prima coniunctione. De hoc damus exemplum, prout potes videre de aquis, quae fluu~t & desfluunt per conductum fortium virtutu~ mineralium, quibus se adaquant & imbibunt, & perillas virtutes conuertuntur in lapides, citius aut tardius, secundum virtutem mineralem, prout ipsa fuerit per suum locum continentem confortata aut debilitata. Et ideo co~fortamus nostrae femellae virtutem cum calore sui masculi, vt leuius & sine vi, sed amicabilem amplexu naturae possit suum germen primum ferme~tare, & infra suum ventrem tractum, conuertere,

uertere, & co~gelare per calorem sui masculi, per quem calorem dictu~ germen venit in magnam & fertilem exultatio~em, & tunc nihil agendum in transmutatione naturae, quia virtus corporalis femelle' nostre' confortata, ia~ retinet & alterat nutrimentum cum materiali calore, & per virtutem attractatiua~ eidem per concordiam naturae infusam, trahit ad ipsam, & sic inspissat per subtilem vapore~ sulfuris, qui est in nostra minera in similitudine fumi Mercurialis sicci & sulfurei in ventre, cuius est ignis non vrens nec ardens, qui est vicinus & amicus naturae. Et ideo dicimus, quòd auru~ est magis placens nostro argenti viuo, qua~ quoduis aliud metallu~, sicut manifestat suae pure nature co~iunctio, virtute cuius arge~tum nostrum vinum purè co~gelatur in sulfur multu~ place~s. Quare tibi dicimus, cp vbi haec est virtus, ibi est propriè locus certus generationis nostri sulfuris, & transmutationis nostri propriij germinis.

Quomodo generatio non potest venire de qualitatibus nimis remotis. Et de differe~tia quae est inter masculum & feminam. Et de calore philosophico.

C A P.

CAP. XLIII.

P Ost haec fili satis tibi potest esse declaratum, quòd de femella nimis frigida, & masculo etiam mnimis calido no~ potest fieri generatio, propter extremitatem, & intemperantiam suarum qualitatum. Ideo capere debes aliam femella~, si vis notrum facere magiteriu~, quae fit calidior, & habeat qualitatem frigoris temperati & complexionati, ac materialem humorem, respectu proportionis caloris sui masculi, secundum quod corpus naturale requirit. Nam à tali proportione fit patenter, & extrahitur generatiua virtus de pote~tia ad actum. Vis ergo fili, quòd dicamus tibi, in quot rebus debes cognoscere virtutem, qualitatem & quantitatem philosophici caloris. In quatuor igitur rebus eum habes cognoscere, scilicet, in subiecto, in quo est secundum naturam, quod est ar. viuum. Nam secundum qualitatem materiae, vel proprietatem recipit propriam determinationem, vt patet in elementis, in quibus est secretu~ secundum natura~, & in illo, quod est procede~s ab informatiua virtute, habentem respectu~ ad coelestem virtutem, quae est naturae naturatae informatiua

tiva virtus, & haec dependet à naturali calore. Tertio habes considerare in virtute potentiae generatiuae simplicis, & ista dependet à calore ignis communis simplicis benè informato. Et vltra debes considerare proportionem huius tertiae virtutis inter alias, scilicet, quòd virtus potentiae generatiuae teneat in se captam formatiuam virtutem, scilicet calorem artificialem rectum & gubernatum ab Artista respectu coelestis virtutis, & quòd dicta formatiuam virtus, scilicet, calor artificialis excita~s, captam teneat sua temperantia magna, quae sit frigiditate contemperante ac temperante calorem stimulatium & cogente calorem, remanente in profunda co~positi co~positione. Nota, quòd ignis philosophorum constat ex quatuor: Igne videlicet innaturali appposito in subiecto proprio argenti viui, sicut praecipit philosophus, cùm dicit, quòd proprius ponatur ignis in corporibus, & calor naturalis simplex illius subiecti, est calor virtus informativa, & proportio istorum trium, quia si vnus excedit alium, praeoccupat ipsum, & dimittit ab actione sua, sicut per calorem digestibilem apparet, videlicet, quòd virtus potentiae possit operari, & si non, quòd operetur

RAYMVNDI LVLLI

peretur sub potentia virtutis informatiue' & eius influentiae. Et quòd subiectum dictae potentiae non sit excedens, vel calor in qua~titate, & hoc fit per solutionem. Vnde nota de temperamento ignium similitudinariae in quantitate substa~tiae, hoc est quòd non exedat in potentia dictam virtutem, tali actione, & quòd non diminuat materia, nec sit in qualitate co~tra-ria repugnans, & hoc habes scire, quòd alterum elementorum debet poni in alterum. Et quanta proportio erit talis potentiae in actione sua, tanto erit actuum productum maioris virtutis operatiuae in suis naturalibus operatio~ibus secundum cursum nature'. Et quia fili fortè tibi videbitur impossibile esse cognoscere ad facie~dum magisterium, nos tibi declarabimus clarimus in secunda parte, cùm pro hoc facien- dum tibi dixerimus, quòd addes solem & lunam quousq; patiantur eclipsim, & sunt in capite & cauda draconis, tunc fili fecisti unitatem de pluralitate, de qua natura nouam generationem faciet, quando dicta vnitas in se pluralitate~ continet essentialem, & non accidentalem, quae venit ex parte Mercurij vulgaris, qui accidentibus plenus est. Et ideo venit error illorum, qui
deci-

decipiunt homines per suas accidentales tincturas, & credunt, quòd illud sit argenti viuum nostrum essenziale & substantiale, quod quidem habet maiorem virtute~ in centuplo, quàm accidentale, quia operationes essentielles & substantiales nobiliores sunt, qua~ accidentales, & melius in nostro magisterio. Et in illo casu declinat ars à similitudine naturae, quia materiae naturae respectu materialium artis, non sunt nisi accidentia philosophicè loquendo vel mediocriter. Quare opus est nature', quòd subtilius habeat formare creaturas suas omnes, & cùm ars non possit adeò subtiliter operari, opus est,| quòd ei secundum suam potentiam succurratur, & adiuuetur. Et hoc est, quòd ei non administretur materia tam subtilis, scilicet per pluralitatem essentialis; & substantialis materiae per omnia eius accidentia. Et quantò natura est magis esse~tialis per unitate~ pluralitatis, tanto virtus est pluris maioritatis & magnitudinis in essentia actiua & passiuua, nec dicta virtus habebit in se operationem nec aliquod subiectu~ essenziale, in quibus bene se suste~tare possit sine tali actio~e & passione. Et ideo talis pluralitas in nostro magisterio naturaliter desiderabilis est.

Quomodo

RAYMVNDI LVLLI

*Quomodo ex vnitae argenti viui nostri, quod
est factum de pluritate, exit virtus
simplex assimilatiua
lapidis.*

C A P. XLV.

AB hac vnitae fili facta in pluralitate exiuit quaedam nobilis potentia, & vnum secretum principiu~ naturale, quod per suam simplicitatem à se transmittit foras de primis realibus entibus ad finem, quòd in illis manifestentur sua secreta. Et sic per simplicia secundaria reuelatur potentiae prime' speciales in vnum coniuncte', quod nominamus chaos, natura, origo, leo viridis, argentum viuum, vnguentum, oleum, pastura & liquor magni valoris. Ideo, quia multae virtutes vnitae sunt in vnu~ potentia naturae, per artem magitierij gubernatae. Et de illa exeunt operationes secundariae, quae ad generationem tendunt. Quia finis realium entium praedictorum est in fine primorum simplicium, & sic est in toto cursu naturae, secundum quod vnum eius reale per suam substantiam nobilem, ac eius dignitatem habet plus vel meliorem virtutem, quàm aliud. Et quan-
tò ma-

tò maioris virtutis est, de tanto eius operatio est in maiori & meliori virtute ac potentia. Et ideo in sophisticis operationibus possunt reuelari omni inquisitori huius scientiae scrutatori secretorum naturae, & suae nobilitates secretorum, quae sunt in entibus realibus, quod dictum est, si sciat ea considerare, per quas notitias ad magnorum secretum poterit deuenire, dum tamen habeat primò notitiam de substantijs materialibus, à quibus exeunt entia realia de potentia in actu. Et ideo fili scias, quae species sunt in maiori virtute; & illas sub quibus partes indiuiduales erant virtuosiores respectu proprii generis ipsorum. Et ideo aliqua indiuidualia sunt in natura mineralium, quae maiorem & nobiliorem habent operationem, quam alia, sicut sunt primò sol, postea luna, & sic secundum quod virtus est maior in vno genere, quam in alio, sic eius operatio virtuosior est in illo, quam in alio. Et ideo noli operari nisi in dictis duobus luminaribus, & in eorum mediatore, qui est noster Mercurius, quia eorum operatio est nobilior & maioris virtutis in sua specie, quam in aliqua alia. Et quando videbis, quod pluralitas duorum conuertetur in vnitatem, aut totum in genus vnum per poten-

M tiam

RAYMVNDI LVLLI

tiam principij actiui & simplicitatis dictae nostrae materiae, tunc omnes vbique in vno participant fines specierum, & in isto generis principio, & in ista vnitate fines indiuiduorum incipie~t primorum, quas natura possidebit. Et ideo necessarium est, cp corruptio istorum sit incipienda & principianda ad dissolutionem sui generis noui, in quo sua prima materia vel natura saluata est. Quare patet manifestè, quòd sine simplicitate no~ esset potentia & dominatio in cursu naturae, & sine posse non esset species, & sine specie individualia non essent, quia necessarium est, quòd habeant esse sub vna specie propria. Et sic tibi reuelatum est fili, quòd cum intensa simplicitate omnia entia realia, & eoru~ nature' mouent se, & etiam phantastica, & qua~tò eorum maior & motus, tantò melius potes cognoscere, quòd virtus naturalis est maioris potestatis, & per consequens eius operationes, & ideo in maioritate, & in virtute motus, multiplicatur maioritas & virtus suae operationis. Notiam autem maioris virtutis habebis per noticia~ amplioris motus, si scias eius maiorem finem cognoscere, quia motus venit à potentia, & potentia à simplicitate, intellige corpora-

liter

liter & naturaliter. Et simplicitas venit à subtilitate, & subtilitas venit à solutione, quae est finis corruptionis indiuiduorum veterum vel antiquorum. Ideo dicimus, cp per solutionem trahitur lapis noster de potentia in actum, cùm de illa descendat entia realia concreta, quae sunt instrumenta omnium naturalium phantasticarum & realium per confusionem nobilis mixtionis, & inde veniunt omnia nobilia agenti, in quibus sunt maiores motus, & in nobilib9 patientibus, in quibus semper mouentur sua agentia propria. Et quando motus habent maiores virtutes ad agentia, vnde recipiunt nascentiam & originem immediatè, quam non habent in patientibus, de tanto ipsorum operatio est maioris virtutis in actiuis, quàm passiuis. Et ideo sol est maioris virtutis, & maiorem instinctum habet generationis, & citius creandi sibi simile, ratioe sui motus; quàm luna vel alius quivis planeta in toto cursu naturae, sicut homo maiorem habet appetitum, quàm femina, & anima melius, quàm corpus. Si ergo fili scis talem masculum appropriate tali femellae, habebis puerum, qui nunquam morientur, imò faciet mortuos viuere, & post mortem viuet cum illis.

M 2 Quomod

RAYMVNDI LVLLI

Quomodo Artista debet considerare potentias duorum argendorum viuorum post coniunctiones ipsorum, & differentias sui effectus respectu suorum effectuum.

C A P. XLVI.

P Ostea fili non debes ignorare potentiam historum duorum argendorum viuorum, quando scilicet simul coniuncta sunt per dissolutionem, cum vnu sit actiuum, aliud passiuum. Deistis duobus per concordantiam differentialem, que venit à potestatis & virtutibus vnitis, exeunt quatuor naturae principales, quae vocantur alio modo quatuor virtutes naturae regituae. Prima nominatur attractiua vel appetitiua. Secunda natura retentiua & coagulatiua. Tertia natura expulsiua. Quarta que est continens, digestiua. Natura attractiua facta ex dominio caloris per siccitatem temperatam. Retentiua fit per dominium siccitatis. Expulsiua fit ex dominio humiditatis & contractiuae frigiditatis. Et natura digestiua fit per putrefactionem, quae facta est per dominationem caloris per moderatam ac temperatam humiditatem.

tatem. Natura attractiua mouetur à mas-
culo calido, & retentiua à terra patiente.
Expulsiua mouetur ab humoribus paren-
tum, qui miscent se in dicto genere, quod
nominamus arg. viuum, quod quide~ pro-
pinquius descendit à genere generalissi-
mo. Et digestiua mouetur à qualitate ig-
nis corporis temperati cum ipsorum hu-
more per decoctionem omnia simul im-
misce~do. Quare nos vocamus & dicimus
omnem meliorem partem totius compo-
siti digesta~ & separatam, vnguentum, ani-
mam, aurum nostru~ & oleum. Vnguentu~,
quod colorat & tingit & fundit, & facit
fluere omne ar. vi. ratione suae perfectio-
nis, quam acquisiuit per dictam digestio-
ne~, quia in eo frigidu~ co~uersum est in ca-
lidum, siccum in humidu~, ponderosum in
leuè, quod libet per sua media, & quilibet
per suum motore~. Fili si nescis differe~tias,
quae sunt inter calidum & frigidum; mas-
culu~ & femina~, nu~quam scies opus nostru~
facere. Scias, quòd nihil potest nasci nisi
ex femella & masculo, nec aliquod germe~
generari nisi ex calore & humiditate. For-
titudines appetitiuae sunt masculinae cali-
de' & sicce', & sunt ignis coagula~tis. Reten-
tiae' sunt etia~ masculine', frigide' & sicce', &

M 3 sunt

RAYMVNDI LVLLI

sunt terra. Et fortitudines mundificatiuae, aut digestiuae; scilicet, alterantes sunt femellae calidae & humidae, & sunt aer. Fortitudines expulsiuae sunt similiter femellae frigidae & humidae, & sunt aqua. Et quinta fortitudo vita est infantis nostri, quae amplius non est alicuius qualitatis, scilicet frigiditatis, humiditatis, siccitatis, & caloris, quia non amplius calida, sicca, frigida, nec humida, neque femina, vel masculus. Fili noster infans habet duos patres, & tot matres, ideo delicatè nutritus est ab eorum tota substantia, regnat & regnabit in mundo, nec morietur. Fili fortitudines appetitiuae sunt calidae & siccas, & sunt ille, quae attrahunt, tingunt, & colorant, formant colores fine separatione vel alteratione, & istae exeunt ab igne, qui est eorum pater. Fortitudines retentiuae, frigidae & siccae sunt illae, quae adiungunt colores corporibus, & ea mollificant ligando forti vinculo dictas, tincturas sine separatione aliqua. Fortitudines digestiuae, mundificatiuae, sunt illae, quae mundant & lauant immunditias corporum, & de ipsis extrahunt primam naturam & ipsam ardentem, accensam, & illuminatam constituunt & ordinant, quia sunt alide & humide. Fortitudines expulsiuae

siue, frigide, & humide' sunt ille', que expellunt vitia mundi, & quando fit opus, ipsa transmutant corpora inter se simul, quousque in illorum crudam naturam tra~sierint, & pòst, quando quodlibet elementorum omnia versa sunt in vnum, numquam separabu~tur neq; diident. Et sicut quodlibet ipsorum fuit in corpus redactum totum, sic etiam in corpus vertitur, & sic per artem se componunt, & in vnum adduntur, & adiunguntur eorum naturae. Quinra verò virtus est illa, que' totum facit, & omnia ducit & conducit ad finem sue' compositionis, & est spiritus quintae essentiae per natura~ influxus in compositorum substantias ad finem, quòd sua virtus per arte~ sit reflexa, & infixata in ipsis corporibus.

Quomodo lapis fortitur diuersa nomina per suos diuersos effectus.

C A P. XLVII.

Fili, quando voles nostrum magisteriu~ incipere, non opereris, nisi de naturis melius lucentibus. De quibus naturis melius lucentibus minor mundus creatus est, quas tibi nominabimus per suas proprietates. Scias ergo fili, quòd sulfur est ignis,

M 4 & ma-

RAYMVNDI LVLLI

& magnesia est charissima nostra terra, & secundariè est aer noster, & argentum viuum est aqua nostra viua, quae fluit & currit per totum corpus. Sed spiritus secretus est aqua secunda, à qua omnis res habet accipere nutrimentum, & omne germen, vegetationem, & omne lumen illuminationem debet habere. Si autem operationem desideras facere magistraliter, & per artem sine falso, necessarium est, quòd in coaequalitate naturali ducas omnes istas naturas, scilicet calidum & frigidum, humidum et siccum, masculum & foemellam magistraliter. Ex hac coniunctione patet principium generationis lapiis, & poste à nutries per aquam, quae secum portat in illa lumen & vitam, ac spiritum, coquendo aequaliter opus tuum cum residentia, constantia, existentia, at que compone istud secundum compositionem illorum, de quibus vult componi, scilicet, sol & luna, & Mercurius noster. Fili de diuersis naturis fundatur nostrum compositum, quoniam corpus & quantitas ipsius à melancholia fiunt, tunc ignis, qui est cholera rubea compositus & additus est cordi vel epati ad benè dirigendum illud, quod ad cor venit, post hanc digestionem materia per ignem digesta

digesta est expulsa & trusa ad epar, cui additur aer, qui est sanguis fluens & decurrens per omnes venas corporis, & tu~c apparet color, quando in rubeum totu~ versus est. Et aqua, qua~ phlegma vocamus, posita est in pulmone, & asce~dit in lingua, & alijs oris instrumentis. Sic fili opus est tibi, quòd per scientiam & mensuram artis, addas naturas, quousque corpora facta sint spiritus per fortitudines accidentales introductas in cursu philosophiae nostrae per artem magisterij. Adde ergo duas naturas, quousque traxeris totam naturam puram & lucentem, atque claram. nam de illis duabus debet vna clara nasci, quae totum genus suum illuminare debet. Custoditame~ corpora in suis liquefactionibus, quando eris in opere, noli transcendere mensuram, quam ligna naturae tibi monstrabunt in qualibet decoctione, quia natura in naturam mutatur, quousque corpora in eo remaneant permanentia ad liquefactionem, & ad fusione~, propter permanentiam materiarum fixarum, que' sunt nostra secreta benè temperata & humida, in quibus corpora versa sunt per arte~ magisterij, & sunt vnguenta, olea, fermenta, & animae, & soles, qui lucere non cessant

RAYMVNDI LVLLI

supra terram nostram, atque radiare, quare laborare oportet te, in attenuatione naturae ad formandum corpus philosophie', quousque sit clara aqua, quae aqua vocatur aqua sapientie', nam tota est auru~ & argentum, delata in actionem eleme~torum spiritualium, in quibus quiescit & gaudet quintae essentiae spiritus, qui totum facit.

Quomodo Artista & operator debet custodire naturam spiritus quintae essentiae sicut formam formarum. Et quomodo debet illam intelligere. Et de mensura ignis.

C A P. XLVIII.

I Deo fili necessarium est tibi custodire naturam spiritus quintae essentiae, si vis aliquid facere, quae quidem à prima causa dependet, sicut forma formarum, que' posuit se in dictis quatuor naturis honorabilioribus, & est nominata anima elementorum, lumen clarum, & spiritus quintae essentiae. Et quia omne formatu~ substantiale immediatè dece~dit ab ista causa proxima quinta, & nos clamamus ea~ matre~ matrum omnium aliarum formarum. Fili non debes intelligere, quòd he'c forma & spiri-

spiritus sit nec calidus, frigidus, siccus, nec humidus, nec masculus aut femella, sed intellige, quòd causa magnae perfectionis eius attingit ad quamlibet earum quatuor naturarum, nam sine spiritu isto non esset complexio in aliquo complexionato, sicut manifestè cognoscimus & videmus cum certa experientia in ligamento & complexione quatuor elementorum, quae quidem contraria qualitate sibi ipsis repugnant, qua repugnantia dictorum elementorum contrariorum non possent concordare quòd in vnum redirent, nisi esset illud nobilissimum medium, quod confusè per omnia vadit elementa, & in qualitate suarum naturarum participat. Idcirco fili, si istud vis cognoscere, illud est quòd ponit inter inimicos pacem, & ad illud conuenit attendere, & gratia exempli, aer & aqua sunt inter duos inimicos, aer inter calidum & frigidum, & aqua similiter cum sit inter humidum & siccum, s. inter aereum & terram. Et ideo quando volumus, quòd siccum conuertatur in humidum capimus instrumentum quod est in aqua, quae quidem participat per humidum humido radicali, s. vaporum humiditatis aereae discordante à suo phlegmate aquatico, in quo spiritus quintus delatus est,

RAYMVNDI LVLLI

est, sine quo vapore, qui est materia nostri germinis deportati in suo phlegmate, qd' descendit à dicto genere generalissimo, non posset congelari. Ideo tibi dictu~ est, quòd benè scias substa~tiam aeream dispo- nere lapidis nostri, & substantiam terrae e- iusdem lapidis, quae est sua mater, qousq; sint absq; separatione benè coniuncti. Fili substantia aerea est materia nostri germi- nis, quae alio modo aqua nominatur per- manens, humiditas cuius multum calida est, quia induta est proprietate ignis natu- rae, & ideo opus est, quod scias eam dispo- nere & cognocere, supra quam terram debes eam congregare. Nam ibi est vis to- ta, omnes que virtutes ibi iacent nostri la- pidis. Nam si substantia germinis esset co- gelata & conuerta in ventre matris suae, quae est vas naturae expirata aeritate, quae suae participat essentiae per vim exitatiui caloris, germen sine anima remaneret, nec amplius haberet pulsum, neque motum a- licuius spiram enti. Et sic ad modum terrae mortificaretur in albo colorato, quae in- digeret spiritu viuificatiuo, scilicet aere, in quo omnis res viuificatur & inspiratur. Quare terra nostra, absque spiritu isto non portaret aliquem fructum, nam iste spiri- tus

tus eam perficit. Velis ergo fili aeritatem volatilem in terra sua congelare, amoroso nutrimento ignis appropriati, sicut infans inter brachia matris suae, videlicet, quòd dictus ignis sit in isto gradu proportionarus, quòd vim spiritus calidi & humidì non superet. Nam ipse spiritus natura calida citò resolveretur per ignis improprij flammam, sicut virtus magnae flammae virtute paruae annihilat. Et debes in hoc casu assimilare naturae, scilicet, quòd non capias de igne elementalì in generatione rerum naturae, nisi in quantum indigebis ad proportionem exitationis ignis naturae, qui mouetur per totam materiam. Et de tali similitudine natura, in qua est virtus generatiua, est tua directrix & magistra. Quare scias eam intelligere. Nam ipsa magna sapientia prouisa, & magna solitudine in suo naturali opere non capit de igne elementalì, nisi tantum, quantum indiget ad informationem suae materiae. Sic fili debes tu facere, scilicet, spiritum humidum dictum infigere in suam terram, & suauiter dessicare per calorem, quem nominatus escatesim, ipse enim patitur sensum naturae, quia sufficit ei, quòd siccitas terrae sustentetur per siccitatem multum debilis ac tenuis ignis.

RAYMVNDI LVLLI

gnis. Et cùm toto hoc per calorem subtilem dicti ignis sua sibi natura excitetur, absque transgressione virtutis illius, quia per illa~ spiritus calidus ad profundius honorabilis materiae penetrat & intrat, sicut anima corpus intrat hominis ad vita~ dandum. Fili, haec est verissima substantia aerea, quam debes per ingeni~ naturale cogere, & eam in corpore fixare, ne mortificata remaneat. Et post hoc proijcias suum phlegma cum omnibus super fluitatibus, & tunc habebis substantiam terream benè dispositam per humiditatem & calore~, sine separatione unius ab altera, & tota~ conuersam ad naturam aeris, quod ligamen factum fuit per dictam aquam, que' est medium sicci & humidum, & inceratio naturae vocatur, aut naturalis, eò quòd natura facit eam per generationem & viuificatione~ rerum mortificatarum, quando per sublimationem conterminat siccum cum humido, & econuerso. Haec enim mixtio est natura, quia cum igne sit, & sine illo non. Ideo necesse est, cp de multu~ subtili terrestri, & fortiter digesto ac subtili calore aereo sulfur fit compositu~, sicut in vase naturae; in quo dictum humidum & dictu~ terrestre simul misce~tur subtiliter, & per minima,

mina, & insensibiles petias, sic vt minimum terrestris sicci & minimu~ humidi ad quantitatem vnus grani de vno, & ad quantitatem similem de alio congregentur simul, tali modo, quòd vnum nec aliud separetur à partibus generis sui, sicut per eorum sublimationem apparet manifestè. In qua certa & approbata experientia videtur, quòd hoc totum volat & ascendit, vel in toto remanet inferius. Et sic per artem inuenitur, quòd nulla partium separetur ab altera, postquam natura haec colligauerit cu~ maiori & minori, & cum magna & miraculosa sollicitudine. Fili, hoc totum fit in prima nostri lapidis creatione, & est alterarum rerum mixtio, aliàs viuorum argendorum alterorum vnio, quae possunt colligari in essentiali spiritus quintae vnitate essentiae per alterationem, adeo quòd numqua postea separabuntur à suis homogeneitatibus, sicut postea videbitur per experientiam sublimationis, quae potest aggregare hoc, quod de vno genere est. Postea non debes ignorare, quòd necesse est, vt medicina nostra de vna natura & vno genere componatur & componi debeat.

Quomodo

RAYMVNDI LVLLI

Quomodo sublimatio separat purum & mundum ab impuro & immundo, per subtilitatem ingenij artis & naturae. Et quomodo debes intelligere animam. Et quid est anima.

C A P. XLIX.

P Osteà fiii sublimatio nostra separat totum purum & mundum, quod collectu~ est Mercuriali vnitate, & fecibus grossis terrestribus & immundis. Et ideo tibi necesse est legere, scrutari, & multis considerationibus rationabilibus studere super isto regimine, quia hic est totum periculum, & vtilitas tota, totumque magisterium, scilicet, puerum nostrum informando, ac animam in corpus eius inspirando cum humore & calore veri luminis & clari quinti, quando quidem tunc videbis transmutari materiam de colore in colorem, nec intellige, quòd hoc vi fieri debeat, sed per ingenium & subtilitate~, quas à natura debes intelligere, nam per ipsius sapientiam habet natura multam sollicitudinem habendi, & deportandi materiam ad suam perfectionem. Quare si omni tempore desideras opus inuenire per natura~, admi-

administra semper naturae disponere suam materiam cum scientia tota in igne, secundum quod natura eum disponere requirit & petit. Nam tunc suum proprium faciet debitum, quia format, collocat, & permutat materiam & non tu, quando cum reperit, quòd per arte~ respectu principiorum naturalium sibi appropriato stabilitata est & preparat materia, tunc natura per solitudinem & intelligentiam in obedienda materia totam perfecit materiam. Et sicut nihil habes agere nisi administrare naturae, eò quòd nulla forma excepta anima est mouens materiam secundum proprium suum actum, & sine motu res non potest generari. Et ideo ab anima totus prouenit effectus. No~ quòd intelligas quòd hoc sit secundum quod fit organicum corpus philosophicu~, & habeat potestatem vitae in animalibus, sed sicut operator est in artificio suo. Et ideo fili haec anima no~ est virtus sexta, sed est virtus quinta quatuor elementorum, quae supra resultat, & de puriori essentia quatuor elementoru~. Et ideo in sphaera ignis quiescit, & ibi habitat per continuum motum & causa sui motus est eius calor excitatus naturalis per igne~ simplice~ elementalem, sicut in

N eodem

RAYMVNDI LVLLI

eode~ gradu. Custodi ergo ipsum ne exeat
prae calore nimio, & habeas eu~ in amore.

*Quomodo naturae elementales exeunt à
masculo et foemina ad facien-
dam generationem.*

C A P. L.

C Vm aute~ fili de quatuor naturis su-
prà dictis duae à masculo, ac aliae due'
à femella dependent, vnde vis est quòd in
simul habeant pati in mutatione suaru~ na-
turarum tantum, donec suprà dicta virtus
quinta ponet ea in vera concordat~ia, & li-
gatura cum eis per talem ligam, quòd nu~
quam ad finem termini suae mixtionis, aut
per se aut p' accide~s separatur ab eo quo-
usque per corrupta~ separationem edictae
virtutis venit ad finem termini suae co~mi-
xtionis, & fit de toto separata, dissoluta, &
deligata à toto co~posito. Et tunc elemen-
ta potentiam non habent se retinendi, sed
separata remanent, & disligata elementariè
vnum ab altero, quando eoru~ ligame~,
hoc est virtus quinta praedicta separata &
dissoluta est ab eis, tanquam res confusa &
desolata, quae suum gubernatorem ami-
sit. O vos pueri filij doctrinae deauratae,
note-

notetis hæc nobilissimam virtutem, si vultis quatuor elementa simul per vnitatem ligare, quia sine illa mixtio vera aurigraphiae neque vnio fieri potest ipsorum. Et cum ista fit suo temperamento quod ex nobili concordantia nascitur cum propria mensura descendente à superiori natura, quae natura habet in se philosophiam & scientiam septem artium liberalium, quibus operatur. Quonia ipsi in se portat omnem Geometricam formam, & omnem rem terminat virtute Arithmeticae suae per aequalitatem numeri certi, & per notitiam Rhetoricalem, intellectum suum ducit de potentia in actionem. Vos ergo filij doctrinae, debetis hoc instrumentum cognoscere, si scire velitis & experientia certa videre, virtutes influxas, & reinfluendas, tanturae sapientia, quam artis sagacitate in suis compositis.

De intentione, per quam fit vnio quatuor elementorum. Et quomodo potest fieri, & quando, & quare est factum.

C A P. LI.

RAYMVNDI LVLLI

ANtequam facias fili vnionem spiritualium elementorum, opus est scire, quòd per intentionem fixandi ea velis venire ad finem, vt ista vnitas fixari possit quousque ipsa resistere possit contra bellum ignis. Fili ignis est proprietatis talis, cp nullam rem corruptionem habentem pati potest, imo ipsam omnino secundum eius potentiam annihilat cum sua proprietate velit, quod nulla corruptio post eum sit per differentiam magnae contrarietatis, quae est inter proprietatem ignis, & impuritatem aliorum elementorum. Ideo fili necesse est tibi, cp primò habeas elementa praeparare cum purgatione philosophicali, quousq; tu habeas illam puram naturam, quae puro elemento est appropriata, & primae rei à centro ipsorum extractae in forma crystallina clara & resplendenti, & hic, id est, illud elementum, ignis dicitur, qui est incorruptibilis, per quem dicunt philosophi, quòd corpora resoluuntur in argentum viuum quem auserre sapientia est. Quia iam tibi diximus in capitulo formae maioris, quòd terra quam calcamus non est purum elementum, sed elementatum à vero quinto elemento, quia in suo centro repta est virgo & verum virgineum elementum
& sic

& sic de alijs elementis intelligere debes. Hic iteru~ tibi dicimus, quòd omne illud, quod non erit de pura elementorum natura comburetur, & ex toto annihilabitur, & tunc ipsa eleme~ta pura, clara, & mu~di remouebunt, & terra resplendens clarior crystallo. Et hanc purgationem faciet supremus creator quousque magnus mu~dus in suam primam rem conuertetur, scilicet, omnia elementa in sua primam essentiam, quae postea ignem ce'li non timebit, quia tunc motus naturae supremae in semet remanebit absque aliqua corruptione. Sic fili opus tuum habes huic operi assimilari, quod nominatum est minor mundus, purgationi magni mundi quousque motus eius absque aliqua corruptione permaneat. Et tunc amplius non timebit ignem, sed simul omnia elementa magno quiescent amore. Vide igitur quantum creatori summo tenearis, qui tibi dedit esse ad saluandum te, & talia tibi demonstrauit si ea videre vis haut habere. Ideo fili scito cùm nulla res imbuta corruptione possit pati vel tolerare ignem, nec ignis in se pati corruptionem oportet, quod lapis mundus magistraliter trahatur separat9 ab omnibus immunditijs & foetule~tjjs corrupti-

RAYMVNDI LVLLI

bilibus, antequam praesumas eum fixare, quousque fit natura pura, quae est res puro elemento appropriata & primae rei.

*Quomodo tota substantia lapidis est impregna-
ta igne spiritus quintae essentiae. Et de
gumma philosophorum.*

C A P. LII.

S Cias fili, quòd substantia lapidis nostri est tota pinguis & igne impregnata, in quo mouetur, & est absconditus spiritus quintae essentiae, & ibi habitat, scilicet in sphaera ignis, cùm lapis noster qui est spiritus quintus est totus igne plenus, & est in omnibus quatuor elementis diuisis, vel non diuisis, & in omnibus habitat draco, scilicet ignis, in quo est lapis noster aereus haec proprietas est in omnibus mundi co~positis. Et ideo dictu~ est, quòd lapis noster est in omnibus co~positis mundi, & per totum mundu~ per illos, qui benè intelligu~t, sed differentia est inter lapidem, & lapide~. Nam temperamentum fieri no~ potest, nisi per fermenta, que' habe~t necessario fixare lapidem, postquam versus est in naturam metalli, scilicet sulfur & argentu~ viuum & no~ exit fermentum de hoc vel hoc, sed de sole

sole & luna ta~tum. Cùm nihil petimus, nisi quòd lapis conuertatur in suu~ simile, quia de ipsis est totum temperamentum, nec ferme~tum est antequam dicta corpora in suam primam materiam co~uertantur. Na~conuenit, quòd de oleo & multum subtili terra fermentum fit componendum, similiter & medicina~ per inceratio~em naturalem solutionem & indurationem, quousque fit tanquam substa~tia vna gummosa. Et haec gumma potentiam habet conuertendi ad se omnem aliam rem, cui adiungetur. Fili haec gumma est nostrum co~positum fermentum, & similiter medicina, quae potestatem habet conuertendi post supremam medicinam, que postea formata est de dicto fermento co~posito. Et dicta nostra fermenta simplicia sunt nostra prima olea, de quibus composita nostra ferme~ta facimus, que' sunt magni valoris medicinae. Quare nisi scias duo corpora perfecta ad prima~ suam natura~ reducere, non poteris vlla fermenta composita, habere.

De virtute universali, quae separat elementa, & quae coniungit ea, & vnde illa est creata in vniuersali cognitione.

N 4 CAP.

CAP. LIII.

Certum est fili, quòd quaedam virtus influxa est in omnibus elementatis corporibus, quia sine illa esse non possent, sed in homogeneis rebus terminatis dicta remanet virtus in mineralitate perpetua, & est illa, quae omnem calorem habet pati, ratione suae perfectae decoctionis in forma humiditatis liquorosae. Et ideo necesse est, quòd de metallis perfectis ea trahes, quia de ipsis venit nostrae perfectionis terminatio & claritas quinti luminis. Hanc igitur virtutem extrahes per similem virtutem, quae est in rebus crudis non terminatis per extremitatem, sed terminatis tantummodo à mediocritate, à quibus separabis aquam, ignem, aere & terram, & ista quatuor elementa cruda sunt impregnata simili virtute, sed magis cruda per suorum vasorum materiam & ratione potentiae suae naturae crudae, debes attrahere naturam magis coctam, calidam, & humidam & aeream subtilem, quae ingenio naturae congelata est in speciem & naturam metalli in sua propria minera influxa. Nam ista est magis propinqua naturae, quam prima, quia magis propinquè descendit à forma formarum,

marum, quae nullo tempore adiungit se, nec conuertitur in formam metalli, neque faciet, quousque habeat in sua natura cruda & pontica, & amarum metallum, & quòd illum crudum passum fuerit cu~ cocto, & econtra coctum per crudum. Et tali modo, fili velis antiquam forma~ recipere cu~ omnibus suis partibus substantialibus quia haec est vera species & pura natura claritatis verae, & per nouam velis ea~ confortare, vel eius augmentare vires per coelestis influentiae administrationem. Nam opus est, quòd natura iuuetur à natura, & inferior superiori indiget, sicut materia femellae indiget co~fortatione: & quòd perficiatur à materia masculi sui, sicut dixim9, quòd virtus masculi temperata in calore & humore, temperat ac confortat virtute~passiuam, ad retine~dum germinosam virtutem, & rumpit, & ducit omnes frigiditates suas excessiuas, ad remota~ regionem per suum appetitum in virtute coelesti, que dicitur forma, & mater formarum, descendens in virtute coniuncta cu~ propinquo~re natura metalli, cum sua virtuosa & subtili influentia, implendo formas medias, secundum genus & formam materiae, cu~complexione verissimi amoris. Nota ergo

RAYMVNDI LVLLI

fili has tres virtutes. Prima enim descendit à primo motore, aut à motu stellato, & suis figuris. Et istam in nostro testamento nominamus primam formam formarum. Haec est prima forma, per quam inferiores materiae transmutantur de forma in formam tantùm per cursum & institutionem naturae. Et de illa forma natura fati habet ad formandum, & pone~dum de potentia in actum sua prima co~posita per materias elementorum. Et ista forma non potest obediens esse arti. Secunda virtus est virtus infusa in materijs elementalibus compositis, quàm trahere ab illis materijs opus est tibi in quibus est, per modum conuertendi genus suum ad primam suam naturam, vel appropinquandi, qua~tum est possibile suae primae rei, & haec est arti sufficie~s, quia materialis est. Et in hoc puncto ars non potest assimilari naturae, quia dare no~ potest formam substatialem rebus, sicut facit natura per ingenium suae nobilis operationis, & intentiuae. Et ideo necesse est arti, quòd ad naturam recurrat ad obtinendum de suis substantialibus formis, quas iam creauit, ad formandum vnum corpus cum tali potentia, quòd mas ipsum nunquam teneat: & docere te, quomodo pote-

poteris illud corpus trahere à suis compositis creatis, & tibi ostendere suam creationem, qualiter conuertit materiam de potentia in actum generationis. Artista igitur, fili, subtilis habet multum inspicere, qualiter operatur natura, vt per artem ei assimilari valeat, & eam insequi, quantum est possibile, & illud, quod non est possibile, quòd per ingeniu~ intellectuale sciat supplere ad respectum naturae, si rem nostram desiderat, quae perficitur per naturam, & illa simpliciter nascitur de tertia virtute, quam intelligere potes per secundam. Et quamuis dixerimus, quòd sunt tres forme', non est tamen, nisi vna tantu~ sola, quia non accipit finem terminationis, nisi per naturam sui generis, in qua per cursum naturae influxa est & capta & conde~sata per illa~ in forma~ substa~tiale~, sine qua nulla res mundi potest viuere. Et ad hoc faciendum ad intelligere nos fortificamus ad aperiendum intellectum humanum, vt sciamus, quòd dicta virtus est influxa humidis radicalibus, quae sunt imbuta in partibus essentialibus reru~ compositarum Mercurialium, & elementorum purorum, & non puroru~, quia de dicto humido factae sunt omnes partes essentielles omniu~ Mercurioru~, & om-

RAYMVNDI LVLLI

& omnium, quae in mundo sunt. Et per hanc omnia, quae habent crementu~ & nutrimentum, crescu~t & nutriuntur. Fili generaliter tibi loquimur in omnire, & si intelligas ea, quae tibi reuelabuntur, ea tene secreta. Nam talis est haec virtus, quòd sine ipsa non possis ligare, nec soluere, formare, transmutare, lauare desiccare, calefacere, humectare, neque anima~ in corpus ponere, per hanc autem elementa ligantur. Et nisi fili per theoricã~ naturas intelligas, nullo tempore per practicã~ scies opus tuum corrigere, nec eorum mensuras intelligere, sed potius in errorem cades, deuiando per punctum contrarium, qui iacet in casu fortuito.

*De natura menstrualis foetentis, in qua est
ignis contra naturam. Et de re,
quae corrumpit totam
naturam.*

C A P. LIIII.

P Ost haec fili volumus tibi reuelare naturam menstrualis foetentis, in quo ignis contra naturam est, qui totum lapide~ nostrum in quendam draconem transmutat

tat fortem, guttorosam, qui ingrossat & & impregnat matrem suam. Et dicimus, quòd natura ipsius est in sua natiuitate prima in co~plexione frigida & sicca in quarto gradu, & substentia eius est pontica; sed per suas digestiones & decoctiones de natura in natura~ mutatur, & de sapore in saporem. Nam cùm materia subiectu~ sit tra~s-mutationis, statim ipsi per suu~ propriu~ numeru~ in se contrarietate~ recipit. Et sic etia~ moue~s secundu~ id, in quo licet contrarietate~ possedit, contrarietate~ transmutatio~nu~, secundu~ contrarium captum illis entis, à quo mouetur contrarietas. Nulla res alia~ corru~pit, nisi illa, quae superat alia~ in qualitate~ co~traria, sicut est calor & frigiditas. Et nisi sit eiusde~ generis, sicut calor tolerabili & intolerabilis destrue~s naturale~ sensuum. Et ideo parua flamma citò deu astatur per maiore~, ratione suae excele~tiae magne', quam habet contra illam. Nam humidum, quod magno tempore nutriret suam paruum flammam ac longius comburitur & consumitur paruo tempore per magnam flammam, & tunc aboletur parua. Et sic tibi sit reuelatum, quòd omnes res nature' in vno momento factae sunt, & in vno momento corruptae. Et postea in alio momen-

to con-

RAYMVNDI LVLLI

to constant & sunt, quoniam omnes contrarietatem habent, & in illa contrarietate aliae res sunt excellentes, & sunt omnes vnius generis, & aliquae aliae omnino contrariae, & in omnibus tamen hoc superantur virtutibus. Et ideo in eis operantur continuatim in illis, & continuatim patiuntur, quare potes intelligere lapidis nostri corruptione~ per vite' nostrae abbreviationem longitudinemque & durationem eius, secundum complexionem aeris contine~tis. In hoc magisterio filii duobus aereis indiges, unus est temperatae complexionis, & per istum lapis noster generatur, quia in eo virtus viuificatiua, que' est sicut instrumentum animae ad corpus. Alius aer est co~plexionis non temperatae, sicut po~ticitas terrestris acuta & amara tibi certificat. Quare tibi sit reuelatum, quòd de natura frigida est in quarto gradu, & calida in primo. frigiditas est causa ponticitatis. Caliditas verò causa est amaritudinis & acuitatis, per quam acuitatem foetet & pungit multum, & habet virtutem aperitiuam & incisiua~, sicut apparet per suae actionis potentiam. Nam illud, quod pungit & penetrat, facit vnum ab altero separari, & comminuit & corrodit. Et ideo potes cognoscere, quòd

res

res acute inter alios sapes, qui sunt de caliditate causati, sunt magis calidae, quàm aliae, quia nullam possunt impressionem facere talem, sicut fecit illa, quae à caliditate excellenti procedit. Et ideo talis res sic complexionata per suum calorem potest semper dissoluere & resoluere humidum, & in vaporem conuertere, & illud putrescere, virtute caloris innaturalis, vel eius impressione, quae quidem à nostro argento viuo venit, cuius amaritudo descendit à natura lapidum, & est acuitati vicina, quia rodit & pungit, sicut acutum ponticum, set non ita profundè. Et ideo reputata est substantiae grossae, prout alias patet experientia. Nam quando calidum acutum incorporatum cum amarto in forma aquae humidae, ingreditur magis profundu~ corporis dissoluti, & corpus si fit continuatu~ in partibus humidis impediunt partes grossas salis, quae non possunt intrare corpus eu~ calido acuto. Et ideo cu~ sit sequestratu~ à suo loco, no~ potuit humidum habere, in quo possit co~tinuari, sed capit se ad co~gelandu~ in profu~do sui vasis, & remanet metallu~ dissolutum, & impregnatum à calido acuto in forma aquaa, vnde exit nostru~ argentu~ viuum, id quod ab eo est dissolutu~.

Ratio

RAYMVNDI LVLLI

Ratio quare sal apponitur est, ad extra trahendum ignem contra naturam, qui lapidem nostru~ corrumpit. Alia ratio est, quia abstersiuum est, & mundificatiuu~ vnctuositatis. Indiges tamen conseruare pondus, quia non expedit, quòd amarun, superet calidum actuum, vt non impediatur nostri lapidis putrefactione~. Quia nullu~ animal potest generari per ineptitudinem & inhabilitatem suae putrefactionis. Natura animalis, quae est in nostro menstruali, talis est, quòd mortificat &, obscurat omnem rem, & obu~brat atque denigrat aerea nostra omnia, & omnem animatam rem corrumpit, & dessicat res virides, & humiditas naturales, quae sunt generatae, aut in via generatio~is, acerbat res dulces, solutas, & re-incrudat res coctas & terminatas, & facit de calido frigidum, de sicco madidum, de duro molle, de ponderoso leue, de grosso subtile facit. Et haec omnia facit à propria natura sua prima per operationes certas. Item alias potentia habet meliores, quia viuificat omne mortuum, omne nigrum dealbat, omne animatum generat, res siccas humectat, haec à combustione conseruat, dulcificat & dulcescit res agrestes, humiditas & frigidas lenit, res siccas, amaras, et
cali-

calidas mollescit, & in temperatam complexionem portat, & reincrudatam in maiorem decoctionem ducit, de frigido calidum facit, de sicco humidum temperatum, de leui ponderosum cum mediocritate, de subtili facit grossum, quod cum simplo participat, simplex condensat, rarificat spissum, & sic operationes contrarias habet quae sunt operationes naturae. Nam quando congelatum est congelat, quando dissolutum est dissoluit congelatum. Non mirum ergo fili, si virtus talis menstrualis ponatur in corde tuo, & diligenter perquiratur, cum sit generatrix & gubernatrix totius naturae. Et ista est res vilis, quae per seipsam vertitur in rem nobilissimam, mirabilem ac preciosissimam, quam rem non credidissemus, nisi vidissemus eius effectum. Nota, quòd haec virtus recipit animatioem & finem à suo elemento. Et super hoc videas capitulum in nostra practica, quando dicemus de corpore & spiritu, simul dando exemplum de generatione humana. Et de ista dicemus adhuc iu capitu. 27. & alibi in 48. 49. ante Sed spiritus secretus. Quonia~ ibi intelligitur de proprietate induratiois menstrualis, quae paticipat inter duas operatioes, sci-

O licet

RAYMVNDI LVLLI

licet inter durationem, & mollificatio~em. Et hoc benè si intelligis, cognosces, quòd virtus mineralis, siue in terra siue in aqua portatur, & deportatur, & considera benè super potentiam suam, quia non recipit determinatio~em, nisi à sua propria materia, & recorderis, quòd potest esse terrestris vel coelestis per intromissam virtutem quae in aliquo ab agente extraneo suffocari non debet. Sublima ergo Mercurium in quo est talis virtus, quia sublimatus virtute sua congelabit Mercurium in altam medicinam. Sed hoc no~ fiet nisi sublimatus. Vnde dicit Auice~na, quòd primò noster Mercurius debet sublimari, & primu~ quòd debet fieri in opere, est quod sublimes Mercurium.

*Quomodo Artista & operator se habiturare
debeat ad inueniendum dictum men-
struale, et intelligere naturam
suam.*

C A P. LV.

P Ost fli me~struale querendo, sine quo nihil naturaliter fieri potest, opus est ad naturalia principia recurrere, ad illa, scilicet, in quibus natura incipit immediatè operari, quae quide~ principia naturalia sunt

sunt adhaerentia multu~ cursu naturae suis proprijs substantijs, sicut sunt praedicta humida radicalia, quae per eorum naturalem calorem excitatione ignis solis terminantur & siniuntur in substantia~ metalli, quòd nunquam possibile esset fieri, nisi naturae metalli participare~t. Quare dicimus, quòd haec radicalis humiditas no~ est nisi argentum viuum substantia calore sulphuris impregnata. Et hic sulfuris calor, est causa congelationis humidi radicalis Mercurialis, & suae terminationis in metallum perfectum. Ergo patet, quòd illa metallina humiditas iam terminata in formam metalli habet actualiter potentiam & naturam menstrualis, & ideo vocata est prima nostri lapidis extremitas. Apparet ergo, cum lapis noster à natura sua proueniat, quòd dissoluitur & resoluitur in illud absque praeiudicio suae naturae, & sui cremamenti, cùm primum regimen & gubernamentum lapidis nostri sit resolutio & terminatio sua in argentum viuum, & ideo declaratur tibi, in qua forma lapis noster est tractus tam à corporibus, quàm ab arg. viuo. Quoniam natura menstrualis foete~tis erat, & est ad huc eorum continens cum natura ar. viui, cùm per calorem illius in naturam

RAYMVNDI LVLLI

metalli sit congelatum. qui calor illius multiplicatus est in subtentiam argen. viui, est vbique in substantia humida argen. viui vaporaliter mixtus, primae virtute mixtionis vel continuationes homogenee' in forma liquoris aut aquae clarae. Et per similitudine principij naturalis dicimus, quòd dissoluere facias lapidem, quousque fit factus aqua, quod argentum viuum vulgare facere nequit, propter defectum caloris & humorum, in quo necesse est, quòd lapis continuetur in forma liquoris, cùm non fiat transitus de extremo ad extremum, nisi per medium. Igitur apparet, si bene nos intellexisti, quòd lapis sine menstruali non potest in humidum dissolui, quod est spiritus foetens, vnde aqua viua extracta est quae nobis apparet sicca. Nam argentum viuum vulgariter intellectum in sua pura existens natura, non potest aliqua corpora mutare, nisi in suam naturam in quam commutatum conuertitur, quando mutatur, si fit aqua clara in aquam claram mutat. Et nisi mutetur, non potest mutare, nisi in suam naturam. Et ista mutatio sit per rationes capituli praecedentis. Et hoc quia impregnatur tali virtute, quae semper determinatione recipit in materia, siue fuerit

rit materia terrea, siue aquae. & ideo plures decepti sunt, qui praeter rationem credunt, quòd argentum viuum tale vulgari-ter intellectum, posset per naturam, que' in ipso non est, corpus in aquam vi- uam transmutare, sed totum no~ valet vnum si- cum putrefactum. Ideo intellige vt pre'di- ximus, nam sic intellectum, videlicet vul- gariter, non transmutat corpora solis & lunae in aquam humorosam, nisi secundu- suam naturam alteratione modica, quam appellamus propriè combustione~ & per- ditionem elementorum realium, & con- fusionem spiritus animae & corporis. Ra- tio est, quia non habet rem quae participat inter corpus & spiritum, scilicet arge- tum viuum praedictum, & metallum perfectu-. Et haec res est illud mediu~, quod potentia~ habet faciendi contrarias operatio~es, sci- licet elementa disligandi, & illa ligandi, & ab omni combustione & combustibilitate conseruandi contra bellum ignis. Et ta- men oportet, quòd ignis excita~s ei mode- retur, quoniam sicut plu~bum adiuuat ar- gentum, quando examinatur, & custodit à combustione co~tra pugnam ignis, & est ibi plumbu~ loco medij positu~ inter arge- tum & igne~, sic illud mediu~ descendit ele-

RAYMVNDI LVLLI

menta à combustione, & adiuuat, & iu~git per proprietatem suae naturae, corpus cum spiritu, & spiritum cum corpore. Et ideo clamamus ipsum medium inter corpus & spiritum. Sed est adhuc aliud mediu~, qua~do corpus coniunctum est cum spiritu, & econtra, & illud est generi metallico propinquissimum. Vnde per media sit transitus ad extrema perfecta, per quae patet, quòd nullus transitus sit de vno contrario in aliud, nisi per media~ dispositione~, pro** tibi per figuram arboris practicalis declarabitur. Fili dispositio ilia est media illa, que' participat mollitiei ar. viui in primo suo esse, & duritiei metalli in alio latere. Cùm de propria substa~tia illius natura sua posuerit de potentia ad actum, & de facto ponit, ideo tibi reueletur, quòd extremitas immediata in opere nature' & primo esse est argen. viuum, non tamen tale, sicut scimus facere per artem. Et ideo illud nos accipimus, pro menstruali in reali. Et in alio latere sunt ommia metalla, quia in ipsis repertus est finis circularitatis perfectae operationis naturae. Media dispositio ista duarum extremitatum, est argentum viuum extractum à dicta prima extremitate. Quod quidem appellamus menstruale
in

in opere artis in forma aque' clare' facte' ingenio naturae, quae in sulfure congelatur. Quare dicta est aqua sicca, non aqua nubis aut phlegmatica, sed aqua cholericæ, igne calidior. Sed principia vera radicaliter nata, de quibus operatur natura illud, quod supra dictum est, sunt veraciter sulfur & argentum viuum. Vnde exeunt extremitates duae, quae multum remotae sunt cum proprio medio, quæ necessarium est quod scias, si velis principiare, & incipere respectu nature & scientie', qualiter sermone rustico nominantur.

De principis naturalibus confusis. Et quomodo generantur per virtutem successiva operationis in altis naturis.

C A P. LVI.

P Rincipia naturalia confusa in opere naturae, sunt spiritus foetentes & aqua viua, quæ vocatur aqua sicca, & tunc dicta est mediū reale. Spiritus foetentes sunt media secunda, quæ participant inter corpus & spiritum. Et alio modo nominatur sulfur & ignis. Et sunt quemadmodum sperma masculinum, quod est medium actiuū

O 4 inter

RAYMVNDI LVLLI

inter menstruum & foetum. Et aqua viua est arge~tum viuum congelatum in sulfur, sicut me~struale, quod congelatur in substantiam embrionis. De materia ista postmodum successiuè in suo proprio vase minerali generatur & creatur, scilicet, in suae terre' visceribus, vel venis mineralibus, quae dam fumosa substantia, subtilis multu~, que' vaporabiliter coniu~gitur in vnum, & illic coquitur & depuratur multu~. Postea supra illam venit virtus mineralis sulfurea in forma vaporis sicci, quae eam penetrat, & congelat amoris ligamine tali, quòd nunquam separabuntur. Dum tame~masculi virtus superet femellae virtutem per coe'qualitatem rei quintae, tunc remanent in vna re fixa per artem temperamento decoctio~is naturalis, quam habuit materia in sua minerali forma, quòd humidu~ Mercuriale à sicco sulfureo, neq; siccum sulfureu~ ab humido Mercuriali nullo separabuntur tempore, quoniam sunt unita per actionem & passionem in illud materiale medium, in quo metalli forma est planè constituta, non quòd sit argentum viuum in tota sua natura, cùm pars suae naturae iam sit alterara per coactionem, aut constrictionem, quas suae subtiles partes
acce-

acceperunt via colligationis vaporis sulfuris, nec per hoc sulfur in tota sua natura. Quoniam si esset sulfur, cremaret substantiam argenti viui per eminentiam actionis suae dominationis. Et ideo, quoniam virtus sulfuris non dominatur super virtutem ar. viui, nec potest suam claritatem metallinam consumere specificam, sed solum modo co-gelat eam, & fixat vsque ad gradum potestatis suae virtutis sub conseruatione speciei metalli, quam ar. vi. tenet materialiter, secundum suam naturam, & talis proportio sulfuris & ar. viui constituit specialiter formam & specie~ talis metalli, à quo vapor sulfuris & ar. viui erit auri vel argenti, vel alterius metalli corpus. Et omne illud venit à diuersa depuratione dicti vaporis digestionem, vel decoctionem, quam accepit in propria sua minera. Et ideo bonus Artista capit metalla pro medijs in opere magisterij, & specialiter solem & luna~. Ideo, quia ista duo venerunt in coequalitate temperata, & multum depurata de sulfuris & argenti viui substantia cocta pura, & benè digesta ingenio naturae, ad quam proportionem Artista in vanum se vexaret, si à principijs naturalibus sine realibus medijs pro intentione faciendi velit incipere.

RAYMVNDI LVLLI

De materia sulfuris proportionati, & de aequipollentia sua ad operationem naturam.

C A P. LVII.

F Ili, he'c est metallica materia, in qua nostrum sulfur proportionatum est, cp natura sagax nobis parauit, vt dixim9, quo mediante nostrum totum facimus secretu~magisterium. Quare noli ignorare, quòd illud, quod est dictum secunda extremi~tas in opere naturae, dicimus medium in nostro philosophico opere. Nam opus est, quòd per artificiu~ suppleatur illud, quod natura reliquit, na~ potentia~ no~ habet tra~s~eundi motu suo vltra generationem metalli, quia suam circulationem compleuit. Post haec tibi relucere debet, & subuenire manifestè causa & res perfectiua, manifestata omnibus experientijs, quod humidu~metallorum in suis calcinationibus no~ potest consumi, neque ab eis separari, ratione suae homogeneitatis vnionis elementorum, quae paulatiuè sunt ligata & coniuncta simul. Sed humidam lapidum separatur, vt in eorum calcinatione patet, tantummodo per ignem absue medicinali appli-

applicatione. Et hoc est, quòd humiditas in grossa lapidum substantia terrestri non est ligata per siccum in minimis partibus vnus & alterius, sed in grossis & in pluribus partibus humidi & sicci. Contrà est in materia vitri, per quam materiam ars vitrea subalternatur isti arti. Quare dicit philosophus, quòd vitrum sit tibi exemplar in nostro magisterio. Et haec est causa, quare humidum lapidum, & mediomineralium, sunt atramenta, vitriola, & azoquea, Marcassitae, Alumina, Sales & bauxax, quae non abent humiditatem suam in natura fixam per siccum materiale, sed est volatile ac fugiens ab igne, humiditas autem metallorum est fixa & permanens in igne. Ideo tali aqua fixamus auiculas in aere volantes virtute lapidis nostri, qui de ipsorum substantia propria creatus est. Apparet igitur, quòd ar. viuum nostrum materialis est substantia, & humiditas radicalis omnium corporum liquabilium. Fac ergo corpora esse aquam liquefactionis, faciendo & fundendo in ar. viuum. Nam cum ipsum fit elementum principale dictorum liquabilium, cum liquantur, resoluuntur in ipsum. Et sulfur est pater. Et ideo dictum est medium in opere naturae, sed argentum viuum

RAYMVNDI LVLLI

viuum & metalla dicta sunt extremitates suae, quia sunt materia inceptionis, & materia finis. Et ideo tibi potest apparere, qua muis teneamur assimilari nostru~ magisterium, quantum est possibile operationi naturae, non possumus tamen propriè suam insequi naturam, nisi per operationis modum, & non capiendo materiam crudam, sicut ipsa facit in suo primordiali principio, qua muis sine ipsa materia incipere non possumus, cùm ipsa fit res necessaria, & cùm necesse fit, quòd metallum totum, quod est sulfur & argentum viuu~ in isto se habent reicrudari, insequendo similitudinem operis nature' in nostro magisterio cu~ propinquiorebus materialibus, sicut co~uenit scire omni sapie~ti Artiste'.

*Quomodo ars corrigit & supplet fortitudines,
quas in materia naturae inuenit, per mutationem illius in actione
purae formae.*

C A P. LVIII.

F Ili, ne toedeat te, nec displiceat fermo & doctrina, quam dabimus, quia per artem scita~ nos corrigimus & supplemus
forti-

fortitudines & virtutes naturae. In adiutorio ius nos per artem incipimus operari, vbi natura dimittit opus. Cùm visum sit, cp metalla tingere non possunt, nisi quantum ipsorum natura extenditur per potentiam suae primae circulationis, suae naturae sulfureae. Et ideo factum est opus certum, in nostri generatione lapidis, vt eorum tinctura magis accrescat, quàm erat in sua natura siue comparatione. Si scias fil lauatorium nostrum, tu poteris ar. viui lauare natura, tali modo, ad quem natura villo tempore non potuit peruenire, quòd illa natura ar. vi. fiet elixir completum. Sed cùm in natura, & in suo opere ar. viuum & metalla sint extrema, & extremitates, nec habeant posse coniungendi se, nisi per virtute dispositionis mediae, quae est inter molliciem argenti viui, & duriciem metalli, quia per istam mediam dispositionem constat vna obedientia naturalis, quae est causa coniunctionis inter corpus & spiritum, sicut est in omni generato & generabili. Item in natura sunt plura media, quàm duo sunt puriora & magis viscosa, quàm alia, sicut sunt azoquea, vitriola viridia cum natura lapidea, quae est sal & natura lapidum. Fili adiutorio naturae huius materiae procreatur

RAYMVNDI LVLLI

creatur lapis noster, quem tantum quaesivimus, quia medium est in opere nature' inter spiritum, & corpus materiale sicut sulfur in materia ar. viii. Et ideo natura mediante illo convertit ar. vi. in metallum perfectum, quod metallum in nostro magisterio ratione suae depurationis dicitur medium reale, inter corpus & spiritum. Corpus dicitur, quando est terra combusta. Spiritus vero, quando tractum est a corpore in forma aque' clarae, ar. vi. dicitur. Intellegas, quod in opere naturae sunt propria duo media electa inter omnia alia, scilicet azoc praedictum, & sal naturae, qui ar. viii. convertit in liquorem ignis, unde sulfur creatur, quod ar. vi. congelat. Fili pari modo habemus in nostro magisterio duo, quae natura nobis dedit, & depuravit a suis medijs confusis, & sunt aurum & argen. quae ratione suae naturae pure' maiori perfectione participant. Quare nostri lapidis extremitates in sua creatione est argentum viii. extractum a corporibus in suo primo latere. Et in secundo est elixir completum, quod est ultimum nostri magisterij lapidis, & complementum magisterij nostri. Fili ostendemus tibi per gradus certos extremitatum, & mediorum, usque ad finem, ut intelligas
media

media, per quae de gradu in gradum natura transit, eundo ad extrema, secundum perfectionem, & plus & minus. Na~ in hoc est notitia totius operis naturae ac omnium secretorum suorum, & per consequens totius alterius scientiae.

*De naturas extremitatum argenti
viui nostri.*

C A P. LIX.

H Abes ergo nostri lapidis extrema. Nunc arg. Viui nostri dicemus extremitates. Et dicimus, cp extrema eius in latere primo cum tota substantia eius, sunt aquae leonis viridis cum metallo co~iuncta, & in secundo latere, lapis qui creatus est, et illorum medium est sol & luna, à quibus exit argentum viuum nostrum, quod est corpus liquefactu~, putrefactum, à quo lapis creatur, quando à sua originali natura purgatum est. Fili leo azoqueus, qui dictus est vitriolum, per natura~ factus est de propria substantia arg. viui communis, quod est radix naturale, vnde metallum creatur in sua propria minera. Quare in nostro magisterio tribus principalibus radicibus indigemus naturaliter, sicut opus naturae, scilicet, extremitates duae, & mediu~. Vnde
opus

RAYMVNDI LVLLI

opus est tibi, quòd ista cum magna patie~tia habeas scire, & opus facias secundum quod sagax sapiens que natura vult mone~re te, cum inte~tione tali, quòd habere debes & habes creare primum nostrum argentum viuum, vt habeas conuenientem materiam, de qua possit lapis creari, quia media nostri arge~ti viui sunt duo propria metalla, & ipsorum natura habet conuerti argentum viuum in lapidem virtutis per artificium, quoniam natura no~ habuit potestatem metalla dicta transeundi in aliam digestionem, vt per aliam circulationem fecisset elixir completum, & hoc ratione spissitudinis duritie, & compactibilitatis humidi Mercurialis terminati, & inspissati per vaporem sui sulfuris, & caloris naturalis in forma metalli, quemad modu~ solem & lunam creauit de subtili substantia suorum propriorum medioru~ virtute sui primi circularis operis. Ideo in hoc casu supplemus impotentias naturae, scilicet, faciendo corpora dura, mollia, grossaque gracilia adiutorio naturae, quae non recedit hinc. Et liquefacimus cu~ putrefactionibus, quousque ad naturam argenti viui reuersa sint per sublimatione~ grossi in simplicum, & reductionem cocti in crudum, &

reso-

resolutionem & dissolutionem~ sicci in humidum. Et omnia haec opus est facere complementaliter vsque ad finem, vt materia simplex melius & plus obediat naturae digestivae. Quoniam constat iam manifestè omni sapienti, sicut in principio naturalibus ostensum est, quòd res subtilis substantiae similis suo toti, sicut corpus simplex homogeneum citius mutatur & generatur virtute suae naturae, quàm aliud durae substantiae grossae ac spissae. Et ideo aurum & argentum dissoluimus in rebus radicalibus sui proprii generis, scilicet in liquore, & per liquorem argendorum viuorum, quorum primum est menstruale foetens, quòd in prima materia duorum praedictorum luminarium intrat, sicut intelligere potes per principia naturalia in sua propria minera. Et ideo tibi dicim⁹, quòd in illud immediatè resoluuntur & dissoluuntur, ac in illo à quo facta sunt resoluuntur ad aspectum oculi, & conuertuntur in menstruale foetens. Nec alio modo haberet actionem & passionem, nisi per concordiam & conuenientiam~ naturae, quae est inter vnum & aliud. Item recorderis, quòd cum menstrualis nihil ponere velis, nisi rem, quae de illo nata sit in principio

P sua

RAYMVNDI LVLLI

suae commixtionis. Nam si rem extraneam ponas, statim corrumpetur per extraneam naturam, nec vnquam habebis illud, quod habere vis. Aurum & argentum, & Mercurius dissoluuntur in nostro menstruali, quia participat cum eis in proximitate, & vicinitate primae naturae. Et hinc extrahes fumum album, quod est sulfur nostrum, & leo viridis, quae est vnguentum nostrum, & aqua foetens, quae est argentum viuum nostrum. Attamen opus cum est, quod leo viridis aqua foetente dissoluatur solemnique dissolutione, antequam dictum fumum, qui est sulfur nostrum, habere possis, quod quidem sulfur eodem modo à corpore dissoluitur spiritum congelando, in forma aquae siccae, quam lapidem appellamus, & medium supremum totius operis nostri, qui est connexio, & aggregatio omnium naturarum, scilicet corporis & spiritus. Fili hec aqua dicitur aqua ignis, quia comburit & cremat aurum & argentum melius, quàm magnis elementalis facere potest. Et quia in se continet calorem naturae terrestri, qui sine vi dissoluit, quod ignis communis facere nequit. Quare tibi praecipimus, quod de rebus calidioribus, quas in natura recipere potetis, facias magisterium

rium, & aquam calidam habebis, que' omnia dissolvit.

De natura aquarum fortium, & de earum approbatione.

C A P. LX.

Multi dicunt & affirmant, aquas fortes esse nostri lapidis corruptione~, & non mentiuntur, quia qui suam corruptionem non intelligit, difficile est, cp intelligat suam generationem, cùm fieri non possit sine corruptione & transmutatione indiuiduorum, quae sunt entia realia materialia nostri lapidis, in sua natura cõpria, quae quidem corrumpenda sunt, & corrumpi debent per dictu~ menstruale, amore pio sine tota eorum destructione, quia mater pia nunquam vult filium, quem nutrit, interficere. Fili omne, quod pones, quod non est de genere suo, sua~ dissolutionem refutabit. Sed he'c putrefit, quonia~ est res generis recipie~di totam naturam, cum qua appropriatur. Vide ergo, ne misceas cum aqua nostra rem aliam, nisi quae sit de propria sua natura. Nam res. que' melius & citius putrefacit corpus perfectum, est aqua nostra ratione suae ponticitatis amare',

RAYMVNDI LVLLI

& nature' crude', & he'c est quae cremat, ardet, & corrumpit omne quod est cremabile & corruptibilr per annihilatione~ suae propriae naturae ardentis & combustiuae. Et si humidum oleaginosum, impurum & vnctuosum est in suo co~posito, quod habet corrumpere per suam proprietate~ & operatio~em, omnia ad nihilum redigit. Et illud, quod est purum & mundum, at que melius dissolutum manet totu~, ac illud ab igne defendit, quia ipsa est pura natura, & propria materia essentialis lapidis nostri, virtute aquae praedictae dissolutae, que' cremari nec ardere potest, vel comburi, sed crescit eius humiditas quando in igne est. Et quòd ista aqua potentia~ habeat crema~di & combure~di omne illud, quod ei extraneum est, nos certa experientia probauimus & vidimus, nos in ista aqua per artificium dissoluimus sulfur commune me-mequinum. Et postea sub limauimus humidum illius, quod magis purum erat in natura per distillationem. Inde intus posuimus argentum viuum viuificatu~, & statim congelatu~ est in forma amalgamae nigre' nimis mollis, quia sulfureitas sicca vaporosa non vicit molliciem argenti viui. Deinde de super eius luciditate voluimus experiri, &

periri, & ideo miscuimus aquam dicti sulfuris, & aquam ar. fini. post haec congelauimus argentum, & fundi fecimus, & reperimus illud nigrum & terrestre, & illud per cineritium purgauimus, & fuit bonum sicut prius, sed plusquam medietas fuit deuastata, propter quod manifestum est, quod humiditas tota à sulfure tracta erat combustibilis & fortis ad huc, quando aqua non habuit potentiam vincendi immunditiam & malitiam sulfuris. Et post haec iterum miscuimus de noua aqua cum aqua sulfuris, & distillauimus aquam, & reperimus, quòd tota substantia humida sulfuris cremata, & combusta erat, quia nullo modo contra Mercurium operata est. Et ideo tibi sit reuelatum, quòd virtus aquae nostrae habeat potentiam congregandi res purè homogeneas & partiendi at que diuidendi heterogeneas, per combustionem, & consumptionem ipsorum, que non sunt eiusdem generis.

Qualiter Artista bonos & malos spiritus intelligere debet, & eos cognoscere per virtutes aquarum fortium, & per naturam illarum aquarum. Et de igne elementalì, qui elementat elementa.

CAP. LXI.

ET simili modo fuimus experti arsenici vulgaris naturam, quam minus foetentem non reperimus, neque minus combustibilem. Et similiter de alijs spiritibus rusticaliter intellectis, qui sunt omnes de prima imperfectione accessionis. Ergo, ad ar. vi. quod scimus, & ipsum reperimus ab omni combustione custoditum dicto naturali experimento. Ideo fili reuelatum sit, quòd per aquam nostram visibiliter cognoscere potes, quis spiritus in natura sua sit melior, & in ope nostro sit propinquior, cùm secundum rei veritatem argentivium purgatu~ sit ab ea, sine consumptione suae purae substantiae, sicut per naturam videtur, & quòd nos & alij vidimus per artem, quòd natura eum in purum metallu~ permutat, & per artem in puram medicinam, quòd fieri non posset, nisi eius pura substantia perpetua esset contraigne~, qui no~ vult nisi res puras, & quia substancia sua est pura, in igne quiescit sine terminatione consumptiui finis. Et sic apparet quomodo per aquam bonum poteris cognoscere spiritum, & per spiritu~ aquam, que' causa est suae rectificationis. Fili elementalis ignis, & qui elementat elementa, non potest

test à corporibus anima~ trahere, sed aqua foetens benè trahit virtute amoris participantis inter ea per media eoru~ preparatio- nu~, quia in praeparationibus in uniunt se animae & vires, quae faciant nostru~ magisterui~ in distillando & redistillando, soluendi & co~gelando. Et sic fili aqua nostra faci totu~ corpus spiritum, & argentu~ mortium in substantiam viuam vertit. Postea mortificat & reuiuificat in suam propriam naturam. Et postea, quando congelatum est dicitur nostra magnesia, quae quidem magnesia non est, nisi aqua composita, & co~gelata, quae igni repugnat, nec pòst ipsa tim*ignem, quia ipsamet ignis est, & de natura ignis facta. In igne conseruatur, & regimen eius, & nutrimentum in igne est. Qualiter ergo posset pater interficere, vel macta*e filiu~ suu~, que generauit, vel matèr pia infantem, quem nutriuit verè? quamuis ambo vellent eum interficere, tamen nullo tempore possent eu~ co~fundere, imo possunt *tius extingui per calore~ laboris, quia filiu* ipsorum tali calore est indutus, qué' ignis *modo corrumpere no~ potest, cu~ calore maiore sit munitus, quàè eleme~tum ignis. Et ideò tibi manifestauim9 aqua~ nostra~ post congelatione~ cu~ suo ferme~to.

RAYMVNDI LVLLI

Et si aquas nostra intelligis, viua argenta etiam intelliges, quae successiuè veniunt, et quotidie succedens habet ampliorem potentiam ad fermentandum suum praecedens. Et sic est de vltimo, quod maiorem habet potentiam, quàm omnia praecedentia. Ideo fili, si intelligis nostra argenta viua, & eorum fortitudines, tum intelliges ferme~torum nostrorum potentiam, & i*~de multam philosophiam, quae totum ostendere potest experientia visibili patientiam benè & cautiue ordinata, & cum mora temporis anticipata, ad habendum medicinam talem, quae non semper i(nu**)enitur. Qui ha~c habet, thesaurum aeternum habet, & omni alio incomparabilem.

*De natura fermentorum, & de eorum aquis,
& de nostris argentis viuis, & de terris ipsorum.
De magisterio, & de cognitione (*)aque'
fortis, & de rebus, quae eis debet
iungi per concordanciam
contrarietatis.*

C A P. LXII.

P Ost haec fili intendimus, in *umma dicere fermentorum naturam, & aquarum

rum suarum, & nostrorum argentorum vi-
uorum, que omnia sunt vnum, cum non fit,
nisi vna sola natura, & de terris nostris. Et
dicimus, quod hoc totum non est, nisi vna
res, quae variatur in numero trium per suas
operationes, & variando per vnam deco-
ctionem est vna res vnius potestatis simpli-
cis, & post hoc gradualiter transeundo ad
informationem per aliam digestionem, erat
alia res, quam ar. viuuum appellamus, terra,
aquam, & fermentum, gummam, & nostra
****aturam secundam, amaram & asperam,
quae totum corpus soluit, virtute compo-
sata, & proprietate per secundam digesti-
onem acquisitam. Et post per aliam dige-
stionem habet maius posse. Et sic intellige-
re potes, quod in nostro magisterio sunt
tres propriae terrae, tres aquae, & tria pro-
pria fermenta, tres propriae gummae, tres
propriae salsaturae, & tria propria ar. vi. co-
**iantia, sicut potes intelligere per opera-
tionem triangularis figure', per quam con-
stitutae tres principales reductiones,
quae sunt totius magisterij nostri comple-
mentum, sicut in nostra declarabimus pra-
ctica. Ideo fili ar. vi. custodi, quod conge-
latum, & in mineris terrae suae. Nam illud
** ar. vi. nostrum, nostra gumma, terra no-

RAYMVNDI LVLLI

stra, salsa nostra, amara, quae dulcificatur virtute reductionis tertiae. Et est fermentu~ nostrum, nostrum elixir, & medicina nostra ad omnes infirmitates. Haec est aqua nostra, non aqua vulgaris Mercurialis de plegmaticis, sed est illa, quam diximus que est in multum calidiori natura, quàm fit ignis. Qua propter Hippocrates, Auice~na, Auerrois, Galenus & alij philosophi appellarunt vrinam iuuenum cholericorum. s. aqua fortis acuta. Et de his, que' supra diximus tracta conuersa & congelata in aqua fermenti, sicut diximus. Et scito fili, quod res cholericica non est nisi ignis, & he'c fili est aqua nostre' prime' ac vltime expositio. Dissipa ergo rem capta~ prius per rem fatis aptam, & ista qua est res leuite extracta sic massam contere factam, s. cum igne aquae, nam album vrinae disponit membra ruinae. Quia nulla res est in toto mundo ad tincturam, nisi aqua quam in memoria habemus. Scias fili, quod per artem & naturam argentum viuum per aquam acutam congelatur. Ideo intellige philosophicaliter, quia si non esset acuta, non penetraret, qui est prima actio in dissolutione, postquam solutionem in sanguinem apotesmatum reuer-

reuertitur per mutationem suae naturae in aliam. Fili duae res sunt, quae debent adhaerere per concordantiam contrarietatis, vna pura, alia impura. Impura recedit, cùm fit ignis inimica suae ratione corruptionis. Alia remanet in igne, causa ratione suae puritatis transmutate in sanguinem & haec est argentum viuum nostrum, atque totum nostrum secretum indutum indumento tripartito, videlicet, nigra, alba, & rubea. Et ista solum indigemus pro intentione nostri magisterij, cùm sit argentum viuum continens omne illud, quo indigemus pro substantia quinta. Est in Mercurio quicquid quaerunt sapientes, nam sub vmbra eius latet substantia quinta: nam eius substantia est pura & incombustibilis. Et omne illud non est nisi aurum & argentum liquefacta & fusa intus & exterius per virtutem ignis, & post depurata & separata ab eo, & à tota sua originali (**a)be ac macula, nam aurum, quod est incombustibile remanet fustum & liquefactum, & est aurificans in dicto Mercurio, quia substantia sulfuris sit vniuersaliter dispersa per totam suam substantiam. Et Mercurius est in re seminali totus fermentius propter dulcedinem auri, quae nutrit

RAYMVNDI LVLLI

trit semen, mouet & multiplicat, vt videre poteris in rebus naturae. Intellige ergo fili Mercurium nostru~ & suam proprietatem & modum suae copulationis, in tali loco iungitur cum ar. vi. tractione ab ar. vi. copulatur multum cum auro. Ne queras igitur operari, nisi cum Mercurio & luna pro argento, & Mercurio & sole pro auro. Na~ aurum non est resolubile, nec reducibile, nisi in propriam suam naturam. Quare debes benè discernere, que' su~t materie', quae sic nominantur, vt in qua figura, & materia ipsa sunt.

De praeparatione lapidis per ipsius diuisionem in quatuor eleme~ta post putrefactionem suam.

C A P. LXIII.

INtentio naturae fili ad facie~dum magisterium nostrum est, quòd lapis in quatuor elementa sit diuisus, ad finem, quòd quodlibet per se secu~dum exigentiam suae naturae melius possit praeparari, & haec est purificatio reru~, praecedens operatione in perferte' pre'paratio~is, & est propriè dicta, elementorum separatio, & ipsoru~ ablutio, quia

quia haec operatio diuidit omnes partes impuras à partibus puris, vt per illas puras, leues, & mundas fiat succesiuè per naturalem coniu~ctione~ nostra praeparatio perfecta, quae facta est per reductionem humidi in siccum approprietatu~ statim & immediatè post beneficium separationis elementorum. Alio modo humidum non amaret siccum nec corpus spiritum nisi prius essent optimè à suis infectio~ibus abluta & mu~dificata per distillatio~es, calcinationes, dissolutio~es & congelatio~es. Fili propter eleme~toru~ separatione~ corpus remanet co~bustum per sallatura~ sulfureitatis co~bure~tis & arde~tis, que venit à labe & macula originali nostri menstrualis, cp est nostri lapidis corruptio. Et ideo terra corporum calcinatur post extratione~ aeris ad fine~, cp de sulfureitatibus salsis & co~bustibilibus benè purgetur & depuretur. Apparet ergo, cp si talis materia co~bustibilis no~ fuisset posita per corruptione~ lapidis in suo principio, quòd nunquam oporteret eu~ purgare. Et cùm sic fit, necesse est, quòd per corruptionem lapidis compositum depuretur ab omnibus suis immu~ditijs post separationem illius per quatuor eleme~ta, per distillationem & calcinationem, antequam

RAYMUNDI LVLLI

quam Mercurius corpori coniu~gatur pro incipie~da reali praeparatione, quae est lapidis nostri creatio, scilicet praeparationem, quam natura facit per dissolutionem corporis, & congelationem spiritus, cui naturae simplae prudenter artifex ministrare debet materiam, per illum modum, quem natura requirit in actibus suis. Et ideo necessarium est, quod lapis per quatuor elementa diuidatur, & ista diuisio solutio est, quae facta est ad fineem, quod substantia lapidis, facta sit mundissima, & quod totum non sit nisi purus Mercurius, qui portat in proprietate naturam fixandi & fundendi. Quando igitur vis corpus post suam calcinationem dissolui, illud cum arge~to viuo dissolue, quod exiuit ab eo bene purgatum atque mu~datum per septenam distillationem, quia tu~c corpus est multum dissolutioni habitatum, & argentum viuum est multum efficax ad penetrandum illud, & ad inrandum per spongiositatem corporis sui, in qua spiritus congelatur beneficio dissolutionis naturae fixe', corporis ac illius mixtionis cum argento viuo. Et fili si nos intelligis, haec est nostrae dissolutio sollemnis, quae fit per congelationem siritus, & sine illa no~. Item intelligas, quòd

quòd elementorum separatio fieri possit, nisi post eorum putrefactio~em, per quam spiritus miscetur cum corpore, & cu~ suis eleme~tis, & illa facit volatilia, sicut in eoru~ separatio~ibus apparet. Ideo digerit & putrefacit elementa in suis stercoribus vt benè digerantur ad satisfaciendum voluntati naturae, vt possit benè separare, & postea inhumat res separatas, vt melius possint depurari, & vt fiant argentum viuum ad modum aque' clarae, nisi separas lapide~, scilicet substantiam quintam per quatuor elementa, scias, quòd humida eleme~ta no~ possent naturaliter adiungi cum corpore sicco, nisi quodlibet ipsorum elementorum teneat de natura quintae essentiae. Quia illa connexio elementorum, est reductio ipsorum in vnam primam substantiam, & puram, quodq; dicta eleme~ta sint optimè depurgata, atque mundata à sua corruptione. Tibi dicimus, quòd sulfureitates co~bustiue, & corruptibiles beneficio calcinationis separa~tur & penitus annihilatur, & per igne~ & ab igne. Et terra corporis co~minuitur, & multu~ per talem digestionem subtiliatur, & aquae à suis immu~ditijs depurantur per distillatione~, & subtilia~tur, & in natura~ vortuntur aeris per leuiga-

RAYMVNDI LVLLI

uigationem leuitatîs. Post haec potes face-
re, coniunctionem masculi & femellae ad
finem, quòd ipsi per artem generant filiu-
ignis, qui est tantùm in amore, omnium
philosophorum. Si benè nos intellexisti;
hic iacet tota philosophia.

*De effectu totius in summa vniuersali.
Et quòd totius magisterij effectus non est
nisi multiplicatio virtutum sub-
stantialum in essentias
quintas.*

C A P. LXIII.

MEmoriae nos ducimus & reducim9,
quòd totum illud, quod in libris
nostris determinamus, quòd effectus to-
tius magisterij non est aliud in totali sum-
ma, quàm multiplicatio tincture' ad he'ren-
tis in natura omnibus generibus metallo-
rum. Et natura metallica in summa vniuer-
sali non est nisi sulfur, ex quo sit multipli-
catio per suum proprium calorem natu-
ralem in ar. viui substantia digerente illud,
& conuertente in substantiam sulfuris per
certum digestionis modum. Ergo multi-
plicatio tincturae non est, nisi per augme-
tationem

tationem & multiplicationem caloris naturalis, qui est sulfur non urens nec arde~s in materia ar. vi. Cum certu~ fit, quòd si ar. vi. est materia metallorum, & substa~tia eorum in qua eorum claritas infixata est, quia metalla non indigent, nisi substantiali tinctura, in qua tinctura sulfur infigitur & tenetur. Et necesse est, quòd fit talis substa~tia in qua infigitur de illorum metallorum materia saluata & custodita ab omni combustione & effectiua omnis fusionis, & amabilis, & placens omnibus metallis. Et ideo necesse est, quòd tinctura sulfuris talem insequatur substantiam, & quòd in illo collocetur, si vis quòd fit metallorum tinctura, & quòd dicta substa~tia fit talis, quòd fixari possit sine co~sumptione suae humiditatis sine reuertione, aut recessu illius in terram, & sine crematione & combustionem suae propriae substantie', & omne hoc est in argento viuo. Quare notandum est, quòd ipsum causa est perfectionis ad necessitatem metallorum, quia ipsum est sufficie~s in quolibet gradu fusionum cum ignitione, sicut demonstrat aurum & argentum, ferrum & cuprum. Aut signe ignitione, vt patet in plu~bo & stagno. Et hoc per bonam adhaerentiam omnium

Q parti-

RAYMVNDI LVLLI

partium suarum, & per fortitudinem suae nobilis mixtionis. Ideo fili si aliquo modo inspissare possis ipsum per ignem sub co~servatione suae humiditatis, nullo tempore se corrumpi permittit, ne que per flammam furiosam vnquam in fumu~ recedet per grauitatem ponderosam, quam in se habet, & per carentiam adustionis omnis quam habet. Veruntatem istam inspissationem non possumus facere de argento viuo vulgari, sed de nostro philosophico, cùm in suo effectu habeat substantiam inspissandi, & fit per opus secundi aut tertij gradus. Si ergo manifestè perfectum est in omnibus suis partibus, non curemus de aliqua probatione, cùm visibilis experientia nobis demonstrauerit. Na~ qua~do fixatur, tam magna venit inde tinctura exuberatae refectionis, & in tanto splendore, quòd vix posset exprimi. Medium est adiungendi tincturas, nam cum eis miscetur per minima, & in profu~diori ipsorum naturaliter adhe'ret, quia est de natura illorum metallorum & specialiter solis & lune', que' sunt tinctura omnium aliorum metalloru~ imperfectorum. Et ideo tibi in doctrina relinquimus, quod necessarium est, quòd tinctura sulfuris & ignis, quae est in materia
argenti

argenti viui complexionalis sit confixus in dicta substantia dicti argenti viui, cùm fit materia metallorun, ad fine~ quod tinctura mediante siue materia, cum quad est colligata per congruitudinem suae naturae possit adhaerere sine separatione. Et si in alia materia credis fixare sulfur, no~ erit amicabile metallis, nec per consequens coniunctiuum per extraneitatem naturae. Et in materia perfecta ar. viuo propinqua, si fixes erit ad perfectionem, & vita~ metallorum. quare ab illo omnia crea~tur, & cu~ illo omnia dissoluu~tur & resoluu~tur, & in sulfur conuertu~tur per multiplicationem tincturae adhaerentes dictae materie' dissolutae, & congelate' virtute cuiusdam incrudationis propinquae ad natura~, & per intellectu~ huius rei patet veritas, quare tinctura sapientum Alchymistarum est maior, quam illa de natura. Quoniam magnitudo tincturae creuit in substantia ar. viui medicinalis expura natura per arte~ magisterij, haec magnitudo multiplicata in plurib9 modis & tincturis vnita est, & multaru~ potentiaru~ constituta & facta, & hoc p potentia co~mixtionis materie', que' sit dicti caloris virtute naturalis, & sui motus in dicta materia metalli, que' postea ponu~tur & co~

RAYMVNDI LVLLI

stitunntur in sulfur, quod est ar. vini sub-
sta~tia, in qua sunt co~iunctae multe' tincture'
in vnitate materiali. Quare fili omnia Al-
chymiste' experto patet, cp illa maioritas &
magnitudo tincturae est maior, quàm in o-
mni alia tinctura lapidis per naturam crea-
ti, prout largius nominauimus in tractatu
quaestionario .22. quaestione, & in mixtio~e
fermentorum in secunda parte.

*Quae res est materia argenti viui, &
sulfuris.*

C A P. LXV.

F Ili tibi diximus, quòd humiditas radi-
calis, in qua calor naturalis hospitatur
& residet multu~ est vnctuosa, & ideo dif-
ficulter separatur, & per consequens sua
siccabilitas, quòd nisi sic esset, natura non
posset suis necessitatibus prouidere, quae
sunt soliditas, fluxibilitas permane~tes & c.
Et ideo natura desiderat esse perpetuò in
suis indiuidualibus sub conseruatione sue'
speciei: quare natura sagax ordinauit ha~c
humiditatem Mercuriale~ vnctuosam mul-
tum subtilem, quae tenet in se materia~ ter-
rae vnitam nutrimento calorls naturalis,
& per

& per separatio~em talis vnctuositatis per-
 mane~tis tibi reueletur lapidis creatio, qui
 de aqua post congregatio~em spiritus vn-
 ctuosi factus est. Fili humiditas vnctuosa
 est proximior & vicinior materia nostri ar-
 genti viui philosophici, & substantia suae vn-
 ctuositatis est propria essentialis materia
 sulfuris, quare vides, quòd vnu~ sine fixio-
 ne alterius fixari non potest. Cum ita fit,
 quòd vnum non est sine alio, sicut materia
 non est sine aliqua forma, ideo sulfur est
 quasi complexionalis calor in substantia
 argenti viui, & est ibi tanquam spermatis
 virtus masculi, quòd est in simine femelle'
 aut alterius generatiuae virtutis, quae est in
 feminibus. Quare intellige, quòd materia
 talis sulfuris est multu~ lucens fortiter mu~
 da, & ad puritate~ deducta virtute ablutio-
 num fortium & accutissimarum tali mo-
 do, quòd nullam vnctuositatem crema-
 bilem, aut ardentem habet in se, nec ali-
 quam humiditatem vaporabile~, nec phle-
 gmaticam. Et cùm ita sit, quòd ipsorum
 quodlibet subtiliter fit substiliatu~, ad for-
 nam supremorum elementorum depor-
 ta~tur. Et vt apparet quod omnia simul mi-
 xta sint per calorem & dispositionem va-
 sis vterini pre'foeantis & reflectentis vapo-

RAYMVNDI LVLLI

rem in seipso contra locum suae co~uersionis ligamento forti naturae simul colligatur in vna sola re pura & minerali.

De cognitione caloris naturalis. Et de loco suae dispositionis ad sulfur procreandum.

C A P. LXVI.

Flli humiditas argenti viui non potest cogelari neque co~uerti in sulfur, nisi per sui vasis virtutem, quod est de sua materia propinqua tota porosa & aperta. In ventre, cuius est illa natura subtilis, que' congelat argentum viuum in substantiam sulfuris in qua continetur pars caloris naturalis. Et ideo per suos poros argentum viuum habet ingressum, & per resolutionem dicti caloris naturalis ipsum in puru~sulfur congelatur, & nisi corpus esset apertum & spongiosum, alio modo argentum viuum intrare non posset. Nam in natura, quae totius artis & scientiae magistra est & exemplar nunqua~ reperitur, quòd posset nutrire & crescere, nec augmentare rem aliquam, vel multiplicare in specie & re solida compacta & clausa, sicut apparet in metallis in eorum specie manentibus. Et ideo

deo dicimus, qui vult mutare metallum in metallum, opus est quòd ad primam suam speciem propinquam generi conuertatur. Quia ipsa metalla in sua propria specie permanentia non possunt permutari. Nam si permutanda sint, necessaria est vt bonum permutatorem & perfectorem ipsis habeant. Et si habeant permutatorem, habebunt pati ab eo. Sed haec passio duplex est, secundum naturam conuertentis & conuertendi. Nam aut permutator erit argentum viuum simplex, tamen philosophicaliter intelligendo, aut erit sulfur in medicinam delatum. Quòd si est sulfur portatum in medicinam, corpus tunc habebit pati per conuersionem vnus in alterum, sicut cibus in substantiam animatis conuertitur sub conuersione suae speciei. Si fit argentum viuum, tunc corpus per resolutionem suae naturae & conuersionem eius, virtute ar. viui in substantiam sulfuris habet necessariò pati vsq; ad vltimum passum mortis suae. Et ratio est, quia tale sulfur, in aliquo loco reperiri non potest, nisi in profundiori sui ventris. Et cum illud sit ipsorum pura natura, per quam in sua actione se continent necesse est, quòd per corruptionem suae substantiae debeamus extrahere, quo-

RAYMVNDI LVLLI

niam sine illo non possemus creare medicinam perfectam. Et ideo reliquerunt in scriptis Aristoteles & Plato, & omnes alij philosophi, quòd species metalloru~ permutari non possunt à forma in forma~ specificam, & speciem metalli, & sub conseruatione suae formae metallinae, nisi primò in suam reducantur naturam primam, scilicet, in sulfur, & argentum viuum, à quibus postea creatur medicina, & non antè, & non procedit vltrà. Et hoc intellige de perfectis corporibus, quia illa habent reuertere & conuertere imperfecta metalla ad perfectionem, sicut minor per maiorem rectificatur. Quare fili, cùm tale sulfur no~ possit haberi & multiplicari, prout natura docet, quousque corpora sint apta & spongiosa facta per operationem alleuiationis, certae & verissimae omnium elementorum, à quibus sunt composita. Ideo diligere debes corruptionem, quae tibi aperit corpora per resolutionem, a co~iunctionem humidoru~ naturalium, quae sunt vera elementa ratione ignorantiae. Quoniam penitus ignorant aperitionem & aperturam pororum & foraminum clausorum & stimulationem virtutis actiuae & multiplicatiuae. Credunt enim impossibile, quod

bile, quod nesciunt, sed mentiuntur. Quoniam res non est impossibilis, cum fit in actu reali & per artem fiat opere cuiusdam practice', que' si non intelligitur, per te non posset fieri bene, posses respicere & videre opus distillationis, & redistillationis, reversionis & reiterationis, sed nullo tempore scies cognoscere magisterium supposito, quod ante videris opus compleri, nisi intelligas naturam, quomodo debet transmutari. Fili non est nisi vnum opus, quod diuersimodè operatur secundum intentionem transmutationis de sua pura natura intellecta per operatorem cum omnibus suis figuris. Item, nisi habeas intellectum proprii modi operis nature', & ponas te ad distillandum, & credas benefacere cum illa, consumeres prius totum vitæ tuæ tempus, etiam si per mille annos haberes vivere, & semper distillares, antequam adduceres ad bonum quatuor elementa, nisi primò eorum cuiuslibet per se intellexeris virtutes, & postea omnia sua signa bene cognoueris in suis mutationibus, quae fieri non possunt sine proprijs instrumentis, quae tibi ostendemus, quòd bene scias sensum. Iam tibi ostendimus quatuor regimina, scilicet, habeas intellectum, quae sunt

RAYMVNDI LVLLI

dicta & nominata conuertentia quatuor elementoru~ obediendo voluntati naturae acco~modata tanq instrumenta. quare reducere velis, quando perficere, quia postmodum alijs vicibus benè accommodabit tibi gratis. Et vocatur in nostro magisterio, primùm solutio: pòst depuratio: inde reductio, ante fixationem. Et per horu~ ignorantiam opera naturae ignorantur. Et rustici rurales mendaces, & totus ignora~s clerus, praedicta tenent & credunt, quòd nostrum dictu~ magisterium absimilari non possit nature' aliquo modo. Sed nos fili, ex certa scientia, tanquam amici fideles naturae, qui scimus visibili cercificatione, ac experimento probato, ac fine fallacia naturam generaliter operari in suis proprijs locis siccis, calidis & porosis, quos nobis in hoc passu voluit docere dicendo, quòd omne crescens & multiplicans necessariò recipi debet, & hospitari infra concauitatem & porositatem illius, quod crescit, & multiplicatur. Et ideo Hermes philosophorum, & Alchymistarum pater operibus naturae prouide~do, & ipsam insequendo & assimilando in sua multiplicatione inuestigationes illius docendo, in quantum possibile est in veris peculiosis, & vtilibus

tilibus transmutationibus nos admonens docuit, & reperimus probato ac certo experimento, quòd omne metallum solutum indiget necessariò poroso hospitio, quod fit de propria ipsius materia continente de pura natura dicti metalli soluti, quod est dictum argentum viuum. In quo poroso hospitio crescit & augmentatur omne illud, quod natura multiplicat, prout facit rem omnem aliam, quae in actione multiplicationis est. Ideo fit corpus porosum, vt crescendo possit dilatari, & in ipso prouocari, conuolui, mundari, & purificari, in naturam illius conuerti, quod est conuertens, & multiplicans. Et quando corpus est spongiosum, recipit illud, quod amisit, & ad huc magis virtute motus sui caloris naturalis, qui motus est in attractatione nutrimenti, & nutrimentum mouetur in partibus illius, quod nutritur, sicut locatum mouetur ad locum suum proprium, prout mouetur & trahitur per aliquam virtutem loci. Fili, causa attractationis nutrimenti, in quantum est ad locum, ad quem attrahitur, nutrimentum est, fortitudo, & virtus generatiua, quam alio modo nominamus calorem naturalem, & philosophicum in nostris

RAYMVNDI LVLLI

nostris secretis, sine quo nulla res creatur, cùm fit virtus & potentia naturae. Et ideo porositas indiget aeritate naturali, quae est subiectum & proprium retinaculum dicti caloris, quae quidem aeritas manifestatur in colore nigro, quando elementa benè mixta sunt & corpus est combustum & arsum. Et si elementa benè mixta non fuerint, iam non videbis nigredinem, quae est caloris manifestatio. Ideo quia nigredo ostendit, quòd corpus non remanet priuatum neque pulsum à virtute actiua. Virtus autem actiua est, suus calor elementaliter & instrumentaliter. Et hic est, qui causa nigredinem, quando in suo humido operatur. Et quando operatur in suo humido, demonstrat, quòd ipsa elementa sunt fortiter mixta, quando aqua in profundiori corporis benè penetrauit, & resoluit, & dissoluit colorem, qui humido radicali est ligatus in calore nigro. Ideo quando humidum radicale, quod est ignis subiectum separatur à corpore in sua calcinatione, tunc suffocatur & extinguitur calor naturalis, quia suum subiectum ei deficit, & corpus in calore rubeo manifestatur, quod opus est sine lucro, quoniam naturalis calor recessit, & corpus sine vita remanet, Fili, humiditas,

tas, quam tibi diximus, est materia spiritus, in qua naturalis retinetur calor & hospitatatur, & in calefaciendo operatur contra humidum suum, & generat nigredinem. Nam cùm fit separatus à vero temperamento necessarium est, quòd habeat operari, in quantum est ignis. Et quoniam non habet aliud subiectu~, quod ei refrenet actionem suam per qualitatem contraria~, prout primò faciebant aqua & terra, in quibus erat ligatus, & per quem erat temperatus, quia ipse est calidus, multu~ ardet, & co~burit suum proprium subiectum, in quo retinetur & facit totum nigrum sicut carbo. Ideo fili attende, quòd talis humiditas, in qua hospitatatur naturalis calor, non separatur penitus à corpore per ignem excessiuu~ extraneum, qua~do eris in suis naturalibus & prosicuis calcinationibus. Nam poste à trahere non posset, nec conuertere lapidis nutrimentum, quia non esset principale agens, etiam multiplicatio deperiret omnino. Ideo, quòd attractio fieri non potest aliqua, nisi per caliditatem & humiditatem, à quibus causatus est & factus naturalis calor.

De

RAYMVNDI LVLLI

De effectu ignis, & quomodo ipsum appellamus in nostro magisterio.

C A P. LXVII.

P Ropter antè dictas rationes intelligere potes, & euidenter discernere, si talis calor est causa totius rei generatiuae, & cùm visum fit, quod omnis res generatiua in se habet operationes contrarias, dictus calor captus modo praedicto, tanqua~ calor & instrumentum naturale, non est omnino vnus in forma, & in virtute, imò de pluribus formis & virtutibus secundu~ vim & posse, quod accipit specificè, & in speciali per determinationem subiecti, in quo est. Et ideo nulla res p'hibet, quin habeat operatio~es multas & mirabiles, & formas notabiles, quarum quaelibet est ei propria & naturalis. Fili virationis extraximus potentia~ naturae, quae occulta erat, & absconsa in manifestum, & ratione~ exquisiuimus per virtutem sensus & intellectus: nam illi sunt primò cognitiui, & cognitores substantiarum & operationum naturalium. Et hoc totum directum est & cognitum experientiae instrumento virtute, cuius tibi manifestamus, prout vidimus, quòd quaelibet

libet dictarum operationum diuersarum est de diuersis mensuris aut fortior, aut debilior. Sed he'c diuersitas causata est per diuersitatem mixtionis elementorum. Cuius mixtionis non est tantu~ modo, nisi vnus actus in genere, scilicet, distillare & redistillare, & dissoluere & congelare, & per causam illius reiterationis est magisteriu~ nostrum per ignorantes mundi reputatu~ ludus puerorum aut mulierum, vel vnu~ nostrum capite & cauda carens, sed qui paru~ sentit, parum scit, & tantu~ sciunt ipsi. Dicimus vltorius supponendo, quòd dicta mixtura sit terminata, vel no~ quantò calidior erit calore naturali, tanto erit calefactiua & desscatiua humoris Mercurij, & magis effectus suos imprimet in dicto Mercurio, quousque fit ipsemet in suum simile conuersus ratione virtutis vincentis virtutem, humoris, qui dicitur Mercurius, licet quandoque calor naturalis intentum, quantum est paucus & infixus in materia grossa, hoc non possit facere, nisi in formetur, seu adiuuetur per calorem extrinsecu~ sapienter administratum per naturalem operatore~, sicut in creatione sulfuris est visum, & in sua multiplicatione. Et hoc est, quòd opera naturae cu~ co~trarietate fiunt,

respe-

RAYMVNDI LVLLI

respectu virtutum effectualium, quae sunt in elementis, & secundum materiam, aut naturam illius capiunt dictae virtutes determinationem. Nam virtus agens quando est in humiditate exhalatiua & volatiua, citò penetrat omnem humiditatem condensatam fine adiutorio extrinseci caloris. Et quoniam humiditas, in qua erat dicta exhalatiua virtus separatur, & dimittit suam virtutem in corpore deciso, quanda postea est vacuum virtute sine aliqua impressione remanet. Ideo tibi dicimus, quòd humiditas citò recuperatur, & deinde statim deperit. Sed in sicco est causa contraria, & hoc per contrarietatem humidi & sicci. Nansi humidum est alicuius operationis, sicci operatio est contraria. Contrarietas est, q'a impressionem grauitè accipit, & grauitè eam dimittit. Item humidum hoc agit sine accidentali igne, & siccum non. Et ideo, quoniam siccum igne indiget ad impressionem complendum, illud siccum, quantum possumus subtiliamus, & cum humido miscemus, quousque fit veraciter temperatum, & mediocriter subtiliatum, vt cum adiutorio modici caloris faciat penitus in suo corpore nobilem impressionem. Semper tamen est necesse ad hoc agendum calor

lor ignis communis, excita~tis, & calor co~munis naturae operantis, de quo tantu~ diximus, quòd nos intelligere potes. Opus est tibi fili, quòd dictum calorem plantes, & ponas in terram subtilissimam, vt grossum terrestre non eius impressionem impedire possit. Et huius rei sume exemplum in subtilitate humidi. Fili dictus calore est tanquam principale effectuum totius illius quod petis, quoniam id, quod no~ est nisi potentia, desert in actum manifestum cum experientia manifesta ratione adhaerentiae colligatae à calore & instinctu naturae. Quonia~ ignis intantum, quod ignis est, nullo tempore facere potest. Citius enim materia per eum inceneretur, quia non operaretur sicut instrumentum organitale, sicut facit calor innatus in composito & influxus in eo à sole & stellis, & non ab igne communi, sicut multi credu~t per eorum ignorantiam magnam: nam quando dicimus, quòd lapis per ignem generatus est, non vident alium ignem, nec aliu~ ignem corporaliter credunt, nisi communem ignem, nec aliud sulfur, nec aliud argentum viuum, nisi sit vulgare. Ideo manent decepti per eorum caecas aestimationes inferentes, quòd causa sumus suae de-

R ceptio-

RAYMVNDI LVLLI

ceptionis, & quod dedimus intelligere re~
vnam pro alia. Sed no~ est verum salua eo-
rum pace sicut probauimus per illa, quae
philosophi posuerunt in scriptis. Plures e-
nim facti sunt filij Hermetis, & nos simili-
ter sicut in pluribus verbis & locis nostro-
rum voluminum, & specialiter in arte co~
pendiosa magisterij nostri ad illuminan-
dum euidenciam & certificationem omni-
um filiorum doctrinae declaratum est, sci-
licet, quòd solem appellamus ignem, & vi-
carium suum vocauimus calorem natura-
lem: quia desert fortitudines solis cu~ ad-
iutorio caloris communis, sicut patet per
eius effectum. Nam illud, quod agit calor
solis in mineris metallorum in mille an-
nis, ipse calor naturalis facit in vna hora su-
pra terram. Item nos, & multi alij voca-
mus eum filium solis. Nam primo per solis
influenciam fiut generatus per naturam si-
ne adiutorio scientiae, vel artis. Et ideo
Aristoteles vocauit solem patrem & terra-
matrem omnium vegetabilium, quia sol
impregnat terram calore viuificatiuo, que'
postea in naturalem conuertit calore~, qui
multiplicatur adiutorio caloris ignis in no-
stro magisterio. Vnde post per ipsos philo-
sophos clamatus suit filius ignis, vt supra
dictum

dictu~ est & ostensum. Id circo iam manifestatur, quod vt philosophi dederunt eu~ in magna claritate: ita occultaueru~t cum magna obscuritate. Sed tibi qui nihil vidisti, neq; per scrutasti in philosophia, quomodo potes cogitare, quòd melius tibi dare possum9? Vide & co~sidera, aut tibi potest sufficere hoc, quod modo volum9 dare sine aliquo rima, hoc est ignis naturalis, qui generatur per solem & multiplicatur cum adiutorio ignis communis ac dispositio~e philosophica. Na~ si aliquis triu~ igniu~ desideret in arte, totu~ nihil valeret. Ideo apparet, quod filius est solis, quando per eu~ naturaliter est genitus. Et fit post haec filius ignis, quoniam per illu~ creuit & multiplicatus extiti cum virtute innata. Et iterum filius est philosophi, quonia~ per eu~ fuit reatus & gubernatus vsq; ad suae perfectionis fine~. Et sic ostensu~ est, quòd tres patres habet. Primus est causa suae generationis. Secu~dus est causa suae perfectionis. Et tertius est causa suae multiolicatio~is. Ideo fili dicimus, cp capias terra~ nostra~ impregnata~ à sole & sacrifica cu~ substa~tia benè pueru~ p nutrimentu~ subtile. Na~ ille debet stare in loco solis, habe~s & porta~s fortitudines patris sui in secu~, & pater co~cessit filio

R 2 suum

RAYMVNDI LVLLI

suum posse. Iste est aurum nostrum influ-
xum, siue sol noster, cùm est nostra anima,
& no~ in alio. Postea est aes nostrum, in quo
dictus est sol, & est terra leprosa & nigra,
in qua vulgare corrumpitur. Honora er-
go naturam illius, & habeas eius virtutem
in notitia, quia lapis est honaratus, reper-
tus in hospitij desertis, & est intus inclu-
sus velut magnum secretum & thesaurus
incantatus. Item fili materia nostrae medi-
cinae debet esset benè quatuor rebus mu-
nita ex quatuor elementis. Prima est pro-
portionalis mixtio quatuor eleme~torum,
tali modo, quòd opus est tibi, quòd ignis
naturalis adiuuetur per calorem digerentem,
& aqua per fluxu~ sicci, quod versum
est in humidum, & aer ad finem quod dic-
tum humidum possit inspissari in terra,
& terra propter consistentiam suae substa~
tiae & retentionem figurae virtutis ce'lestis,
quae forma erat & est in calore & in spiri-
tu. Et in hoc opus est, quòd proportiona-
biliter misceatur secundu~ mensuram, que'
dicta est geometrica mensura & non po-
stea aequaliter in quantitate, sed in quanto
requirit ad virtute~ & speciem, vel sulfuris,
vel medicinae, & haec mixtio est prima &
principalior res necessaria, qua~ omnis ma-
teria

teria generationis requirit. Secunda est, quòd materia abeat potentiam benè lapidificatiuam, vel vegetatiuam antequam vocare possit munita vapore sulfuris, & non sicut anima vegetabilis est in plantis, sed sicut in fine capituli de virtute formatiua dictu~ est, & tertia & quarta sunt, pro ut dicemus planè in capitulo sequenti de fortitudinibus & virtutibus.

Quomodo Artista se debet habituare pro imbibitionibus me~surandis, habendo respectum ad fortitudinen ignis, qui dictus est naturae instrumentum.

C A P. LXVIII.

T Amen fili damus tibi pro memoria & pre'meditatione, per sensum quod in imbibitionibus habeas te temperare secundum quantitatem virtutis ignis naturae, quia tunc oportet, quòd virtus ignis militet contra aquam, sicut victor vi sua & fortitudine ampliare vincit parem suum in bello. Ideo necesse est, quòd virtus aquae non superet calore~ naturalem, quia pro modico resoluetur & dissolueretur ipsius vegetabilis virtus, & co~uerteretur in

RAYMVNDI LVLLI

naturam aquae, sed in maiori calore. Et huius rei dat exemplum natura, quòd fortior debiliorem vincit cum modico adiutorio, quare considera, ne ille minor successus superet, postquam vis cum sensu agere. Nam opus est, quòd sicut aqua vicit sulfur, & vertit eum per dissolutionem ad naturam suam, tali modo nunc est opus, quòd sulfur habeat potestatem vincendi argentum viuum. Nam primò vicit eum, & ipsum vertit per congelationem ad proprietatem suae nobilis naturae, & prosequendi eam, & terminandi ad propriam naturam argenti fini, clari & preciosi. Et haec conuersio sit per reuersionem differentie, quae mouetur à concordantia, sicut ostendit ratio naturalis, & experientia nobis certificauit confortando virtutem lapidis ei condonando tantum succursum, & quousque habeat potentiam conuertendi argentum viuum nostrum, quod quidem primò ad sui similitudinem suis virtutibus eum conuertit. Fili quoniam omnium corporum mensura & temperamentum fuit per suorum confortationem membrorum. Ideo districtè scire oportet, non tantum qualis res fit, sed quot modis, & quibus modis potest & debet operari. Et per illud posse visibiliter ostensus est

est ignorantia effectus, per quem habet notitiam potentiae, quoniam in rebus generalibus sapiens & ignorans participant in notitia. Et hoc ad cognoscendum rem, quae coram eis manifestè ostensa est. Et de hoc manifesto aequè benè notitiam habebit factuus, sicut sapiens. quia vnus & alter habebunt notitiam, quod materia est talis, vel talis. Sed quando virtus illius confortata est, & quomodo citius potest facere & demonstrare suam operationem scit vnus & non alter. Nunquid scis fili, quod vna res est ante omnes alias res & generalis, quae omnem materiam, & omne corpus, & omne membrum in virtute sua non debilitat, neque confortat, nisi amore operis, quod dicta virtus debet facere insequi & attingere, & si postea consecuta fuerit, vel non, illud opus statim cognoscetur per ignorantem sicut per sapientem, si erit perfecta, vel imperfecta? Sed propter hoc non habebit ignorans iam scientiam maiorem aut notitiam de dispositione materiae, nisi in quanto ille, qui viderit hominem & dicat, hic homo infirmitatem patitur, vel habet malam dispositionem in corpore, & haec est generalis causa dicendi ignorantem prout & sapienti, & ita benè cognoscendi per vnum sicut per alium.

RAYMVNDI LVLLI

Sed iam propter hoc ignorans no~ cogno-
scet proprietatem dispositionis virtuosae,
per quam corpus vel materia attingat, vel
non attingat suas operationes bonas aut
malas, & nisi illam cognoscat, nunquam
habebit notitiam debilitandi eam, vel co~
forta~di. Id circo tibi dicimus, quòd totum
hoc no~ potest consummari, nisi per discre-
tione~ rationis naturalis informatae per in-
strumentum, quod mouetur ab intellectu
respectu eidentium experimentoru~ non
sophisticorum, propter quae omnis igno-
ra~s est, quasi exul & bannitus à nostro ma-
gisterio per tales ignorantes sophisticos et
mendacijs pleno. Testificat hoc philoso-
phus filijs veritatis per euidens exemplum,
quòd medicus bestialis est, & nihil scit, qui
tantum modo dicit, hoc corpus patitur de-
bilitatem virtutis, non melius indicat de
dispositione corporis, quàm vnus rusticus
ruralis, qui nec magis, nec min9 dicit: imo
illu dictum dicetur & multiplicabitur in
ore rustici. Quare manifestè paret, quòd
nisi ratione eidenti ac discreta dispositio
virtutis proprietariae non est cognita, per
consideratam artis, nunqua~ sciet augmen-
tare illam virtutem, qua crementum factu~
est per viam confortationis & debilitatio-
nis.

nis. Nam confortatio vnius non potest fieri sine debilitatione alterius, sicut manifestè patuit omni tempore, & apparebit in dispositione lapidis nostri.

Quomodo debilitatio vnius est confortatio alterius. Et quomodo per confortationem virtutis mineralis generatur lapis noster.

C A P. LXIX.

F Ili omnis debitiatio corporis dissolutione est, & omnis dissolutio ipsius est eius labilitas temperamentis. Et omne temperamentum est restauratio rei deperdite', & ideo conuenit, cùm lapis noster habeat debilitari per dissolutionem, diuisionem, & corruptionem~, quòd virtus aquae, in qua indiuidua naturae fugiunt, cum omnibus suis speciebus & virtutibus elementalibus habeat se confortare ad faciendum coniunctionem & vnionem rerum alteratarum in noua generatione~ mixtarum, vt per succursum huius confortationis virtus aquarum confortarum possit melius & acceptabilius appropriari contra debilitatis aduentum, & bona exuberatione ob-

R 5 tinere

RAYMVNDI LVLLI

nere potestatem vincendi virtutes lapidis nostri debilitati ad conuertendum in illa~ & suam qualitatem ac naturam. Et per ha~c conuersionem ic factam per debilitationem vnus, & confortationem alterius est lapis noster comparatus homini submerso in imo aquae golfo magno. Per hunc modum oppositum patenti ratione nobis ostendit sapiens natura, quòd virtus lapidis debilitata potest confortari per debilitatem virtutis aquae confortatae per modum aquae, quòd habebit potestatem conuertendi aquam ad suam naturam, scilicet, cp illud, quod erat de natura humida in naturam siccam reuertetur per modum temperamenti, & quòd illud, quod erat de natura frigida, conuertetur in calidam, & in hoc solemni solutione. Sed antè opus est, quòd natura sicca conuertatur in humidum: nam in omni transmutatione elementorum talis tolerantia, & passio praecedit transmutationem substantiae, scilicet antequa~ substantia possit transmutari perfectè cp virtus elementi transmutantis obtineat in suo posse partes elementi transmutandi, et quòd fixetur in illo ante transmutationem substantiae, & se miscendo tali modo, quòd illud elementum habebit materiam in aliquo

quo alio elemento. Et ideo est assignata ratio, qualis differentia fit inter elementorum, & alterius elementi virtutem, scilicet, si intelligis doctrinas notatas & notandas nostri magisterij, quae dicunt opus nostri lapidis dulciter & magno ingenio habet ascendere de terra in coelum. Et alibi opus est, quòd de coelo in terram descendat, & ibi recipiat virtutem quietis, qui lapidem fixat portatum in ventre volantis. Quaecumque fit fili, sic intelligas, quia noster lapis per passionem & tolerantiam suae naturae habet opus transire per qualitates omnium aliorum elementorum, antequam sit perfecta medicina. Et ideo si siccum petrosum versum est in frigidum petrosum, ibi habet pati. Et si frigidum lapidosum, quod est passum vertatur in humidum, ibi etiam habet pati, quousque fit perfectè humidum. Et si humidum petrosium vertatur in calidum, ignis noster accensus est inextinguibiliter, neque vnquam deficiet, & medicina nostra ad complementum perfectum est deducta. Quia nobilis natura reliminando & rotando per omnia sua elementa transiuit, vbi calores & caliditates sustinuit, quare tam nobilis est.

Quod

RAYMVNDI LVLLI

*Quòd conuersio lapidis in argentum viuum,
non est, nisi conuersio elementorum
vnius solius naturae.*

C A P. LXX.

I Deo fili tibi fit declarata doctrina philosophi dicentis, quòd conuersio lapidis in argentum viuum non est, nisi mutatio naturarum. Non intelligas tame~, quòd substantia lapidis nostri fit plures vel diuersae naturae, cùm non fit nisi vna tantùm substantia conuersa de toto in natura~ frigidam, primò antequam homo faciat de ipsa quicquam, quousque acceperit appetitum se transmuta~di in aliud elementum, seu qualitatem alterius. Et ideo tunc portamus eum in elementariam diuisionem in quatuor partes secundum instinctum, & statum suae purae naturae, quae vult separari omnibus viribus suis à corruptione, vel à re, quae in eo est corrupta, in qua multùm patitur, intantum, quòd ad mortem venit, & quaelibet ipsius pars ad propriu~ elementum suum. Quia nulla pars naturae potest esse fine eleme~to proprio de qualitate, cuius induta est, quousque veniat ad expoliatio-

liationem eius virtute alterius, quam qualitatem appetit natura, nec tota natura in solo elemento frigiditatis ab extra quousque per elementu~ sit terminata ignis, quia tunc est de natura magis calida. Fili attende, quando dicimus elementatum, hoc est elementum, quod per naturam suam, que' est vna pars nostrae totius naturae lapidosae, in qua est vnum elementum elementale. Et elementale dicimus ad differentia~, quia vnum solum elementum elementale tardat corruptionem fiendam, & tardat generationem in seipso. Et ideo simplicia elementa parum operantur, & proficiunt in hac arte; quia in ipsis no~ sunt essentiae primae elementorum, in quibus sunt virtutes, quae mundificant, generant & corru~punt. Et ideo scias, quòd eleme~ta simplicia sunt extra corruptionem & generationem, & causa est, quia non sunt obedientia humerali vel radicali nature', que' omnia facit nasci. Et ideo nos & omnes philosophi praedecessore dicimus, quòd magiteriu~ nostrum non potest fieri naturaliter, nisi de quatuor elementis, quae dicimus composita coniunctim & diuisim. Et in illis natura, quae est homogenea metallorum, quiescit intregaliter & deportatur.

Quomo-

RAYMVNDI LVLLI

*Quomodo lapis noster mutat se in omnibus
qualitatibus elementarijs.*

C A P. LXXI.

H AEC est lapidis nostri natura, que potest mutari in omnes qualitates elementales, in quas bonus considerator artis vult mutare. Et ista elementa dicta sunt qualitates compositae, quae habent posse conuertendi naturam hanc de qualitate in qualitatem, primò, in siccum, secundò, in humidum, tertio in frigidum, quartò, in calidum, secundum quod pars naturae per diuisionem, vel tota per coniunctionem ad complexionem sui elementi fuerit confortata vel debilitata. Fili, lapis noster nunquam fieri potest, nisi de pura natura, prout quilibet sapiens Artista scire duob9 modis potest, scilicet, scientia speculatiua, cum intellectu moderata, & experientia visibili perfectae duciditatis & claritatis magnae. Et de hac sola natura facta est tantummodo nostra medicina, & sine ista non, prout declarare proponimus in secunda parte huius libri. Cui nihil miscere velis, si videre ipsius potentiam intendas, nisi tantummodo

modo res, quae sunt de sua propria natura, à quibus habet confortari ad que nutriri, quousq; fortitudo suae naturae, que debilita fuit, crearet per nutrimentum perfectum contra bellum ignis. Fili quoniam haec materia est de substantia subtili, & statim intrans ac penetrans elementorum qualitates, & in qualitatem illius elementi, qua reperit abundantiozem in illa conuertitur ideo quando lapis noster rotatur, & ruminavit omnia elementa secundum velle naturae, & intrauit purus, & mundus in regione ignis sui, tunc ignis philosophiae perpetuò accensus est, quamdiu elementa durare poterunt in mundo, & mundus desiciat, quia lapis noster est, sicut materia elementorum, in qua formam suam ponunt, & in qua retinentur, prout natura in omni generatione demonstrat. Et quia lapis noster est subtilis substantiae, in ea descendunt purorum elementorum qualitates, & condensantur, & capiuntur, sicut nunc cum lario. Nam elementa sunt, quae dant tot virtutes eidem substantiae, quot penetrare, intoxicare, ac impotionare potest, & mirabiles operationes facere per potentiam, quam accepit & acquisiuit in bello magno altari & basarum virtutum, & potentiari. Et ideo ipsa vincit

RAYMUNDI LVLLI

vincit omne superius & inferius cum fortitudine sua magna, & est in natura secretissima res & multum mirabilis, qua~ simplices tenent & reputant ad miraculum, vel incantationem, aut artem magica~, cùm ipsorum memoria non possit eas habilitare ad intelligendum magisterium nostru~, quod per natura~, & in natura, & de natura fit.

*Quòd tota psubstantia nostri lapidis
est essentialis.*

C A P. LXXII.

O Vos pueri doctrinae intelligatis, quòd si he'c natura non esset de subtili substantia tota, omnis essentialis essentialitas elementorum purorum no~ posset imprimi, nec posset supra substantiam dominari. Et si elementa alia, quodlibet secudum suam naturam non dominantur bassis elementis in qualitate, substantia no~ posset intra* e neq; penetrare, nec ingressionem habere. Et nisi habeat ingressionem, non posset colorare, neq; per consequens dominari, & dare alias differe~tias speciales secundum co~plementum actionis nostri intellectus, quood medicina nostra habere debet secudum proprietatem suam

suam igneam, per quam oportet quòd ignis dominetur, & hospitetur in ista suprà dicta substantia. Itẽ, et si he'c natura de subtili substantia non esset, non posset habere fusioẽem vniformem, neque dulcificationem continuam, nec vna pars benè consequeretur aliam, & per hanc proprietateẽopus est, quòd aer in dicta substantia dominetur hoc est, quòd lapis noster de natura aerea fit generatus. Nam alio modo proprietas aeris in eo dominari non posset, nisi de vera eius substa~tia generaretur. Pari modo per oppositum est de duobus alijs elementis, sed pro causa antè dicta ipsorum substantia in aeris substantiam co~uersa est. Quare tibi fit reuelatum, quòd substa~tia aeris exiuit à substa~tia aquae, sicut aque' substa~tia exiuit à substa~tia terre. Quare patet, cp à terra exiuit tota lapidis nostri substa~tia mirabilis, quonia~ si natura ipsius no~ esset in aliquo esse substa~tiali, ia~ siccitas, neque frigiditas, quae debent esse in temperame~to ignis & aeris in dicta natura no~ possent ligari, prout opus est ad perfectafixionem. Ideo necesse est tibi terram habere subtilem, & non illam, quam cum pedibus calcas, sed illam, quae volat supra caput tuum, quam accipe & amplectere,

S &

RAYMVNDI LVLLI

& charam tene, propter ipsius proprietatem: quia sine ipsa nullum fixum temperamentu~ fieri potest. De istius temperamenti natura philosophus loque~do dicit, quod no~ est calida, nec frigida, nec humida, neque sica, & tamen vtru~que est. Dicimus, quod non plus tenet de vna quantitate, quàm de alia, nisi quantu~ opus est eius temperamentu~ suae proprietatis, que' per concordantiam facta est de differentia speciali nostrorum elementorum. Et qui ad tale veniat temperamentum dignus erit poni ad mensam duodecim parium.

Quòd medicina debet esse de subtili substantia.

C A P. LXXIII.

I Deo vos intellectu filij potestis cognoscere, quòd medicina nostra debet esse de pura & subtili substantia quia sic nobis dimisit philosophus in scriptis per doctrinam probatam in veritate clarae experientiae dicens. Quare tibi dicimus, quod opus est, quod de fortiori & subtiliori substantia, & fusionis liquabilioris medicina nostrar fit, quàm sint corpora metallorum & fixio-

fixioris retentionis, quàm argentum viuū in sua natura. Ideo tibi dicit philosophus Hermes, quòd separet subtile à spisso, & purum ab impuro ad abendum dictam substantiam, & simplum à grosso, vt de leuiori & meliori ūro nostra possit fieri medicina ad finem perfectionis, sed in faciendo ipsam separationem non est parua scientia. Sed multi sunt, quibus propter intellectus caecitatem haec separatio est abscondita. Et quando ipsi non intelligunt illud, etiā non intelligunt rem, in qua in presumptione inflati sunt, quòd aestimant intellectu habere apertum, & habet ipsum totum inferatum & clausum, sicut ista ars potest eist manifestare in clara experientia, quae est in veritate. Ideo ista scientia tibi sit speculum veri intellectus, si viam rectam habere cupis in alijs scientijs, quia ista tibi monstrat ratione tangentem veritatem per claram experientiam, quia illa non suffert aliquam probationem, nec rationes, nec argumenta logicalia, quae sunt longinqua & remota de claro intellectu. Et plures alij sunt, qui non possunt intelligere, nisi quantum possunt corporaliter videre scilicet, res quotidianas & mundanas, & in illis per nimiam visitationem intellectus ipsorum est

RAYMVNDI LVLLI

iunctum & ibi arrestatum. Et ideo, cùm illud est oppositum, & contrarium sine aliquo medio ad nostrum rectum, & verum intellectum, & illa de causa ipsi proiecti & multu~ remoti sunt de nostro naturali magisterio, sicut populus expulsus & conde~natus de nostro supremo secrecto. Tibi autem fili, qui nos intelligis, es de electis in arte nostra diuisimus testame~tum nostrum, in quo thesaurum perpetuum inuenies, si in manibus tuis peruenire possit, & à te obstineri. Audi quid dicimus, quoniam nobresca, nec zuccara, nec balsamu~ aromaticum, quod ta~tum te faciet delectari, sicut faciet nostrum co~fectum, si se mel tantum gustaueris vnum paruu~ saporem, iuro tibi, quòd de illo habebis maiorem famem comedendi, quàm prius.

De recapitulatione, quomodo de vna sola natura fit omne id, quod quaeritur.

C A P. LXXIII.

R Ecapitulando dicimus fili, quòd res ista cùm fit vnus solius naturae, & de ista tantum modo facta est, quam omnes non habentes, vel potentes, aut datores, & etiam

etiam habentes, & diuitias considerantes, & postulantes desiderant & petunt. Quapropter ista natura per concordiam amorosam, & absque viole~tia aut fortificatione combustibili, & fine trituratione manuum, aut de mollitione per calorem sui ipsius absq; sensibilitate suae proprietatis naturae mutatur de vna qualitate in alteram. Nam ea existente in sua prima Natura vel qualitate non valet tantum de fumo, sed quando transiuit per rotam circuli, tunc est incomparabilis & perdurabilis thesaurus. Fili ad huc tibi dicimus, quòd antequam hoc natura possit per transire per rotam circularem eleme~torum, necesse est, quòd diuidatur in quatuor partes, vt pertransire possit per quatuor qualitates elementarias, scilicet, de sicco in frigidum, & de grosso in simplum, de frigido in humidum, & de ponderoso in leue, & de humido in calidum, & de aspero, leue, aut suave, aut dulce, & molle & placidu~ per dulcificationem amari. Sed haec diuisio non potest fieri per mutationem naturae sine perditio~e proprietatis, nisi natura, quae est in massa dura & sicca cu~ omnibus suis partibus reuertatur ad similitudinem ipsius primae naturae, in qua mundus erat primò

RAYMVNDI LVLLI

constitutus diuina potentia in modu~ formae co~fusae, in qua erant omnia media co~fusa, sine quibus natura complere non poterat operationes suas, qua~do spiritus sanctus diuinus portabatur super aquas, quae occupabant partes omnium alioru~ elementoru~, sicut Deus & Dominus noster creator supremus naturae ordinauerat in eodem momento sine temporis occupatione, antequam placeret facere mirabilem ipsoru~ separationem siue diuisionem. Hanc operationem fecit redemptor noster ostendendo primae naturae, qualiter operari debebat per nobilem intelligentiam. Et hoc non intelligatur, nisi de tota natura, quae primò fuit creata ex nihilo, & post in tres partes diuisa cum certa mensura. Et de prima puriori creauit angelos & coelum imperiale, per hanc luciditate~ & puritate~ participant animae pure' angelis in natura, qua participatione facta est inter eos vnio vera in glorificatione magna, & de secunda parte naturae minus pura fecit Deus firmamentum, sicut supra à declarauimus in capit. formae maioris: solem etiam stellas, & lunam, & dedit cuique suam virtutem, que' in natura cu~ rebus inferioribus participant. Et de tertia parte minus pura fecit
Deus

Deus hunc mundum, & composuit quae in eo sunt, prout scriptum in hoc praesenti testamento in modo tibi dicto, Sic fecit Deus Dominus noster natura~ diuersam, vt quilibet causa ad suam propriam posset fieri restitutio~em. nam de puriori fecit re~ meliorem, de impuriori verò minore~. Et sicut scriptum est in ratione naturae, qua~to res est melior, tanto~ ab altiori natura procedit. Quare patet, quòd natura inferior min⁹ in puritate perfecta indiget alia in omnibus operibus suis, antequa~ ad suae perfectionem operationis perueniat. Si ergo natura superior dat sibi de puritate sua tantò plus, quantò melius inferior natura appropinquat ei ac suae claritati, luciditati, puritati, ac lumini ipsius per attractione~ superioris naturae. quae facta est propter conuicinitatem, ac fortem, & vniformem nexum coniunctionis ante ipsorum diuisionem, & hoc propter associamentum rerum quintarum, & quintae essentiae libro declaratarum sub consideratione tibi fili tradita per agiographum spiritum.

Qua propter apparet, quòd
primò erat totum v-
na natura.

S 4 Quomodo

RAYMVNDI LVLLI

*Quomodo debet intelligi magisterium in respectu
constitutionis mundi scilicet istius magni
mundi facti per Deum.*

C A P. LXXV.

N Vnc loquemur de tertia parte, hoc est, de natura bassa. Ista est natura quae facit diuersitates tantas in hoc mundo. Et de ista dixi superius, quòd tu debes strictè intelligere, aliter poteris erronecadere. Et ideo nolo magis tibi dicere, nisi tantum quod tibi possit sufficere ad intelligendum secretum, quod datum est nobis. Vnde fili intellige huius magni constitutionem mundi, quem Deus omnipotens post naturae creationem fecit in forma confusa, scilicet, quòd omnia elementa erant mixta tali modo, cp nec ignis, nec terra, nec aer apparebant, nisi in forma confusa aquae quae vsque ad circulum attingebat lunarem, sit quòd ignis calore~, nec aer humiditatem habebat, nec terra siccitatem, imo totum in frigiditatem versum erat propter suarum confusionem naturarum. Quoniam de quanto natura aquae magis erat frigida, de tanto naturam in calidam magis

gis stringebat, scilicet ignis, ad profundu~ aliorum elementorum, & per consequens naturam aeris magis puram, cum aer fit ci~ bus & materia ignis, sic quod postea, cum mirabilis ipsorum per potentiam diuinam facta fuit diuisio, & quodlibet eorum fuit associatum & hospitatum in suo loco secundum debitum naturae, fuit poste à re~ pertum, quod in terra remansit de igne & alijs elementis, in quibus est res, quae rebus co~unctis participat. Ac si vitrum plenum aqua lunaria in medio aeris rumperetur & praecipitaretur deorsum cum sustantia & sapore aquae, & aqua plena de substan~ tia quinta ascendendo in natura sua alta approximetur, cum hoc facere sit debitu~ naturae. Hoc fit tibi per figuram reuelatu~, quia debes scire, quod natura non opera~ tur, nisi per suum velle, eò quod respicit voluntatem magistri sui Dei Domini no~ stri, vt sibi satisfacere possit, quia eam crea~ uit, & per illam voluntatem Deus fecit, & facit per naturam omnia, quae videmus, & non per miraculum, sicut te~pore diluuij, quando per amicabilem concordantiam Deus supremus subtraxit stellarum virtu~ tem, quae trahebant aquas à maribus, quae in alto pendent supra regionem aeris, &

RAYMVNDI LVLLI

postea ceciderunt inferius in pluuijs, aut grandinibus cooperiendo totam terram, quia deuiatae fuerunt à parte illius climatis in aliud, vsque quo ad ipsarum locu~ reuersae sunt ad complendum diuinum velle. Fili si Deus vellet, quòd duo montes vnus ab oriente, & alius ab occidente in vno congregarentur in medio terrae, & essent, vnus mons statim fieret, & non per miraculum, sed per aperta & habilia instrumenta virtuosa, quae Deus posuit in natura per sapientiam totius ipsorum concordiae, per quam suas faciunt actiones. Et sic totum opus naturae non est occultu~ Deo, sed mundanis hominibus. Ideo fili, si aliquid facere vis omni tempore, fac per naturam, & inde scias concordantiam naturae, quia sine ipsa vlllo tempore nihil facere poteris. Ideo quia nulla res mundi, que' faciendo est, est extra terminos, nec itinera naturae, quin per illam, & de illa, & in illa fit facienda.

Quomodo terra est intelligentiae, & quomodo operatur. Et de creatione Adam & Euae. Et quomodo magisterium nostrum assimilatur operi creationis hominis.

C A P.

CAP. LXXVI.

Quoniam fili potes intelligere, quòd tota terra plena est intelligentia ad operationem naturae inclinata, quae intelligentia mouetur à natura superiore. Ita quòd natura intellectiua inferior in quantum assimilatur naturae superiori. Nam per intelligentiam adiuuatur à suo simili per conuersionem & potentiam attractiuam. Deinde post illam mirabilitatem naturalem, creauit Deus Adam de limositate elementorum, scilicet de limositate terrae, aquae, aeris, & ignis, & viuificauit eum à sole sancti spiritus, & de luce, & claritate & lumine mundi. Et ex omnibus resultauit in eo mixtionem rei quintae in suo co~posito, sed magis specialiter fuit creatus de terrestri elemento, prout ex ipsius delicto patet. Et sic ex illa limositate. Deus omniu~ creator constituit, & fecit naturam homogeneam, à qua fuit Ada~ formatus, à quo successivè transcreauit Euam. Quo facto precepit naturae, quòd haberet multiplicare, & multiplicauit ipsorum species doctrinacapiendo à massa co~fusa mundi, & per intelligentiam nobile~, quae primò confusa erat, & postea diuisa. Hec enim est generalis
regula

RAYMVNDI LVLLI

regula operandi, quam Deus & Dominus noster dedit naturae, & nobis monstravit per figuram. Et qui habet aures audiendi, habebit totum in suo intellectu: quia hanc insequendo doctrinam natura omnia sua facit opera. Quare patet, quòd qui ignorat hanc diuinam doctrinam extra naturae opera est. Noster lapis assimilatur in operatione operationibus naturae animalis, & naturae vegetabilis, & naturae mineralis & melius. Quoniam assimilatur & assimilari debet creationi hominis, qui de limositate factus erat. Ideo filii, si vis operationem nostram per naturam facere, insequere operationem doctrinae naturae. Nam ei non est datum, quòd per aliam doctrinam possit operari, nisi per illam, quam habet à Deo magistro suo praeceptam & doctam per intelligentiam perfectam, per quam suae mouentur operationes, nec festines. Et ex hoc fit speculum tuum natura, quae breui tempore res suas non format, sed tempore certo assimilandum magisterium operatio eidem constituta.

Quomodo operator debet res suas ordinare ad assimilandum magisterium operationi creationis uniuersalis in creando massam co-fusam, quae continet omnia quatuor elementa.

C A P.

CAP. LXXVII.

P Ost haec fili tempus est, quòd ponas in ordine naturam, qua indiges cum recta notitia, scilicet per reductionem, quae per retrogradationem facta est illius in forma confusam, respectu massae huius mundi, quousque versa sit in qualitatem frigiditatis magnae in qua primò fuit. Et quando sic erit versa notare potes & cognoscere, quòd non est nisi vnum compositum per artem respectu naturae confectum, vt si absque artis adiutorio factum esset per naturam ad consequendum sui intellectus finem, qui est creare perfectum metallum, vel medicinam perfectam respectu naturae, quae per artem adiuuatur, & in hoc composito continentur quatuor elementa naturae mineralis, simplicia & composita per quae resultant quatuor qualitates elementariae. Et per hanc primam conuersionem lapis noster in naturam frigidiorum vertitur. Et ideo oportet, quòd aqua ibidem dominetur, & in se contineat alia elementa, ex quibus natura per diuisionem se habet, postea verti de qualitate in qualitatem. Et haec est res nostra, quae in se continet omnia, quibus indiges in nostro magisterio.

Et

RAYMVNDI LVLLI

Et ideo dat intelligere ratio scripta philosophicè per Hermetem, quòd sicut omnes res factae fuerunt ex vna sola re per potentiam supremam sementificam, & exiuerunt à massa confusa globosa, voluntate diuina miraculosa: sic lapis noster natus est, & exiuit ab vna compacta massa confusa, in qua omnia sua quatuor elementa sunt contenta per naturam creata, de qua per voluntate Dei & operationem naturae noster lapis poste à nascitur.

*Quomodo philosophi appellauerunt massam
confusam, & de diuisione ipsius,
suorum.*

C A P. LXXVIII.

PRo hac massa confusa nominanda fili similitudinariè philosophi eam nominauerunt totum mundum. Nam in ipsa sunt quatuor elementa confusa, quae separari possunt, & diuidi quodlibet ad parte sua, impregnata ex natura quinta, & per quam separantur & sunt separata. Ergo fili elementa ab illa massa separa per industriam sapienter, quae à nobili mouetur intelligentia, & reperiens naturam, quae in ipsis est, in quatuor partes diuisam, & quaelibet pars
illius

illius naturae ornata erit & induta qualitate sui elementi. Quia pars, quae remanserit pro terra, erit in siccate complexionata. Et illa, quae pro aqua remanserit magis pura & magis subtilis, & conuersa in qualitatem frigidam. Et illa, quae pro aere remanserit, reperietur in qualitate humida conuicina~te, qualitate ignis. Vide ergo fili naturam, quae erat in toto composito integraliter, primò frigida, & postea reuersa est in principalibus qualitatibus elementarijs, scilicet, in siccitate, frigiditate, & humiditate, & calore per diuisionem elementorum. Et sicut quodlibet elementum habet participationem cum sibi propinquiore, sic quaelibet pars huius lapidis vel naturae habet maiorem affinitatem sibi propinquiori, quàm habeat illi, quae sibi est remotior. Et hoc est propter posse elementorum ac eorum qualitatum, in quibus vaporabiliter diffusa est dicta natura quinta, quam tantu~ diligimus. Fili istae qualitates elementales dictae sunt appropriatae elementis propter grossitiem, & simplicitatem dictarum partium, in quibus iacet natura pura cum magna corruptio~e, à qua corruptione si scias eam amouere, habes nostru~ magisteriu~ certificatu~ per certam praeparationem.

Nam

RAYMVNDI LVLLI

Nam lapis noster nunquam inuenitur, nisi in ventre corruptionum, & de hinc eu~ extrahimus, substa~tia vnde mouetur corruptio, est multum pinguis (l*)utosa & fortiter vnctuosa aerea, in venere cuius est ignis, quem petimus, & in ipsa eu~ accendimus. Et ideo tibi reuelauit Morienus sagax Romanus per bonitatem subtilitatis, cui non fuit alter similis in securitate per bonitate~praeparationis metuens Deum, fidelis, benignus dando totum suum consilium dicens, quòd scientiae hominum manifeste~coniunguntur, mansio cuius manifestatur in carne, & sanguine, & in profundiori ve~tris. Et alibi tibi reuelauit, quòd secretum nostri lapidis est, in coxis & femoribus calidis, hoc est in profundio elementorum compositorum, ex quibus elementa sunt per ea, quae superius dicta sunt. Ideoq; supra dictum est, & adiungentum propinquiora propinquioribus, & affines suoru~affinium. Nam scis, quod natura sicca vel pars illius, quae est sui elementi terrestris, non habet potestatem vertendi se in naturam humidam, nec se ligandi parti humidae, que' est de natura aeris p'pter duas causas contrarias. Vna est, quòd terra & aer sunt co~trarij, & in qualitatibus discrepantes.

tes. Quoniam terra per naturam, qua~ habet, est sicca & frigida, & aer per partem nature' qua~ tenet est, humidus & calidus, Et ideo natura sicca in humidam, & frigida in calidam conuerti non possent, nisi primò quaelibet ipsarum per sua transeant media, quae sunt germana extremitatum. Quoniam scriptum est pro reformanda natura, quòd contraria existentia quaelibet ipsorum in sua natura non benè possunt simul ligari, nisi primò mutantur de sua co~traria qualitate in mediam, que' participat veris extremitatibus per affinitate~ naturae. Et ideo natura terrae non potest conuerti in naturam aeris, nisi primò vertatur in naturam aquae: nec natura ignis potest conuerti in naturam aeris. Quoniam nullus transitus potest fieri vnus extremi ad alterum, nisi prius transeat per media germana. Nam quando volumus facere transitum de prima extremitate ad tertia~, oportet transire per gradus medios. Quare fili aqua & aer sunt germana media elementalium scalae rotundae, per quae natura ab extremis elementalibus habet transire antequam operationes suas co~plere possit veniendi ad perfectionem. Nam aqua

T est

RAYMVNDI LVLLI

est frigida & humida, & per frigiditatem participat cum aere, & per suum humorem rarificat terra~, eam alleuiando. Et per frigiditatem suam aerem condensat, eum constringendo. Ita, quòd quando aqua conuertit terram ad naturam suam, postea potest eam in aerem conuertere per concordantiam humiditatis, quam terra ab aqua susceperit, & frigiditatis, quam aer receperit ab aqua, quae eum constrinxit, & sic per consequens est aer medium ignis & aquae, cùm aer fit humidus & participat aque', & cùm calidus participat igni, & per suum humorem condensat ignem & vertit eum in naturam aeris per insipissatione~, & per suum calorem attenuat & intenebriscat aquam & vertit eam in aerem per leuigationem. Et ideo quando aqua in naturam aeris est conuersa, aer eam conuertit in natura~ ignis. Vel quando ignis conuersus est in naturam humidam aeream, humiditas & frigiditas eum conuertit in naturam aquae secu~dum quod iacet in intentione naturae, vel boni & perfecti artificis. Nam sicut aqua est de materia terre', ita aer est de materia aeris & terrae. Et vnu~ est materia alterius.

Quomodo

*Quomodo elemant subtiliantur, & ingrossantur per rotam circularem, quae per philosophos huius artis dicta est
Cathena aurea,*

C A P. LXXIX.

I Deo fili tibi dicimus si velis nos intelligere, quando terra per suum contrarium erit subtiliata, vertitur in naturam aquae propter qualitatem, scilicet, frigiditatem, quae participat inter siccitatem & humorem. Et quando aqua illa plus subtiliatur, per ignem in naturam aeris vertitur. Et quando ille aer plus subtiliatur, vertitur in naturam ignis, & per consequens per retrogradationem est, quòd quando natura ignis ingrossatur, conuertitur in naturam aeris humidam, & tunc ignis tantum de calore suo perdit, quantum humiditas potest sibi contrariari per hebetationem suae ingrossationis. Et quantò haec natura humida melius condensatur per inspissationem, tantò melius in aquae naturam conuertetur, quae per suam condensationem mortificavit maiorem partem caloris. Et perdit magnam partem humoris per indura-

T 2 tionis

RAYMVNDI LVLLI

tio~is approximatione~ nature' aeris ad qualitates terrestres, & quando he'c aqua magis inspissatur, tunc vertitur in terrae naturam, & propter fui frigiditate~ amittit parte~ sui humoris gyrando se & porta~do in siccitatem. Quare si vis ignem nostrum acce~dere, admnistra ei cibum leuem & teneru~quia eius hebetatio & mortificatio non venit nisi per cruditate~ grossitiem materiae; sicut patet in declaratione praedicta. Quando igitur voles de terra ignem facere, subtilia terra~ quantum poteris, & quando velis de igne terra~ facere, co~densa fortiter igne~. Dicimus quod aer & aqua causa sunt ingrossationis ignis, & melius aer quàm aqua, & melius aqua quàm aer. Et minus terra, quàm aqua, & aqua minus, quàm aer. Sed terra omnibus suis viribus inspissat aqua~, eam vertendo ad suam naturam terrae & aquae, se condensando & conuertendo ad naturam terrae inspissat aerem, & vertit eum ad suam propriam naturam aquae. Et aer se ad natura~ aquae co~uertendo per inspissationem condensati-gnem, & facit eum conuerti in aerem per suae subtilitatis ingrossationem. Similiter ignis omnibus suis viribus nititur aere~ vertere ad suam ignis naturam per subtiliatio-nem

nem suae purae substantiae: & iste aer conuersus ad naturam ignis subtiliat aquam. Et ideo vertit ad naturam suam aeris per rarefactionem alleuiationis. Et haec aqua versa in naturam aeris rarificat terra~, & facit eam verti in naturam suam aquae per subtiliatione~ suae grossae substantiae. Et per hunc vltimum ordinem relucet secretum compositionis aquae' nostre' filijs intellige~tibus, cùm viuaciter apparet, quòd natura sicca non potest in humida~ conuerti, quousque in naturam frigidam conuertatur. Fili manifestè tibi portam naturae aperimus ad intrandum omnia opera sua, si intelligas, quia superiora eleme~ta causa sunt subtilitatis inferiorum. Et subtiliatio causa est viuificationis & animationis. Eleme~ta verò inferiora sunt causa ingrossationis aliorum elementorum. Et hoc ratione attractionis proximioris consonantiae, quae iacet in suis naturis, vt nuper extitit declaratum per terram & per ignem, & ingrossatio causa est mortificatio~is, & hebetationis caloris animalis. Et nos bono iuramus animo, quod subtiliatio non fit sine ingrossatione, nec ingrossatio sine subtiliatione, nec dissolutio terre' sine co~gelatione aquae, nec aquae congelatio sine disso-

RAYMVNDI LVLLI

lutio~e terre'. Fili in spiritu dissoluitur corpus congelatum, & per corpus co~stringitur spiritus congelatus, quia congelando spiritu~, dissoluimus corpus, & corpus dissolueno, congelamus spiritum. Fili vide & aspice multiplicationem verae tincture', quam Deus dedit naturae ad tra~smutationem faciendu~. quia de vno pugillo terrae, & nouem aeris facimus decem aquae. Et ideo de vno pugillo huius aque', & nouem ignis facimus dece~ aeris, per scalam viuificationis ascendendo ad subtiliatione~ naturae grossae in naturam simplam, & superiore similiter de vno pugillo ignis, & nouem aquae fiunt decem aeris mortui, qui est aqua viua. Et de vno pugillo istius aeris mortui, & de nouem pugillis terrae fiunt decem aquae gloriosae. Intellige fili verba, quoniam haec est doctrina, per quam omnis me~sura & omne temperamentu~ fiunt. Et est necessariu~, quod in nostro magisterio fiant, sine quibus fieri non posset. Haec est cathena deaurata & rota circularis totius mundi, per quam natura sagax omnia sua regit instrumenta rotando & circula~do transe~udo in circuitu, quam supremus creator conseruare in suis diuinis mirabilibus & infinitis potentijs voluit & vult.

Quomodo

Quomodo Artista debet scire corde tenus rotam circularem, & naturam conuersionis elementorum respectu primae & secundae qualitatis.

CAP. LXXX.

O PVS est tibi fili hanc rotam corde tenus scire perfectè, si ad nostrum magisterium velis peruenire. Quia tibi diximus, quòd elementa per naturam iam dictam vadunt rotando per ipsius circuitum successiuè, quousque compleuerunt eorum circuitum, & circulum, qui est perfectio operationis eorum, & per scientiam suae circularitatis apparet clarè istud, quod superius diximus per primam rationem. Alia ratio, quare natura sicca, que' est in terra, in naturam aeris conuerti non potest, nisi per suum medium, est diuersitas grossitiei & subtilitatis, vel grauitatis & leuitatis, per contrarietatem partium naturae, aut materiae illius, sicut de superius dictis qualitatibus iam complexionatis. Quia omnes aliae res, quae considerari possunt in istas pro maiori reducuntur, videlicet, fluxibilitates, & soliditates reducuntur

T 4 ad hu-

RAYMVNDI LVLLI

ad humiditatem & siccitatem, & leuitas, & grauitas reducuntur ad subtilitate~ & grossitiem. Et notetur hic primus gradus. Ideo te intelligere oportet, quòd pars naturae, quae est in terra, grossa est & grauis, frigida & sicca. Et ideo frigiditas, grossities, & grauitas cum siccitate causantur à natura quae est in terra nobiliter causatae sunt, & natura, quae est in aqua, est mediocrite grossa & grauius mediocriter que subtili: & leuis, humida & frigida, per hunc secundum gradu~, & ideo causantur ab eis grauitas cum frigore, & leuitas cum humiditate. Et natura, quae est in aere, subtilis est & leuis, calida & humida. Et ideo causantur ab illa leuitas cum humiditate, & sunitas per caliditate~. Et notetur hic tertius gradus. Et natura, quae est in igne, multum subtilis est & leuis & multu~ ac fortiter calida a sicca, & ideo causantur ab illa leuitas cum siccitate, & caliditas acuta. Per haec doctrinam fili debes intelligere, quòd in nostro magisterio naturali, non debent elementa definiri secundu~ quod sunt principium motus de loco in locum, sed secundu~ quod sunt initium alterationis. Haecmet viam insequuti sunt, & sequuntur medici. Et ideo dicunt, quòd terra est elementum,

tum, per quod omne corpus ad corpus defertur sanabile, & per quod corpus sanabile frigiditati & siccitati in substantia participat, de sua ratione multum grossa, & aqua participat cum frigiditate & humiditate in substantia mediocriter subtili. Et aer participat humiditati & caliditati mediocriter subtilibus ratione suae nature'. Sed ignis participat calori & siccitati in substantia multum subtili, & fortiter actiua, ratione suae simplicis naturae. Fili hoc vltimum capitulum aperit tibi portam, & postea firmat, quia tibi supra dixim9, quòd de vno pugillo ignis & nouem aquae fiunt decem aeris mortui, quae est aqua viua.

De causa & ratione, qua elementa non possunt conuerti, & etiam causa, per quam bene possunt conuerti.

C A P. LXXXI.

Per hanc descriptionem elucidata est ratio secunda, quare natura sicca non potest in humidam sine medio suo conuerti. Et per illud medium transeundo patenter extitit declaratum descriptione predi-

T 5 cta,

RAYMVNDI LVLLI

cta, quòd elementa sunt causae suae mutationis & alterationis, prout hoc 'pbari potest experientia visibili & vera manifestè in nostro magisterio naturali, absque alia logicali probatio~e. Fili accipe de nostro aere, & de terra modicum, & perfora latus eius acuta lancea tota calida, & videbis à ventre suo exire tantùm de cholera nigra cremata & combusta, quod habebit potentiam intoxicandi & impotionandi totum mundum. Retine igitur illam, ne à te recedat, quia tibi bona erit contra inimicos tuos. Postea perfora aliud latus eius cuspunctura magni serpentis, tantum modo quousq; totum phlegma exiuerit, nec amplius habeat infra suum ventrem. Deinde crema & co~bure, quousq; fit prope mortem, & quòd anima exiuerit, & corpus fit in puluerem reductum indutum de nigris oculis. Scias, quòd natura illius est remissa grossa & grauis, frigida & sicca, per proprietatem, quae est in eius elemento terrestri, aeri co~trario, in tota sui natura & proprietate. Quare si ipsum in naturam aeris vis co~uertere, ad de ei de capite rubeo noue~ partes. Et natura huius rubei capitis est vna substantia multu~ subtilis & leuissima, & in co~plexione multu~ calida, & sicca & acuta.

acuta. Post haec ad de illis duas partes de pedibus albis. Natura illorum pedum alborum est vna substantia grossa mediocriter, & in qualitate mediocriter frigida. Et per hanc proprietatem participat oculos nigros, est ad huc in substantia mediocriter subtili per suam qualitatem humidam & calidam. Et per hanc proprietatem participat substantiae aeris. Et ideo fit tibi reuelata definitio aquae & aeris in suis dispositionibus, tanquam amica contrarietatum, quae sunt in composito isto, scilicet ignis & aquae, terrae, & aeris, nascitur vnum medium purum, ad vniorem mixturem qualitatum alteratarum ipsorum in forma terrae congelatae albae, multum subtilis, & transparentis secundum perspicuitatem aquae aereae, iam congelatae per vaporem materiae dictae terrestri, iam confortatae per calorem acutum.

De symbolo, retinaculo elementorum.

C A P. LXXXII.

Flli, in hac mutatione, grossities, & grauitas substantiae terrestri, naturae inferioris habet potestatem retinendi aquam, per totam suam naturam, per vaporem homogeneita-

RAYMVNDI LVLLI

geneitatis frigidae, quae est qualitas grauis participans illis duobus eleme~tis, que sunt de natura sua, sed fis securus, quòd frigiditas dominatur in retentione attractationis aeris, que' facta est per confortationem caloris acuti cum sapore humoris, qui est materia ignis, & totius naturae. Ergo fili, pone de calore alto in natura inferiori, ad confortandum suam siccitatem & mortificandum suam frigiditatem, per temperamentum cognitum ratione naturae. Nascias, quòd maxima frigiditas est mortificationis ignis causa, & durificationis, & grossioris naturae attractatiuae causatae à calore & humore. Fili calor naturae debet per humiditatem radicalem temperari, vt vapor calidus per nimia~ suam actionem non cremet, aut ardeat materiam nostri chari infantis, quae temperantia facta est tantum modo per additamentum naturae sui humoris, quousq; veniat ad gradum illius acuitatis temperatae, per quam possit penetrare inuisibiliter omnes partes naturae humidae, & ponere formam suam, ac eam figurare in materia aeris. Debes videre fili, quomodo hoc temperamentum debet fieri, qualiter, & in quo loco debeat creari. Et tibi dicimus, posse naturae reuelando

lando, quòd per subtractionem humidi radicalis fit, quousque calor naturae exci-
tatus & expeditus per stimulationem no-
bis monstrat dictam actionem. Ideo tibi
opus est, ne illud transeas, ne compositum
se relegatum reperiatur, vel separatum à to-
ta sua natura. Quia postea nollet videre
eam, nec poste à posses tam promptè & ce-
lenter infingere natura~ deperditam in cor-
pore sine parte ipsius. Et si haec pars esset
omnino remota à corpore pre'dicto, & po-
ste à velles in suum initiu~ ponere per viam
corrigen-
di defectum, esset tibi multum
grae, propter causam tardationis, & sicut
praediximus, natura ipsius non esset ita be-
nè radicaliter, & per suas proprietates in-
fixa in suo corpore per hanc artem, nisi
fieret hoc ingenio forti atque subtili hu-
ius magisterij, quod est multum graue fie-
ri, tanquam per artem naturae, quae multu~
omnibus suis adhaeret intelligentijs ad co-
plendum & finiendum completè suas o-
perationes non ministraret, quia per ar-
tem à Deo non est intellectus tam subti-
lis, quòd primae virtutes in corruptionibus,
suis primis occultae, & in corruptione suo-
rum obiectorum debilitentur. Ideo fili o-
pus est tibi, quòd auises te in prima corru-
ptione,

RAYMVNDI LVLLI

ptione, & intelligas benè istius praesentis
vltimae conclusionis ordinationem.

*De qualitatibus accidentalibus. Et de
vniione naturae.*

C A P. LXXXIII.

P Ost haec opus est tibi, vt scias acuitate~
pre'dicti vaporis calidi ab ipsomet igne
creari, qui procedit ab illa natura, qui qui-
dem ignis est quarta pars totius naturae in
quatuor partes diuisae, & ideo humore~ pe-
netrando per suam acuitatem ignis dige-
rit, & adiuuat grossam naturam cum natu-
ra simplici per continuationem, ac copu-
lationem minerarum suarum, & minera-
rum partium insimul coniunctarum vni-
formiter ad modum naturae homogeneae,
sic quòd natura sicca, & grossa per suum
confortamentum retinet naturam humi-
dam, & subtilem, per ingrossationem na-
turae simplae per coagulationem. Et natu-
ra simpla per co~uertionem rarificat gros-
sam per subtilem vniione~. Sic apparet ma-
nifestè, quòd in quanto natura grossa de
simpla retinuerit per attractione~ nature' ca-
lidae & humidae, intanto est propinquior
subtilitati aerae, quàm esset in sua natura,
& habet

& habet maiorem perfectionem, in quanto etiam natura simpla erit magis adiu~cta, vel addita cum natura grossa per condensationem, intanto erit grauitati & ponderositati propinquior, & minoris perfectionis. Et sic fili potes intelligere multiplicationem, vel diminutionem operatiuarum virtutum. Nam philosophus in libro Meteorum ait, quòd natura terrestris in loco generationis metallorum co~tinet in se virtutes coelestes, per quas conuertitur sua indiuidualitas in formam, naturam, & speciem metallorum coadiuuante virtute naturae terrestris. Alio modo, si virtus naturae terrestris superet in potentia virtutem naturae coelestis, quae erat in specificatione metalli magna siccitas, & magna frigiditas naturae grossae condensaret humidum, quòd formam debet recipere metalli in naturam & confortitatem terrae, & no~ in forma metalli propter defectum virtutum coelestium, quae non sunt in dicta natura. Quare filij veritatis intelligere possunt, quòd forma metalli venit, & est à virtute coslesti, influxa in materiae ipsorum profundiori, ideo dictum est per rationem Meteoricam, quòd anima est in femine naturae, sicut magister in suo artificio. Fili,
talis

RAYMVNDI LVLLI

talis virtus coelestis est in proprio loco generationis metallorum, & ideo est forma metalli. Facias ergo tunc fili, quòd in loco generationis aut conuersionis talis sit potentia coelestis, quae possit transformare humidum indiuidui sub conseruatione actionis, appetentis hanc ex natura terrestri, in formam & speciem transparentem & finissimam, per congelationem terrestris sicci, he'c erit res magnae virtutis. Quia terre' virtus, per temperatum frigus, & per siccum complexionatum, operata est congelando, inspissando & retinendo. Et virtus coslestis formatiua influxa cum virtute terrae, format speciem in colore coelesti, quando materia congelatur, sic quòd co~gelando transformatur species, & informando illam co~gelatur materia. Quapropter fili scriptura praecipit, quòd habes argentum viuum tot vicibus abluere, quousque vertatur in colorem clarum coelestem. Et he'c est terra, in qua animas nostra, seminamus, & in illa est co~gelatio nostra, & non in alio loco, & per hanc retinentur simplices spiritus quinti fugitiui, qui habent formare, & debent formare terram claram in virtute & forma elixiris, per specialem differentiam, que' mouetur à nobili
concor-

concordantia quintarum reru~, sicut clare~ notabimus in secunda parte huius libri dicta practica nostra.

Quomodo tota intentio operationis debet esse in praeparando materia~ lapidis, & in suo temperamento.

C A P. LXXXIII.

P Ropter ea potest tuus sentire intellectus rationabili consideratione, quòd qua~tò magis materia erit debità preparata & subtiliata, tantò virtutes coelestes naturae superioris obtinebit, & in se retinebit in qua~to minus, minus. Fili videas ergo & auises, quomodo aqua mutatur in aerem, & aer in ignem, si vis habere praeparatione~ naturae. Si velis de materia terrae ignem facere, opus est tibi à principio, vt eam benè subtilies, & quòd in naturam aquae & aeris transmutetur, & quando in contrarium voles operari, intentione cognita elementa in contrariu~ mutabis. Veruntamen facias factum tuum ex re simpliciori. quonia~ in illa appropriatur virtus coelestis tanquam forma rei simplicioris, & hoc est secundum actionem materiae & cursum nature'. Et tene super hoc dictum philosophi

V vij.

RAYMVNDI LVLLI

vij. Methaphysicae, Quòd secundum proprietatem materiae ei erit appropriata certa forma, & propria secundum suam actionem. quare si materia est simplex, appropriabit sibi formam nobilissimam & multum puram, causa suae simplicitatis & similitudinis, quae nascitur à proprietate naturae superioris simplicis. Ideo quando voles contemperare lapidis substantiam, pone ipsam in loco generationis, vel conuersionis ad qualitates, de quibus vis per notitiam certam, quòd lapis tuus mutetur, videlicet, in humido calore. quia haec est qualitas, per quam causatur dulcedo in lapide amaro, per conseruationem humidi lapidis in suo igne, quousque possit aeternum ignem pati.

*De demonstratione praeparationis lapidis
per differentiam exemplificati-
uam in operatione natu-
rae in suis mineris.*

C A P. LXXXV.

T Alii filii modo natura vtitur temperamento in mineris per successiuam operationem, quanuis accidenti fortuito multum erret. Nam si materia sulfuris & argenti
viui

viui depurata, & ducta ad splendentiam, reperit locum suae retentionis & congelationis siccum, terrestrem fuscum & immundum vel frigidum sine temperantia aliqua, generatio istius conuertetur in complexione intemperatam, fuscam, terrestrem, crudam, ponticam, & amaram, & accipiet formam specificam, secundum speciem, ad quam virtus cruda terrestris & complexio loci mouet materiam sulfuris & argenti viui, ad formam secundum suum actum, sicut manifestè in omnibus generibus visum est de extremitatibus & medijs alijs metallicis. Quia illorum materia non est aliud simpliciter, nisi fulfur & ar. vi. mixta simul vaporabiliter, & specificata in terrestrem speciem atramentosam, & vaporem grossum terrestre, qui nascitur à loco transmutabili generationis. Fili reuerte igitur materia grossam in simplicem, quousque induerit virtutem celestem, quae habet claritatem in lapide nostro formare, propter hoc, quia potes istud, bene facere in elementalibus reuolutione, si intelligas elementorum conuertibilitatem. Fili vapor grossus atramentosus, à quo creatum est atramentum, est multum acutus & ponticus, & ideo partes penetrat sulfuris & argenti viui depuratorum, & penetrando

RAYMVNDI LVLLI

inficit illam materiam depuratam, co~ge-
lando in speciem illius vaporis atrame~tosi
& lutosi terrestris, qui mixtus est ipsis.
Quare patet id quod diximus, quae est ma-
ior porta~, scilicet, quòd virtutes terrestres
non obtineant super coelestes, sed eco~uer-
so, & habebis rem petita~. Per hanc mixtio-
nem apparet, quòd sit medium inter lapi-
dem & metallum, cùm dicta mixtio facta
sit in materia lapidis, & in materia metallo-
rum, & corporum liquabilium. quia me-
dium est omne illud, quod aliquo modo
cum lapide participat ab vno latere, & in
aliquo modo cum metallo in alio latere,
& vltra adhuc magis proprietas lapidis
est, non posse fundi. Et proprietas metalli,
quam ex eius materia tenet, est posse fun-
di per calidum & siccum. Ergo per haec
notare potes, quòd lapides sunt in genere
terrae siccae, & metalla sunt in genere aque'
humide'. Mediu~ ergo vocatur omne illud,
quod cum duabus extremitatibus parti-
cipat illorum. Sed aliqua illorum su~t, quae
magis participant cum siccitate, & illa co~-
tinent calidam & siccum, constant calido
& sicco, vt Marcasita Antimoniu~ & c. Sed
aliqua illorum mediorum sunt, quae meli-
us participant gradui humoris, & de illis
distilla-

distilatur aqua per calorem & siccitatem, vt salge~ma. Per hoc fili relucere potest doctrina ante oculos tuos declarata per hoc quod est de proprietate metalli, est humidum aquaticum, & ar. vi. separatum per artem magisterij tibi reuelati. Habei igitur fili notitiam naturae mediorum, quia de ipsis totam scientia~ nostra~ trahimus, & potestate~ pone~di ar. vi. in opere, & trahimus, ar. vi. à suis cauernis vitreis, & cu~ illis portatur lapis ad sua~ prima~ natura~, qui est supremu~ medium purgatum ab originali macula.

*De extremitatibus nostri lapidis, & quae sunt,
& vnde extrahuntur.*

C A P. LXXXVI.

P Ostea cognoscere potes, quòd ar. viuum nostrum est prima extremitas lapidis nostri, & in primo gradu & in secundo est elixir completum, & modo tali per artificium nostrum subtiliter inuentum, & ingenio naturali trahimus extremitates ex praedictis medijs, quae participant cum lapide nostro, sicut natura sapiens dedit nobis scire: nam apertè nobis ostendit modu~ qualiter tra~mutat natura~ de medijs ar. vi.

RAYMVNDI LVLLI

in metallum perfectum, hoc est fili mediū~
commune ad trahendum & ponendum
summum medium de potentia in actum.
Tamen fili debes intelligere in tua opera-
tione metalla loco mediorum, quae sunt
extremities natura'. Nam qua~to media sunt
nobilioris naturae, tantò extremities sunt
nobiliores & digniores in pote~tia. Et ideo
de ipsis medijs extremities separamus. s.
vium arg. argentorum viuorum, & elixir
perfectum, quod est medicina medicina-
rum. Quoniam in omnibus medijs aliquo
modo secundum formas co~fusas sunt ex-
tremities. Alio modo nisi ibi essent, non
possemus in actum ponere, quod est in po-
tentia naturae. & sic inseparabiles essent
propter impotentiam ibidem existentem.
Item natura nobis manifestat secundum
quod experie~tia certificat, quòd natura il-
lorum comminuit argentum viuum, & il-
lud mortificat constringendo & conge-
lando, & post ipsius congelationem com-
miscible est corpori, & tunc operatur, &
non antè, omnem colorem dando, quo
indigemus, & virtute suae sicce' nature' ter-
restris retentum est, & fugere non potest
à corporibus quibus miscetur. Apparet i-
gitur, & est sine dubio, cp vapor extremo-
rum

rum est causa constrictionis ar. vi. & in natura, & in nostro magisterio, quod esse non posset, nisi conuenientiam vnus, & disconuenientiam alterius haberet contra se per differentiam concordanciae, prout apparet in sui caloris conseruatione per conuenientiam conseruatiam. Ideo vocata est haec substantia leo viridis, & serpens viridis leporarius, & ar. vi. & pastura basilisci philosophici. Sed nos illum vaporem, propter potentiam praesentem, appellamus magis proprie humorem menstruaem, qui quidem humor ab argento viuo deriuatus est, quauis alteratum ar. vi. fit per corruptionem & fragilitatem terrestrem, quae sibi aduenit, & hoc argentum viuum cum corpore coniunctum, sunt duo spermata, à quibus nasci facimus dictam aquam viuam, quae est argentum viuum nostrum, & aqua vitae, quae corpora mortua resuscitat.

*Quomodo menstruale est causa mortis
argenti viui.*

C A P. LXXXVII.

P Er istum humorem menstruaem declaramus que' nos dicimus, quòd arg.

V 4 viuum

RAYMVNDI LVLLI

viuum est causa mortis suae, quia ipsemet seipsum interficit, & postea occidit patrem & matrem suos, & extrahit eis animas à corporibus, & epotat omnes ipsorum humiditates, facit que ipsos negrecere sicut carbonem. Deinde eos resuscitat tali ac ita magno splendore, quòd per illam resuscitationem pater & mater sui cum ipso viuent, nec vnquam morientur. Et pro certo, in praesentia & voluntate certorum sociorum argentum viuum vulgare congelauimus per suum menstruale, & aliàs vni de socijs nostris, in cuius eramus societate expressè, quasi ad duas Leucas prope Neapolim, in quo loco in praesentia Physici regis & vni9 fratris de sancto Io. de Rhodis, & Bernardi de la. Bret, & aliorum congelari fecimus argentum viuum per suam menstrualem naturam. Et quamuis hoc vidissent, & manifestè palpasset, tamen non potuerunt scire, quid esset, nisi simpliciter solum modo rustico more, regia maiestate salua. Et si realiter ac philosophicè cognoscere potuissent per speculationem intellectiue virtutis dictum menstrales ac suas virtutes, artem ac scientiam absque dubio habuissent, prout dicti socij, qui per nos multum benè intellexerunt manifestè & habuerunt. Et
tunc

tunc argentum viuum vulgare dimisissent ad creandum lapidem; & ad exuberandam suam huiditatem, & ideo nos cogit ratio, quòd ignorantibus habeamus illud celare. Et tibi fili non celauimus, neque celare volumus, cui, & quando diximus, quòd rem vilem accipias, ac ea~ facias suos amplexare parentes, quousq; penitus crepetur, & sint velut mortui, & recipe ab ipsorum ventre argentum viuum; à quo lapidem formes, & postea medicinam, quae non omnibus est conferenda, & sic vertitur de pauco in bonum, & de bono in melius. Benedictus Deus supremus conditor & redemptor noster, qui de tam vili re preciosam ita creauit, que' tenet in se proprietatem & virtutem, ac virtutum ac proprietatum possessionem, quae in alia non est.

Quod argentum viuum philosophurum, non est argentum viuum commune, & quare sic rarò inuenitur lapis super terram.

C A P. LXXXVIII.

P Ost he'c intelligere potes, quòd argentum viuum nostrum non est vulgare.

V 5 Imò

RAYMVNDI LVLLI

Imò arge~tum viuum nostrum est aqua alterius nature', quod reperiri non potest supra terra~, cùm in actionem venire no~ possit per naturam absque adiutorio ingenij, & humanarum manuu~ operationibus respectu naturae. Et ideo, cùm natura sola no~ possit eum trahere in actu~ à rebus, in quibus erat in potentia, nisi per tenebrosam resolutionem, & ideo est nobis opus, si velimus nostram creare medicina~, quòd de illis, in quibus potentialiter erat, nos trahamus de potentia in actionem respectu naturae per industriam rationabilem boni magistri ac operatoris, per viam generationis factae per praemeditatam corruptione~, quam nobis philosophia concessit, & scire dedit. quare ad nos illius generatio spectat, virtutem ac potentiam naturae se que~do, quam virtute~ philosophiae nostre' germanae ad naturalem reperimus, & non rustica virtute, quae co~tra naturam est. Et hac ratione illud argentum viuum nostru~ est, & no~ rusticorum, qui impotentes sunt ad humificandum naturam mineralem. Postquam ergo supra terram generari no~ potest per solem artificium naturae, nisi nostri artificij adiutorio magistrali, per nos philosophicè reperto, sine aliqua ruralitate vulga-

vulgari, ideo in sua generatione opus est, quod nos subtiliter introducamus actionem naturae metallinae in materiam, vnde debet generari, ad quam rem per agenda~ omnis vulgaris rusticus absurdus est penitus & caecus. Quia ei defecerunt rationes nostrae philosophicè, quae regunt intellectum ad directionem absque deuiatione per A. B. C. D. punctualem magisterij nostri. Quare patet, quòd argentum viuum nostrum non est de vulgaribus, quoniam natura non potest eum creare supra terra~, neque rusticus similiter ar. vi. nostru~ est, & penitus nostrae philosophiae, sicut filius est patris, qui ipsu~ genuit. Ideo scias fili, quòd causa quare lapis noster supra terram ita modicè reperitur, est: quia non est potestate naturae per creatorem superiorem concessa, quòd illum possit generare sine ingenio & operatione manuum humanaru~. Et quia homines ignorant naturam, & naturalem illius commixtionem & operatione~, ideo rarus est & paucus in actione manifesta, quia succurrere non possunt nature', ratione suae ignorantiae, quousque per philosophiam transierint vniuersalem, & desideratam, quae reuelat eis res, quae eis erant absconditae & celatae, atq; ignotae.

Quomodo

RAYMVNDI LVLLI

*Quomodo magisterium istud fit per naturam,
& per operationem artis & scientiae, &
non miraculo, & de ipsius
demonstratione.*

C A P. LXXXIX.

N On credas tamen fili, quòd hoc per aliquod miraculu~ fiat, nec arte confusa, sicut aliqui fatui credunt: imò fit secundum cursum naturae per artem notam, de qua certam habemus operatione~, quae nobis attulit desiderium nostrum per preparationem. quia mundat & purificat naturam vilem & immunda~, & ponit & conuertit in naturam nobilem, & siccu~ in humidum calidumq; in frigidum, si he'c mutatio non esset terrestris, natura dominaretur superiori naturae, & conuerteret naturam indiuidualem homogineam, ad suam naturam grossam & terrestrem, & quòd hoc sit verum, apparet per experientiam incontradicibilem. Nam quando argentum viuum ponitur in vapore sicco atramentali, sicut est aqua acuta, statim dissoluitur per incisionem & penetratione~, quae mouetur ab acuitate forti patenter, & in dissoluendo conuertit se in naturam atramenti

menti terrestris, non capiendi forma~ metallicam, nec formam claram, nec coelestinam, sicut apparet post euaporationem dictae aquae, & suam co~gelationem in forma lapidorum croceorum, quae croceitas à terreatate pontica & sulfurea procedit, quae vltra me~suram erat in dicta aqua mixta per parua frusta cum vniuersalitate & simplicitate homogenea, quae simplicitas erat capta & ligata per dictam terreatitatem, mutatione lucis & claritatis atq; luciditatis in obscuritatem. Consimiliter per operationem mediam in contraria forma vertitur argentum in viuum mixtum cum atramentis per ablutionem aquae & ignis, qui totum suum vaporem grossum deuorat & co~sumit, antequam mixtio illius fiat cum argento viuo, quòd per simplicitate~naturae grossae vertitur in simplicitate~, mediante acuitate moderata congelatur, & miscetur cum illo, quod magis paricipat sua natura in luciditate chrystallina, sicut apparet post sublimationem suam. Et inde mouetur causa, per quam commendamus temperantiam ignis ad sublimatione~ ar. vi. quousq; acuitas, quae nimio igne grossam terreatitate~ portat, que' dat infectionem ar. vi. vt fit penitus euacuata, vel euaporata.

RAYMVNDI LVLLI

porata. Ideo quia ista per expressione~ sicci ignis, portat naturam suam in ventre suo, sicut apparet in aquarum fortium confectionibus, de qua natura non indigemus: quia nostri magisterij corruptio est. Sed quòd velis nos benè, intelligere per hunc modum. Accipe igitur aeritatem simplicem, & abluè optimè, & fac aquam, & eam praepara pre'paratione philosophica, quousque per quinque planetas transierit, & postea peruenit ad lunam, & quando per sex transierit, venit ad solem, qui clarificabit & illuminabit omnia. Fili, quod dictu~ est, nobis notificat praeparationum multitudinem, per quas habes ire, & in qualibet praeparatione per virtutem eius infixata est cuiuslibet planetae complexio, & ideo si indiuidua natura reperiat aptum & habile~ locum suae generationis in forma metalli, vel locus ille generationis est complexionatus à natura plu~bi secundum suam planetam, vel Iouis, vel Martis, Veneri, Mercurij, Solis aut Lunae. Si ad naturam Saturni fit complexionatus propter suam debilem digestionem, transmutabit indiuiduu~ in formam & speciem plumbi crudi, lutei & immundi. Et si ad naturam Iouis, Martis, aut aliorum, & indiuiduum conuertetur

retur in naturam loci, ad quem addetur proter eius infectam digestionem. Et vitrà, quoniam si locus praedictus generationis est complexionatus ad natura~ Mercurij, erit debilioris digestionis, & minoris potentiae ad terminandum indiuiduum in forma corporis duri. Et ideo conuete- re non potest, sed tantùm inspissare, & de natura aeris co~uertit in naturam aque per condensationem, quam capit aer de suis paruis partibus terrestribus modicum digestis, quae immiscentur cum eo vapore elementalì, defectu constrictiuae virtutis, & ideo inspissatur in rem crudam, se reincrudando per actionem vniformis caloris & humiditatis vntuosae, laxatiuae, tartareae, sicut lac facit in mammillis.

*De natura abortiua corporum imperfecto-
rum, & de temperantia va-
sis naturae.*

C A P. XC.

I Deo fili tibi fit manifestum, quòd cor-
pora suprà dicta non sunt nisi abortiua,
quae terminum suae perfectionis habere
non potueru~t, sicut illi, qui nati sunt & na-
scentur in locis menstruosis indigestis &
corru-

RAYMUNDI LVLLI

corruptis, patientibus infirmitatem leprae, & corruptione~ in suis corporibus, & hoc facit natura ob defectum debitae praeparationis & naturalis caloris, qui non possunt benè digerere me~struale, quod est in materia metalli, vel per sua~ nimia~ excitatione~, vel stimulationem caloris adurentis, arde~tis, & cholericis, vel indiuidui, vel loci sui nimis mutabilis, in quo plurima accide~tia multotiens possunt aduenire: cùm fit continens totius materiae omnis generationis. Quare si locus mutationis indiuidui fit talis, quòd fit tali modo temperatus, quòd per suam digestionem, vel bonam temperantiam habeat magis potestatem depurandi cum conseruatione mutatiua germen suum clarum & purificatum, congelabit & transmutabit illud in fina~ lunam, & pura~ per vaporem sui sulfuris iam à macula originali purgati leprositatis, qui dicitur locus dictae transmutationis, vel in solem perfectum secundum bonam temperantiam, qua~ capiet humidum indiuiduale à loco suae generationis & digestionis completae, aut incompletae. Nam illic, vbi locus generationis, est Solis, & commutationis & congelationis humiditatis Mercurialis in finem solem, ibi certè dominatur

tur ignis cum multum nobili temperantia & in loco generationis lunae, dominatur aer cum coelesti virtute. Et ideo clarificatur, & demonstratur, quòd sumus aut vapor menstrualis terrestris, & argenti viui non debent excedere, neque superare potest metalli puri, nisi aequaliter illi aliàs in praeparationibus est auisandum. Quare patet, quòd si fit plus de virtute terre' in loco generatio~is, quàm habeat de lumine & de nobilitate, quae veniunt per mixtione~ planetarum in dicto loco, congelatum accipiet & obtinebit tenebrositatem, fuscositatem, ponderositatem lutulentam, & frigiditatem, sicut plumbum. Quare patet, quòd in plumbo dominatur elementum terrestre, sicut in auro dominatur elementum altum cum temperantia perfecta. Et si dictus locus in plus pasticicaret coelestibus virtutibus, & minus in terrestribus, esset fulgens ac resplendens absque aliqua corruptione, firmum & solidum per constrictionem partium, quòd demonstrant grauitas & ponderositas exiccationes, quantum est de hoc per contrarium, est dicta proportio constituens specie~ auri, ad qua~ proportionem venit materia depurata in illum terminum proportionalem in ma-

RAYMVNDI LVLLI

teriae congelatio~e per frigiditatem loci & per calorem locati, quae importauit omne~ calorem naturale~ ventris materni per terminatam digestionem~, & mater mortua remansit absq; aliqua virtute, & in frigiditatem versa, quae constringi~t Mercuriu~ congelando plenum calore perfecto in metallo iam formato.

Quomodo Artista debet notare virtutes minerales propinquiores perfectioni. Et de operis abbreviatione per fermentationem.

C A P. XCI.

Q Vare de omnibus, quae tibi diximus; fis auisat⁹ simul & singulariter, multum nota~do virtutes minerales perfectioni propinquas. Quia tibi dicimus, quòd argentum viuum depuratu~ potest reuerti ad naturam illorum, quibus adiunctu~ est, & intellige hoc ta~ in parte prima, quae est purgationis & creationis lapidis, quàm in secu~da, quae est fermentatio & mutatio eius in finam & veram medicinam. Quando igitur transieris ad secundam partem gradus secundi, ad de iam curatum sulfur cum fermento lauato & abluto, quod appellatum

pellatum est vngentum, vt totum conuertatur in fermentum, ergo totum vnguentum erit. quoniam scitum est, & cognitum, quòd ille, qui dat formam, cu~ eo concordat quod illam recipit. Item apparet, & suprà positu~ est, quòd omnis generatio debet esse ex conuenientibus nature' quae formas portat, & virtutes coelestes in se, & haec est causa, quare praeparatio nostra suppleri non potest, nisi fortè virtute lo~gitudinis te~poris per multos errores in prima parte fermentum supplet, & co~plet per suas virtutes benè te~peratas, & multu~ benè digestas, temporis per breuitate~ sine impedimento magno. Si hoc scias in secu~da parte facere, & in hoc transimus cursu~ naturae, quia finit suam operatione~ vna digestio~e sua sola. Et nos facimus per ferme~tum illud, quod natura digestionem suam iam compleuerit. Et ideo habeas in te praeparatione notas, & patientiam in longa ipsarum mora. Nam omnis prolixitas temporis est in opere naturae, quia non operatur nisi per minimè. Et praeparationes nostrae non fiant, nisi per illa~ in terminis reuolutorum temporu~ perfectae sunt, sicut res aliae per naturam create'. Fili nisi nostras agnoscas pra'paratio~es, nunqua~ habebis thesau-

RAYMVNDI LVLLI

rum omnibus electis praeparatum, & bestii, qui illum intelligunt.

Quomodo Artista debet intelligere, quando lapis perdit suam natura~ & minuitur, ad illu~ emendandu~.

C A P. LCII.

P Er haec fili tibi dicimus, quòd opus est tibi quòd scias in prima parte emendare lapidem, qui perdit de sua prima virtute temperata in toto regimine praeparationis: nam in illa praeparatione indiget reuerti, & transire de illa ad mortem per partem gradus secu~di. Ideo fili tibi dicimus quòd de quantò magis elongatur à suo temperamento per mortificationes corporis factas in prima parte, tantò magis perdit de sua prima natura, & est corpus passum tanquam homo in magna existẽs infirmitate per turbationem suorum spiritualium virtutum ab eo separatarum, & elongatarum per resolutionem ipsarum, quam continuè passum est. Et hanc rem labilitatem clamamus, quando corpus à suo nobili temperamento remotum est, vel à coe'qualitate sua co~plexionali inquantu~

qua~tum patitur, quia ei deficit ipsu~ quod ei confortaret. Et in quantum sui elongamenti partem accepit, tanto melius per viam confortationis appropinquat per reductio~em naturalem, vel attractionem ad temperantiam naturale~, & de tanto quòd magis extendes rotam in portando corpus ad longiorem corruptionem & mortificationem sub aliqua conseruatione caloris naturalis, de tanto erit maioris vite & perfectio~is, si postea per confortationem suorum spirituum deperditorum reducatur ad suu~ te~peramentu~. Et hoc est ratione illius, quod accipiet in sua prima attractione facta in regimine reductionis, quo superabit in melius, quam perdid erat in sua mortificatione. Quoniam temperamentu~ non fit, nisi per restauratione~ rei deperditae. s. spirituu~ deperditoru~ viuificatoru~, & restauratio nequit fieri absq; naturali attractione, neq; attractio absq; euacuatione, neque aliqua euacuatio sine mortalitate quadam, quae fit per crematio~em & combustione~ corporis & calcinationem, & euacuationem humidi radicalis.

Ad sciendum, quomodo lapis est remotior à suo temperamento.

X 3 C A P.

CAP. XCIII.

S Cire debes quo te~pore lapis est à suo temperame~to remotior, quando corpus est crematum, & à suo spiritu vacuum & inanimatum, tunc remotior est, quàm possit esse à suo te~peramento, & finiuit rotam corruptionis ad essendum locus proprius generationis. Et quantò plus humorem superfluum in sua solutione perdidit, ta~tò plus attrahet ad se dictum humorem exuberatum in sua reductio~e. Exemplum, si corpus perdat B. & G. in suis solutione & corruptione per rotam extensam id inueniet, & attrahet D. & E. qui aequipollent perditioni de B. & C. Et vltra ad plus per naturam in regimine reductio~is attrahet P. & G. qui sunt exuberati per D. & E. propter fermentatione ~ de B, & de C. Et si corpus non perdat nisi B. per minorem rota~, non potest recuperari loco sui, nisi C. & postea D. exuberatum de B. prouendo ad temperamentum maius. quia sua perditio non suffert, nec cursus naturae, & in quantum temperame~tum rote' minoris est minus perfectu~ causa suae minoris corruptio~is, in tanto est maior temperantia rotae extensae ad duplicem perfectionem, quae à maiori nasci-

nascitur attractione humiditatis in profu-
diori ratione suae calcinatio~is fortioris so-
lutionis & mortificationis. Et per hoc in-
telligere potes totam intentionem nostra~,
scilicet, quòd totum magisterium nostru~
non est, nisi colligatio humoris resoluti,
vel resolutio vnius, & congelatio alterius,
vel mortificatio vnius que' est spiritualis, &
viuificatio alterius, q~ est corporalis. Quo-
niam quocunque modo lapis fit dissolue~
dus, in eodem modo componendus est.
Et haec colligatio nihil aliud est, quàm ar-
genti viui exuberati & fixi multiplicatio.
Per cuius multiplicatione~ noster lapis ve-
nit ad maiore~ perfectione~ & temperantia~.

*De causa suplementis diminutionis corporum
imperfectorum, & quomodo lapis noster co~ple-
bit eorum defectum. Et de interliga-
mento ad respectum element-
torum naturalium.*

C A P. XCIII.

IN hoc fili est complementum diminu-
tionis corporum imperfectorum, quae
deficiunt à quadam pauca humiditate fixa
& inspissatio~e perfecta. Quare patet, quòd
X 4 nostra

RAYMVNDI LVLLI

nostra medicina portat compleme~tum il-
lorum in corpore perfecto, scilicet, multi-
plicationem argenti viui & inspissationem
bonam, & fixationem permanentem. Fili
considera omne illud, quod tibi ostendi-
mus, quia totius nostri secreti manifesta-
mus tibi primas causas, quae sunt entia rea-
lia magisterij nostri, & sine illis vlllo te~pore
non potest ad impleri. Ideo illud intellige,
quod notamus in testamento nostro per
acuitatem tui intellectus, & vide, qualiter
doctrinae nostrae sunt associatae, & in qui-
bus melius conueniunt, & quando fiendae
sunt, & quod sunt regimina, & quod vadit
primò, & quod vltimò, & quam potentia~
habent. Quia iam tibi diximus, quòd ma-
gisterium nostrum non est, nisi vnus forme'
corruptio, & generatio alterius per co~
seruationem suae speciei multò magis re-
splendentis. Ideo fili, quòd quantum po-
tes naturali corruptioni per tuam elucida-
tionem appropinquare appropinqua, &
illud, quod elongare potes, ab illo elon-
ga, & tu venies ad corruptione~ prime'
formae, verissimi passus, & ad generatione~ se-
cundae formae, quae nobilis generationis
est. Fili nostri magisterij regimina sunt in-
terligata & incathenata. Quia primu~ ad-
iuuatur

iuuatur à tertio & à secundo, & tertium à primo & à secundo, & secundum à primo & tertio. Et quando eris in primo, media ipsum de secundo & tertio. Et quando eris in secundo, manu leua ipsum à primo & tertio. Et quando eris in tertio, manu leua ipsum à primo & secundo. Et omnia ista ligantur vnum cum alio, non tantum sola operationis mixtione diuersa, sed per decoctionis diuersam digestionem, quo reducuntur per reiteratam putrefactionem. Quare tibi ostendimus, quod totum non est, nisi vnum solum regime~ decoctionis, quod per diuersas mixtiones operatiuas cum intentionibus ordinatis primum gradum ad implent magisterij nostri, quem si bene intelligis, intelliges secundum & tertium, quod est tota veritas ad implens magisterium nostrum. Fili intentio nature' est multum ordinata per opera erratica. Intellige ergo naturae intentionem & sue' operationis, & totius reuersionis eius, quia prima mutatio respicit ad vnum actum, & per intentionem illius ipsa agit, & per illam transitur ad actionem secundam mutatiuam, quae tertiam respicit mutationem. Et nulla istarum finiri potest sine alterius adiutorio, cum se habeat fieri per contrarias

RAYMVNDI LVLLI

operationes, prout sentire potes per corporum solutionem, quae est causa congelationis spiritus, & congelatio spiritus est causa dissolutionis corporis. Et sic quilibet respicit actum suum differentem cum ratione discordantiae. Haec est erratica elementorum conuersio, quam intelligere benè tibi opus est, & si benè intelligis, resple~debit intellectus tuus vberaliter & plenè, & confortatio & debilitatio, quae facte' sunt in nostro supremo secreto, & in omni corpore nature'. Nam per illas est omne te~peramentum, vel distemperamentum nostri magisterij, quae sunt latitudo complexionis.

*De latitudine complexionis, & quomodo
ex duobus terminis com-
prehenditur.*

C A P. XCV.

OMnis latitudo complexionis fili, cuiuscunq; fit speciei, ad temperamentum, vel distemperamentum vertitur. Et ideo primae differentiae complexionis sunt duae tantùm, scilicet, Temperata complexio, & distemperata. Temperata est illa, in qua primae qualitates per mixtionem
disrum-

disrumpuntur, quousq; veniant ad illum terminum, per quem resultat melior dispositio compositi, secundum illum modum, qui suae speciei debetur. Nam in qualibet specie absolutè est temperamentum, quod quidem est tale ad suam speciem respectu suae individualitatis, & complexio distemperata est illa, in qua corpus solare à meliori dispositione recedit per dominationem quarundam qualitatum primarum. Quare apparet, quòd cum in nulla complexione possit aliqua dominari qualitas, nisi simpliciter vel compositè, ideo omnis complexio distemperata, vel erit simplex, vel composita. Simplex est illa, in qua vna qualitas tantum dominatur, sicut in nostro lapide siccitas cum qualitate simplici dominatur. Nec intelligas, quod dicamus ad eo simplicem, quin cum alijs participat in aliquo: nam hoc esset contra rationem complexionis, cum fit qualitas composita de quatuor primis. Sed quia per iudicium euidentis notitiae, qua nobis concessit per sensum manifestum, nos videmus ac scimus, quod vna illarum quatuor tantum dominatur multum suae contrariae. Et ideo dicere volumus quando lapis reducitur, verti debet de humiditate magna in magnam siccitatem, & in
humidi-

RAYMVNDI LVLLI

humiditatem minorem, & frigiditate~ minorem, ac minorem caliditatem. Quare apparet, quòd cùm per istam siccitate~ elementum terrestre determinetur noster lapis humidus in naturam terrae aerae per regimen deductionis naturaliter conuertitur. Propter ea voluerunt aliqui dicere, quòd noster lapis sic⁹ erat in vltimo gradu, & remotior sui perfecti temperamenti iam passus ratione suae siccitatis & acuitatis. Quare voluerunt illum cibum foras educere ad suum temperame~tum cum nutritiua humiditate fermentabili: sed hoc co~tra stabilem rationem visum est, per naturae sapientiam, & suo intellectui magnu~ inconueniens, cùm lapis noster per regimen reductionis ia~ fit informatus per oppositas qualitates differentiales per concordantiam, per quam informationem omnis res suo temperamento se temperat & appropinquat. Quoniam cùm lapis noster fuerat per secundum regime~ occisus mortuus ac subuersus in gurgite Sataliae magna, & sua pastura & nutrix fuerat de toto cremata, arsa, & combusta, deficiens à vita perfecta, quae est causa approximationis nobilis temperamenti, id circo visum est, quòd lapis noster est remotior, quàm esse possit

possit à temperamento, suo existente in regimine secundo stante infra illum terminum, in quo sunt duae complexiones magis extremae & longinquae, quia opus est, quòd materia non fit ad contrarium projecta extra dicti termini latitudinem, sed quòd participet quodammodo alicui de complexionibus metallinis, quae sunt proximae extremitati. Et quòd materia non transeat vltra extremas complexiones, quae participant morti. Alio modo, si intensius, vel remissius procederent contra natura~ à qualitatibus fortibus & oppositis, ibi penitus deficeret dicta materia à complexione metalli, intantum, quòd postea saluari sub illa non posset indiuiduum metallinae speciei, sicut apparet in combustibilitate materiae, quando per ignem nimium corrumpitur, omnino separatur à natura sua ob defectum informationis naturalis. Fili vide ne corpus tuu~ omnino recedat at à natura sua, hoc est à suis particularibus complexionibus vltimatis, quae contine~tur sub latitudine temperamenti, & in tali puncto materia existente dicimus, quòd à suo temperamento est remotior: sed si velis propter hoc dicere, quòd magisterium nostru~ haberet incipi per tertium regimen, deficeret

RAYMVNDI LVLLI

ceres at intellectu nostri operis, cùm adhuc non habeamus subiectum, aut materiam conuenientem, in qua & per quam elementa fixanda sunt. Quare opus est, quòd per tertium regimem de terra & aqua noster lapis procreatur.

Quomodo substantia sulfuris exiet & extremitatibus, quando lapis creatur.

C A P. XCVI.

D Icimus ideo, quòd noster lapis primo creatur, vt subtilis substantia calida & fulfurea extrahatur à suis extremis, & quòd ille contenperetur cum humore, & cum calore, qui est secundum instrumentum perfectium naturae, & medium participans: immediatè dicta substantiae, per quod recipit metalli tincturam, quae est in dicto instrumento. Sic fili trahimus lapidem nostru~ ab extremitatibus, in quibus sunt media confusa, vt non fit vnum nec alterum: sed vt fit medium, aut neutru~ dictis extremitatib9, id est, inter eas, à quibus materialiter exiuit, quam neutrum vocamus, secundum considerationem expressatam in tractatu de intentione Alchymista-

mistarum sapie~tum, & subtilium: no~ quòd fit neutra propter negationem extremitatum, sed propter participitionem vnus & alterius. Et omnes extremitates suae sunt corpus dictae ac spiritus, de quibus corporibus neutra cum omnibus medijs procreantur, & sunt procreata. Cùm igitur tale neutrum fit à suis extremitatibus procreatum mineralibus certis & notis, absq; dubio in naturis eorum participat indistinctè, secundum iudicium sensus & experientiae. Et per consequens, sic habebit & possit debit certas extremitates subtiles & mixtas & indistinctas absolutè. Et ideo dictus est neutrum, sicut sunt sani infirmi. Et ideo habet in ipsis indifferenter operari per suam proprietatem neutram, & corpora infirma reddere nec sana, neq; infirma, quousque virtus sanitatis in eo fit integra. Et ideo patet, cp hoc est propter causam imperfecta~, quae venit à sua infirmitate & e'gritudine. Postea fac de illa neutralitate extremitate~ perfectam, sicut est imperfecta. Tu adiunges ei alia vice de sua natura homogœna, ex qua creaba~tur in parte, videlicet simpliciter vsq; ad fine~ vt de perfectione sanitatis, quae est in aere, tollat infirmitatem & aegritudinem neutri, & quòd
virtus

RAYMVNDI LVLLI

virtus vnus per alterius virtutem confortetur, & quòd infirmitas & aegritudo dicti neutri, quae ex parte terrae, & aqua venit, fit commensurabiliter per humore~ & calorem alienata, & tu~c inuenies appropinquatum extremitati perfectae ac temperatae, & non tenet nisi mediam partem e'gri-tudinis, & duas sanitatis. Altera vice fac istud extremum imperfectum, & adde ei duas operatiuas virtutes, videlicet aerem & ignem naturales, & reperies ab extremitatibus & medijs imperfectis reuersum ad extremitatem plenam sanitate, & omni te~peramento. Intellige fili, nam omnia haec diximus post considerationem, ca. 168.

quod incipit. Lapis noster remanet in omnibus suis elementis, &c. Laus honor & gloria Iesu.

Finis Theoricae testamenti.

INCI-